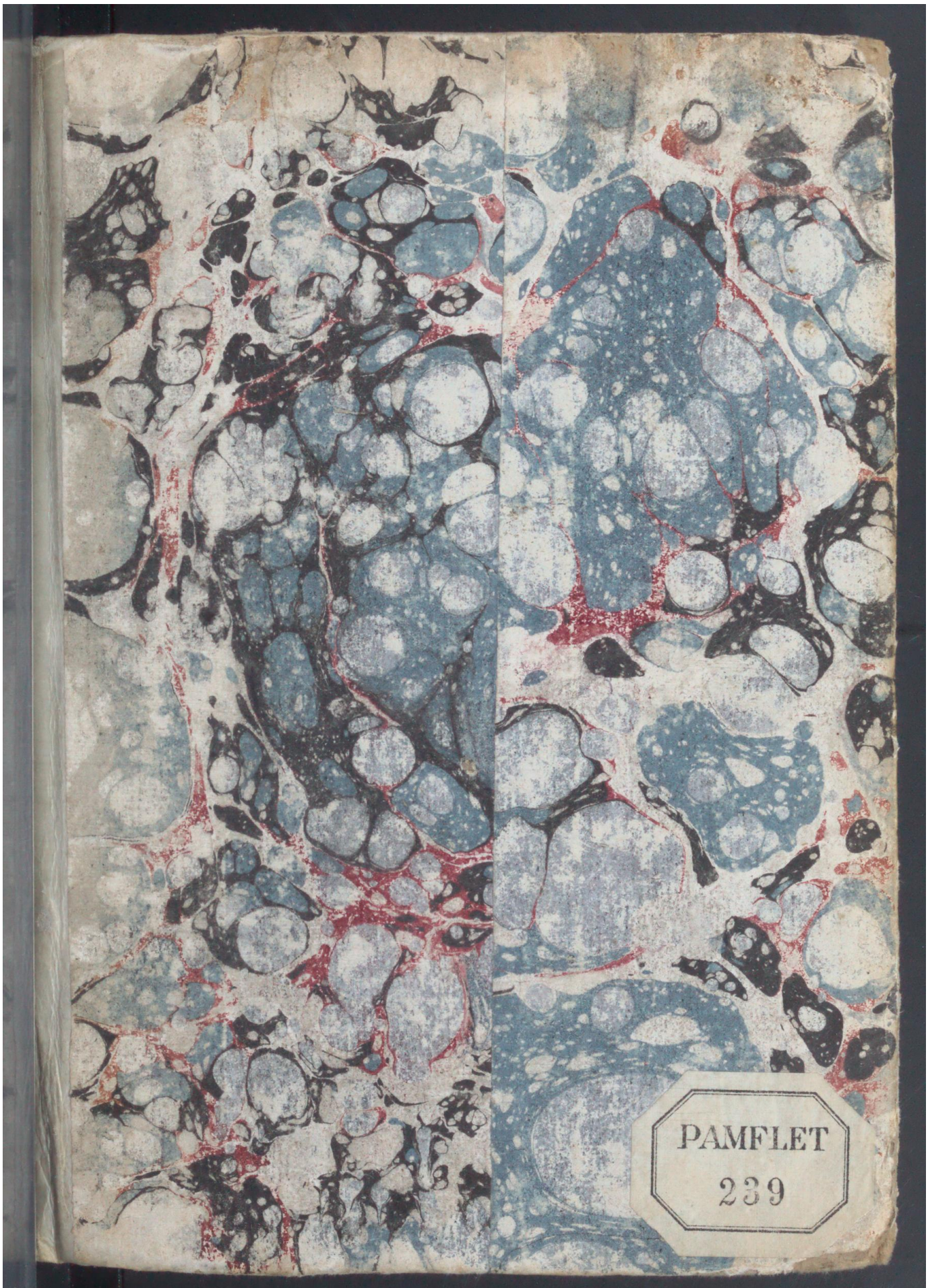

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

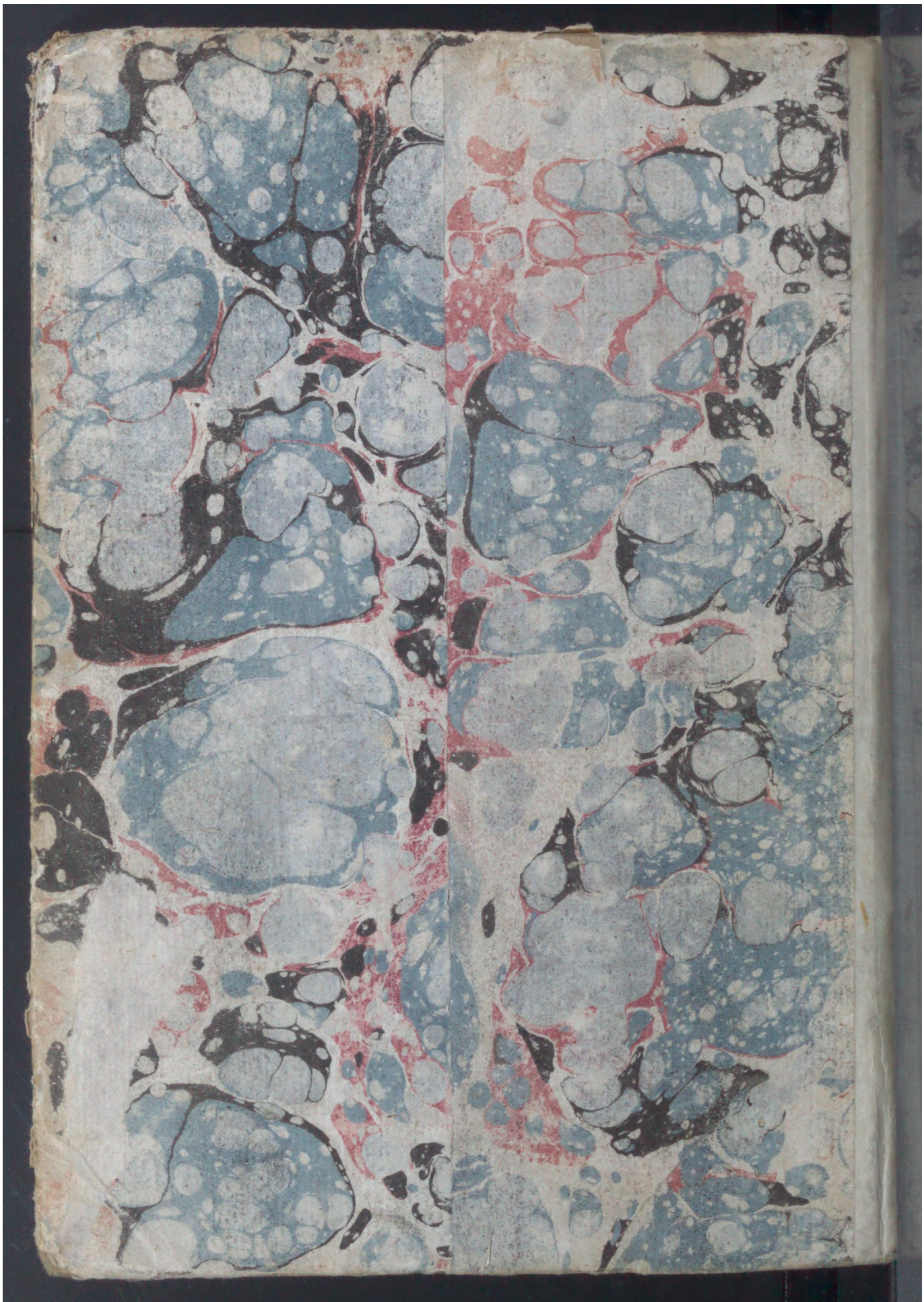

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

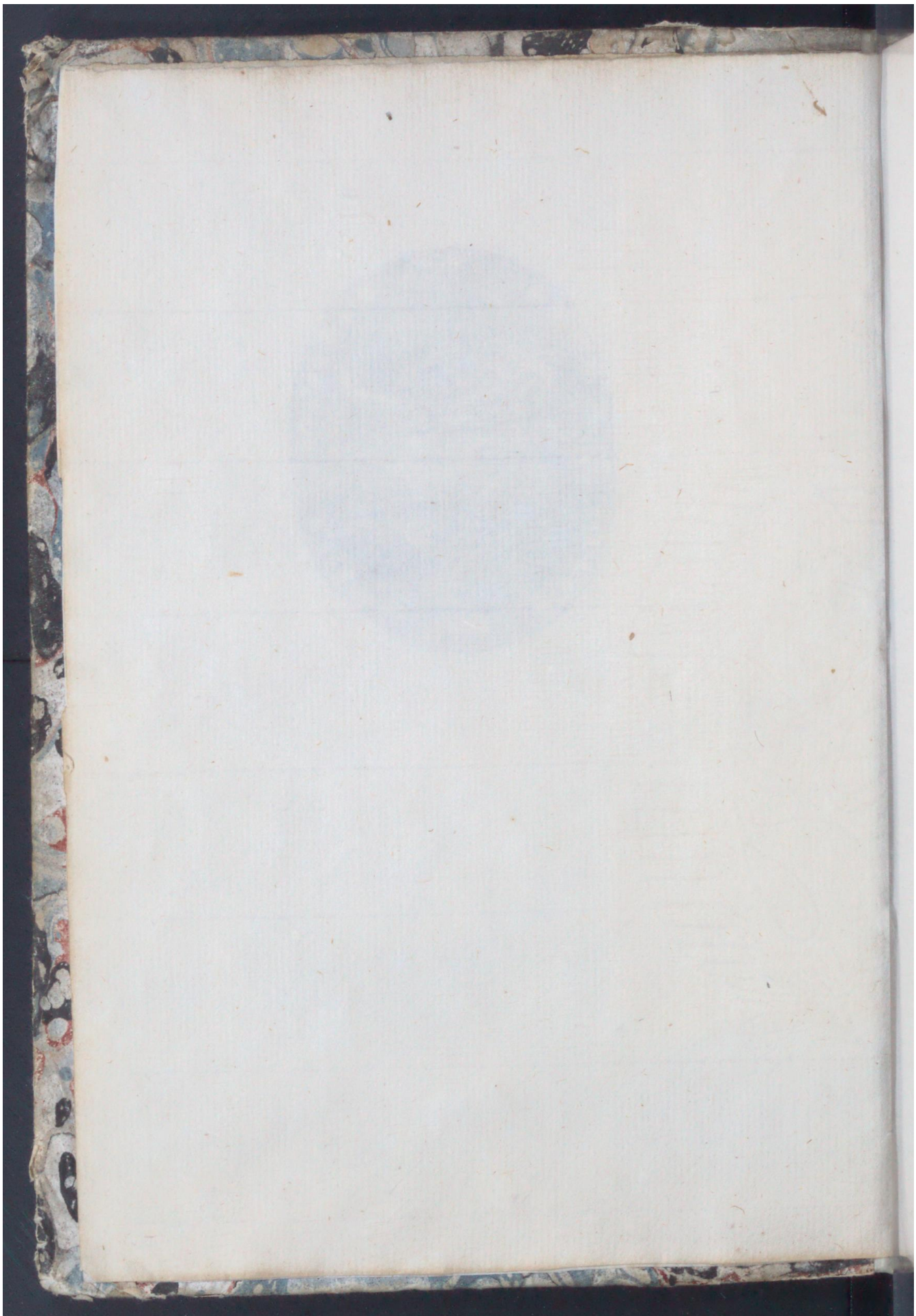

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

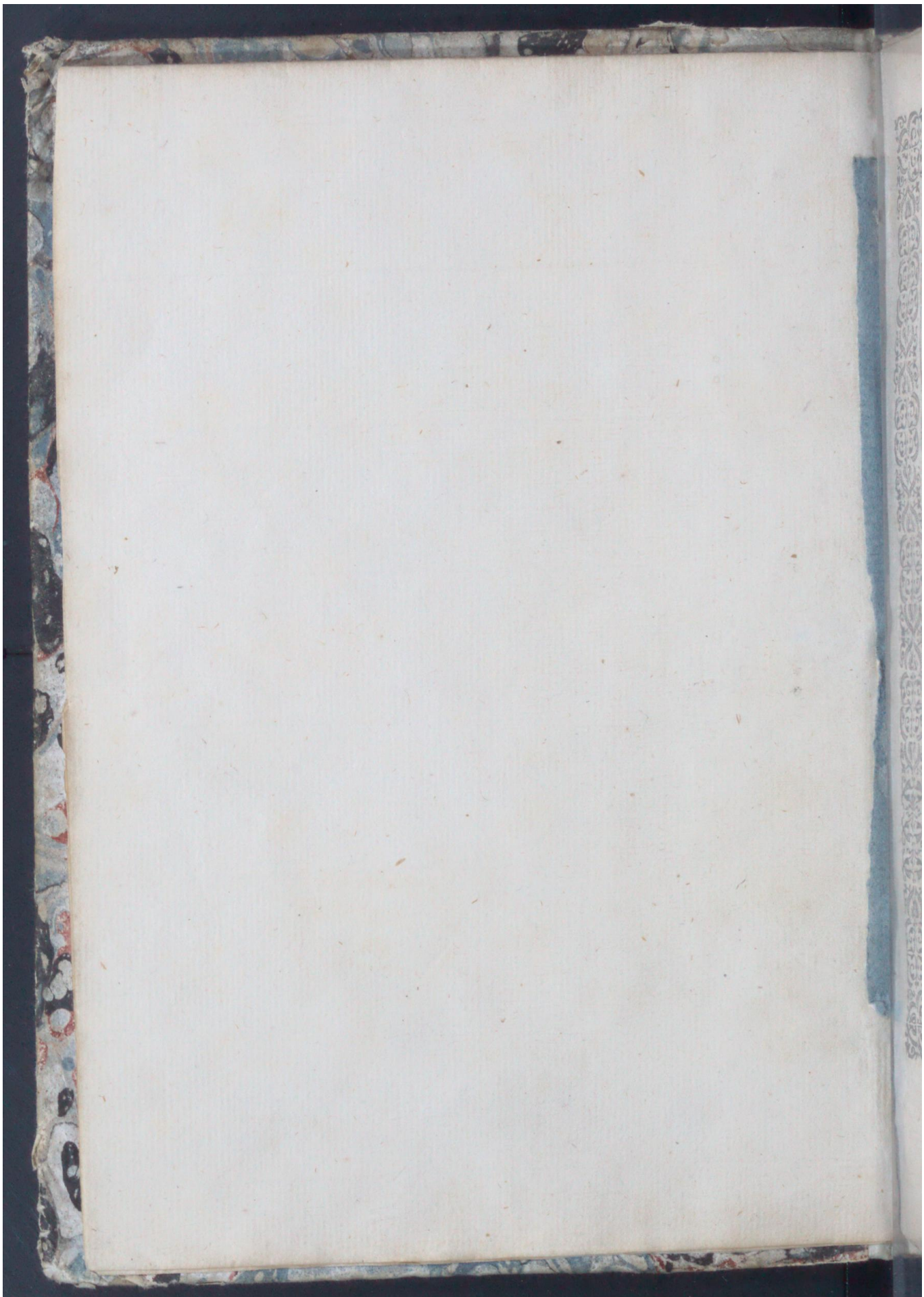

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Cort ende warachtich verhael / van het gene dat op de Handelinge vanden Vrede nu corteliughe tusschen den Prince van Oraengien / met die Staten van Hollandt ende Zeelandt/ende hare Ghecassocieerde/ aen de eene zijde: Ende die Spaensche Gouverneur der Nederlanden met den synen aen de andere zijde/ tot Breda geschiet is.

KONINKL. BIBLIOTHEEK TE 'S HAGE.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Totten vyendtlicken Leser.

Vyentlicke Leser/v is wel indachtich/ dat die Doorluchtige Hooch-gebozen Vorst eñ Heere die Prince van Oraengien / met die gene-rale Staten van Hollandt/Zeelandt/Gommel/Gueren/ ende an-dere gheassocieerde/inde Maent van Augusto Anno 1574. aen de Coninc-licke Maiesteyt een Requeste gheſonden hebben/welcke metten antwoor-den ende verantwoorde derselue / met alle andere ommeſtenden in Druck wtghegheuen zyn. Waer naer die saecke soo verre ghecomen is/ Dat by *Don Loys de Requesens* Gouuerneur van de Nederlanden/een verhandelinge van Vrede aen den Hoochghedachten Prince van Oraengien/ende Staten versocht/ende een bycoemste tot Breda begonnen is geweest: Alwaer tus-schen die Ghedeputeerden ofte Ghesanten aen wedder zyden eenighe tyt Disputatie ghewees is/ wie de eerste Petitie ofte Versoeck soude doen. Waerinne eyndelick by de Ghesanten vanden Hoochghedachten Prince ende Staten op den xij. Martij Ixxv. een Schrift ingheleyt is geweest/daer by sy persisteren by de Requeste by henluyden in Augusto voorschreuen ouergegeuen. Ende dewyle die Gouuerneur die Pays ofte Vrede aengh-esocht hadde/ Dat sy eenighe Articulen souden voorslaen ende ouergeuen/ daerop datmen verder op de Vrede soude mogen handelen. Welcken ach-tervolgende/ die voornoemde Gouuerneur een Ghescrift ouergheleuert hebbende opte xiij. Martij 1575: Heeft zyne E. Excellentie mette Staten voorschreuen eñ hare Gheassocieerden/daer op by geschrifte geantwoort.

Van twelcke alles/na dien vele goede Luyden moghelick verlanghen hebben om te weten/Hebbe ick niet connen laten/om denselven desen Han-del voorschreuen door Druck mede te communiceren/op dat/ als een yeder verstandich Mensche hier wt mach mercken / wie van dese beyde Parten rechte oorsaecke is van dese ellendighe Troublen: Ende trachtende ter con-trary/wie van beyden meest tot het welvaren der Landen geneycht is/ Dat int selue een yder lief hebber des Vaderlandts hem met rechte heeft te be-gheuen (soo door Godes ghehenghenisse / de Vrede tot gheenen effecte en coemt) tot assistentie van de ghene/die t'Vaderlandt meest poocht te pro-fiteren/ende in hare oude ende loffelicke Vryheyden ende goeden Fleur te restitueren. Begheerende midts dien/een yeder wille desen mynen Dienst ten besten verstaen ende aennemen/met sulcken hope/dat wat hier na-mals Godt van desen Handel sal gelieuen te deduceren/ oock eerst-daghes mede int licht sal ghestelt werden.

Vaert wel.

Cort

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Cort ende warachtich verhael/ van tghene op de Handelinge van de Vrede nu cortlinge tusschen die Prince van Orangien/ met die Staten van Hollandt ende Zeelandt/ eñ hare Gheassocieerde aen deen zijde/ ende die Spaensche Gouuerneur der Nederlanden aen dander zijde tot Breda gheschiet is.

EDele/ Hoochgeleerde/ Voorsienige Heeren/ Ghesien hebbende V. E. Gheschriften/ den xij. deser Maent ouergegeuen/ Gevinden by deselue/ Dat den Heere Prince van Oraengien/ Edelen ende Steden van Hollandt ende Zeelant/ ende gheconfedereerde voor al begheeren cathegorice antwoorde op hun voorgaende Requeste/ ende ootmoedich versoeck/ met verclaringe/ Dat in dien zijne Mt tselfde belieue te accorderen/ dat sy voor de handt gheen voorder Poincten en begeeren te proponeren: Maer indien zijne Maiesteyt hun tselfde afslaet/ Dat sy alsdan verwachten van wegen zijne Maiesteyt/ bequame middelen geproponeert eñ voorghestelt te werden/ daermede de Nederlanden wederom ghestelt moghen werden in ruste ende weluaert/ Ende dat sy op alles/ als ghetrouwe Ondersaten/ souden segghen hun Aduijs: Verclaren wy van weghen de Con. Maiesteyt/ Dat hoewel die principale Middelen van de voorschreuen Requeste niet gevuechlick en connen gebruyct ende gheeffectueert werden/ al eer die Landen van Hollandt/ Zeelandt/ ende geconfedereerde Steden/ onder de Con. Mt met dandere Prouincien vereenicht ende gheconsolideert zijn/ Dat wy nochtans om die saecke te acceleren/ gheen debat willen maken op dordre oft maniere van die Handelinghe: Maer om in alles versien te werden/ ende werckelick die goede affectie ende intencie van zijne Mat te bewijsen/ tot vorderinghe van die ghemeyne weluaert/ ruste/ eñ ghedueringhe Pacificatie: Soo ist dat wy wt crachte vander Commissie eñ Macht ons ghegheuen/ proponeren ende ouergheuen de Poincten/ Articulen/ ende Middelen hier naer volghende:

I.

Eerst/ Aengaende het vertreck vande wtheemsche Natie inde voornoẽde Requeste gementioneert/ ende eensamelick het verclaer by v lieden den voornoemden xij. gedaen: Als dat die Spangiaerden daer onder begrepen souden wesen/ Willen van zijne Mts wegen wel vertoont hebben/ dat tselue seer vreemt eñ hardt schijnt/ ouermidts die voorschreuen Spangiaerden soo wel naturale Ondersaten zijn van zijne Mt/ als die Remonstranten/

 hebben-

hebbende sulcks dickwils zÿne Maiesteyt groote Dienst hier voortÿts tot beschermenisse van dese Nederlanden gedaen: Ende dat Fransoysen/ Gascongers/ Inghelschen/ Schotten/ ende Duytschen (daer mede uwe E. henluyden behelpende zÿn) warachtige Vreemde ende Wtheemsche zÿn. Niet te min/ wesende de sake geaccordeert/ en is zÿne Mt niet in meyninghe/ die voorschreuen Spangiaerden langher in dese Landen te houden/ dan de necessiteyt ende noodtzust der saken sal wteysschen. Waeromme zÿne Mt niet voorder behoort gheeyscht ofte bedwonghen te werden/ So tselue tenderen soude tegens zÿne Hoocheyt ende Auctoriteyt / Die de Remonstranten selfs gherepresenteert hebben te willen reuereren ende honoreren.

JJ.

Eñ aengaende het tweede Poinct van de voorschreuen Requeste / rakende die vergaderinge van de generale Staten / om by libere communicatie ende aduÿs van dien/ een goede ordre politÿq ende geregeltheyt gheschict te werden/ En wil zÿne Maiesteyt niet verswegen hebben/ dat zÿne Maiesteyt (die saecke ghepacificeert zÿnde) wel te vreden is / gheraden / ende gheassisteert te werden by de Staten / wesende de beste / principaelste ende verstandichste van alle zÿne Ondersaten/ den welcken altÿts gecompeteert heeft/ te maken eñ te representeren de generale Staten van den Landen van herwaertsouere/ so wanneer zÿne Maiesteyt goet gevonden heeft dieselue te doen roepen ende doen versamen / ende dat in saecken staende tot heurlieder kennisse/ ende daer van men gewoonlick is met henlieden te confereren/ ofte raedt/ aduÿs ende consent te nemen/ sonder onder heurlieder te stellen saken dependerende vande souuereanteyt goede wille ende dispositie van zÿne Maiesteyt/ met aduÿs ende deliberatie van zÿne Raden/ tot dien eynde ingherichtelt. Wel verstaende/ dat zÿne Mt/ ofte Gouuerneur generael van dese Landen/ oock die saken aengaende/ sal moghen nemen aduÿs/ so wel van die Prouinciale raden/ Wetten van Steden/ als de Staten van de Landen/ in tgene daer bevonden sal werden te behoorен.

Eñ want die vergaderinge vande generale Staten/ langen tÿt eñ vertreck wteyscht/ eñ sonder groote swarigheyt niet en can geschieden/ eñ daer en boven groote onseckerheyt heeft/ ende so voorseyt is/ niet gebruyckt ofte geeffectueert en can werden/ al eer die Wapenen sullen nedergeleyt zÿn/ eñ die Landen van Hollandt ende Zeelandt eñ gheconfedereerde Steden/ onder Con. Mt met die ander Prouincien ghevnieert ende gheconsolideert/ gelÿck oock het derde Poinct vande voorschreuen Requeste is wteysschende: So ist datmen van zÿne Maiesteyts weghen/ om tot die voorschreuen Pacifica-

Pacificatie te comen/ voorhoudt ende proponeert de Articulen hier na volghende/ Te weten:

Dat die Ridderschap/Edelen/ende Steden van Hollandt ende Zeelandt/ende geconfedereerde/als Gommel ende Gueren/ So wel int generael als int particulier gehouden ende ghehanthauet sullen werden/ in alle heure Preuilegien/Wetten/Rechten eñ Costumen/ gelijck als tselue voor die Trouble geweest is. Eñ indien yet verandert ofte vernieuwet is (midts te kennen geuende wat tet is) sal tselue weder gherestitueert ende gherepareert werden.

Dat alle datter gheuallen ende ghebeurt is van alle voorleden saecken ter oorsaecken vanden troublen ende oproerten geschiet inden Landen van herwaertsouere/sal generalick vergheten werden/doot ende te niet wesen/ als een saecke niet gheschiet zijnde/sonder wie dat het oock zy / eenighe saken te moghen te laste legghen ofte imputeren.

Dat alle Deffaulten/Contumatien/ende Sententien ghegheuen / soo by Bannissemente/Confiscatien van goederen/als anderssins/ sullen ghecasseert ende gheannulleert werden.

Dat die goedren/by deen oft dandere partije genomen/ sullen weder ghegheuen / ende den Eyghenaers ofte heure Erfghenamen ende Successeurs gherestitueert werden/in sulcken state als sy alrehans zijn/ sonder bedroch.

Tghene dat genomen ende ghelicht is/sal quite ende geremitteert blijuen/wtgheseyt dat noch in nature ende wesen is.

Dat alle gheuanghens/soo van deen als dander partije/ sullen vrij ende los ghelaten werden/sonder eenich Rantsoen / Soo wel de Grauen van Bossu/als andere/wie die oock zijn: Dan die Rantsoenen die betaelt zijn/ sullen sulcks blijuen/ende stadt houden.

Sullen voorts alle die saecken werden ghepacificeert ende gestelt / die vorder wt den voorschreuen Articulen particulier by communicatie sullen moghen spruyten/by de bequaemste middelen als doenlick sal zijn/ alsmen dies aengaende te samen sal connen accorderen.

Wel verstaende/dat die voorschreuē Heere Prince/Ridderschap/Edelen ende Steden/sullen zijne Maiestept restitueren ende ouerleueren/ de Landen/Steden/Casteelen ende Sterckten/midtsgaders die Schepen/Artillerie/ende alle andere dingen/hoe die mogen wesen/die sy van zijne Maiestept ghenomen hebben/ende dieselue ontholdende zijn. Ende van ghelijcken/dat alle de gene die duerende dese tegenwoordige Oorloghen/naer heur genomen hebben eenige huysen/goederen eñ Renten/ toebehoorende

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Gheeſtelicke ofte ander Perſonen/ende die ſy noch houden ende occupe-
ren/denſelven volcomen poſſeſſie ende paiſible ghebruycke laten ſullen/ in
alle vryheyt ende ſekerheyt/te weten/in nature ofte weſen/ende in heurlie-
der macht/ende ſonder bedroch/arch ofte liſt.

III.

Ende verſtaet zyne Maieſteyt expreſſelick/ Dat die Catholijcque
Roomſche Religie generalick in alle zyne Maieſteyts Landen onderhou-
den ſal werden vredelick ende paiſibelick/ ſonder eenich troubel ofte belet
ter contrarien/ Sulcks ende inder maniere zyne Maieſteyt de Landen van
herwaertſouere ontfanghen/gehult/ende by Eede daerinne beveſticht is:
Hebbende ock ſulcks de Staten van dien/ſo doen ter tyt als nu onlancks
expreſſelick ghepraeteſteert/in de ſelve te willen leven ende ſterven.

IIII.

Wel verſtaende/dat de ghene die voortaen niet Catholyckelick als bo
ven en ſullen willen leven/ zyne Maieſteyt hen ſal accorderen ende toe la-
ten *ten hoochſten ende voor deſe reyſe alleen*, te moghen vertrecken wt deſe Lan-
den/ende vercoopen heurlieder goederen die ſy hebben/ binnen ſekeren tyt
daer toe te ſtellen: Sonder dat ſy nochtans(ghedurende den ſelven tyt)ſul
len moghen doen eenige exercitie van heure Religie/ noch eenige ſcandale.
Ende ter verſekertheyt van alle tghene dat voorſchreven is/hoewel twoort
van zyne Maieſteyt met die Grieven van Ratificatien/die zyne Maieſteyt
daer op ſal overſchicken/henlieden ghenoech behoort te weſen: Soo verre
ſy nochtans hen daer mede niet te vreden en ſouden willen houden(alſmen
verhoept Jae) ſullen moghen voorwenden/wat ſy daer en boven tot hare
verſekertheyt ſullen willen begheeren/omme dat ghetoont daer inne ghe-
reſolveert te werden naer behooren.

Onder ſtont gheſchreven aldus:

Overgegeven den gedeputeerden vanden Heere Prince van Oraengien/
Edelen ende Steden van Hollandt ende Zeelandt/weſende tot Breda/den
xiiij. Martij/xv^c lxxiij. *Stylo Curiæ præſenti*, ons onderghеſchreven

J. de la Torre. P. Buys.

Hier

Hier na volght het ghene/ dat die Doorluchtighe Hoochghebozen Vorst ende Heere die Prince van Oraengien/ Graue van Nassau/ &c. met die Staten van Hollandt/ Zeelandt/ Gommel/ Gueren/ ende andere Gheassocieerde/ op het voorschreuen Verstoeck gheantwoort hebben.

EDele/ Eersame/ Wijse/ Hoochgheleerde Heeren/ De Prince van Oraengien/ Edelen/ Staten/ ende Steden van Hollandt ende Zeelandt/ Gommel ende Gueren/ met hare Gheassocieerden/ Hebbende ghehoort t'Rapport/ eñ ghesien den Inhoudt vanden Gheschrifte by v mijn HH. heurlieder gedeputeerden ouergeleuert binnẽ Gheda/ den xiij. Martij/ Hebben v lieden wel vrijmoedelickẽ willen verclaren/ dat sy luyden niet en hadden ghetwijffelt van beter antwoorde op hare Requeste geobtineert ende verworuen te hebben/ dan henluyden by v mijn Heeren/ van weghen der Coninclicke Maiesteyt inden seluen Gheschrifte is gegeuen. Aengemerckt by de voorschreuen heure Requeste niet anders en is versocht/ dan tghene by alle de Werelt verstaen worde promptelicken ende voor het ghereetste Remedie te dienen/ omme de Coninclicke Maiesteyts Landen ende d'Ingheseetene van dien/ onder goede Ordre/ Politie ende Eenicheyt wederomme te bringhen/ in ruste ende weluaert.

I.

Daertoe tenderende is inden eersten/ t'Verstoeck vant vertreck van de Wtheemsche Natien/ daer onder zijne P. Excellentie/ Staten ende Steden voornoemt begrijpende zijn/ die Spangiaerden ende vreemt Kruchsvolck/ by den Hertoghe van Alba eerst in dese Landen ghebracht/ ende aldaer in Dienst/ Office/ Geuel ende Soldye tot noch toe aenghehouden/ genoech conform de particuliere verclaringhe van haerlieder ghedeputeerde op uwer mijn Edele Heeren verstoeck ghedaen/ dwelcke zijne P. Excellen. Staten ende Steden voorschreuen/ oock midts desen zijn aduoierende.

Dewelcke Wtheemsche/ want sy deur heur wreet eñ moetwillich Regiment/ met verdruckinghe ende ouerlastinghe der Ondersaten van dese Nederlanden in verscheyden manieren ghepleecht/ oorsake zijn ghweest van alle quaet/ Soo en mach om tselue quaet te ghenesen/ gheen beter Remedie worden gheadhibeert/ dan tvertreck oft wechnemen vanden seluen.

Ende hoewel in de voorschreuen Geschrifte by uwer Edelheyt geseyt wort/ tselue vremt ende hardt te schijnen/ deur dien de voorschreuen Spangiaerden

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

ghaerden/so wel naturale Ondersaten zyn onder syne Ma. als die van Hol
landt eñ Zeelandt Remonstranten/hebbende sulcx syne Ma.eñ syne Ma-
iesteyts Voorsaten/grooten dienst tot beschermenisse van desen Nederlan-
den ghedaen/&c. Eñ dat Fransoysen/Gascongers/Enghelschen/ Schot-
ten eñ Duytschen/daer mede die van Hollandt eñ Zeelandt heur behelpē/
warachtighe Vreemde eñ Wtheemsche zyn: So is nochtans niet vreemt/
datmen yeghens vreemde eñ harde Sieckte/ooch vreemde ende harde Re-
medie gebruyckt. Nu en ware het niet hardt/datmen den Spangiaerden
seuen oft acht Jaren in desen Nederlanden in aller wellust ende moetwille
naer haren appetite gedomineert hebbende/wel gevoedt eñ ryck gemaect
zynde/eñ niet alleen voor allen voorleden Dienst (Soot Dienst ghenaemt
mach worden) maer oock voor den ghenen/die sy luyden noch in langhen
tyt souden mogen doen wel gerecompenseert zynde/eenmael wederomme
souden seynden na haer Vaderlandt/daer de natuere eenen yeghelicken is
trecknde. Eñ veel te min soude dat selfde vreemt zyn/so zyne Mt die gene
rale Staten van die Landen/laest vergadert zynde tot Ghendt/inden Jare
lix. die Spangiarden wel heeft wt dese Landen doen vertrecken / op die re-
monstratie eñ versoeck van die selfde Staten/gefondeert op vele mindere
ende niet soo pregnante redenen/ Te weten/ Als dat die Frontieren ende
Sterckten van den Landen behoorden bewaert te worden by den naturale
Jngheseetenen van den Landen / gepreferreert voor die vreemde Spangiar-
den/omme deselue Jngesetene te beter gemoet ende geaffectioneert te ma-
ken/totten Dienst van zyne Mt/haren Heere ende Prince.

Dat sy luyden zyn naturale Ondersaten vanden Coninck van Spaen-
gien/mach niet worden ontkent: Maer en zyn daeromme niet ghehouden
als Ondersaten van den Hertoch van Brabant / ende Graue van Vlaen-
deren/vanden Graue van Hollandt ende Zeelandt/noch als Jngheseetene
van eenige Prouincien vā dese Nederlanden: Jegens d'Jngesetene van de
welcke/sy luyden hen oock wel vreemdelinghen ende onnaturalen hebben
getoont/Dieselfde al int generael terstont tot haerder aencomste schelden-
de voor Ketters ende Rebellen/sonder wtneminge van yemandt/ van wat
wesent ofte staet die mochten zyn/ dan alleenlicken vaneenige/niet vele int
getal/eñ hen mogelick gedevoueert zynde/als breeder wt sekere Boecrkēs
in Spaensche tale ende Versen ghedruckt/eñ met zyne Maiesteyts *Gratia
& Priuilegio*, aldoen wtghegheuen/bevonden mach worden: Ook by de
Brieven eñ Jnstructien daer na soo van die groote Commandeur/als van
eenen *Ioan Dissonca* aen zyne Mt gheschreven: Latende ouer sulckes opent-
lick eñ ouer all luyden/de Landen eñ goederen van die Jngesetene henluy-
den

den by haren Coninck al gegeuen te zijne/plegende sulcks/ ende onder he decxel van dien/ouer de selue Inghesetene / alle specien van fortse ende violentiē/eñ andere acten/seker niet natuerlick/die te veel eñ te menichfoldich zijn/om te repeteren/eñ eens deels beter bedecket eñ gebetert/ dan geopenbaert zijn. Daer af breeder getuychenisse moghen gheuen die Steden van Ghendt/Doornick/Andtwerpen/Mechelen/Lyer/ Shartogenbosch/ Deuenter/Wtrecht/Rotterdam/eñ ander Steden/soo van Hollandt/ als van allen anderen Prouincien/daer sy gelogeert eñ verkeert hebben gehadt/ in dier voeghen/dat onder de gemeene Ingesetenen der Landen dagelicx geseyt eñ geroepen wort/nu warachtich te bevinden/het gene syluyden vā hare Voorouders eertijts hebben hooren prophetizeren ende seggen: Dat dese Landen hen beclagen soudē/oyt aen Spaengien geallieert geweest te zijne. Immers zijn de Spaengiaerden ghenoech door de gheheele Nederlanden sulcks ghewilt/dat alle Steden ende Vlecken/des eenichsins macht ofte middel hebbende/die buyten te sluyten/ tsy met ghewelt/ofte wtcoop van ghelt/Ghelijckmen ghesien heeft/dat ouer eenige Jaren die van Amsterdam (hoewel voor alle andere groot faueur denckende by henluyden te hebben) ghenootsaket zijn gheweest te doen.

Datmen dan alsulcken in den Landen wil houden / wat is dat anders ghesecht ofte gedaen: dan datmen zijne Maiesteyt wil doen verliesen de affectie ende goede hert van zijne Ondersaten? Sonder twelck geen Heer oft Prince ouer zijn Ondersaten can gebieden oft regeringe hebben/ dan voor eenen tijdt in grooten sorghe ende vreese / ende niet anders/ als een Tyran/ De welcke niet bewijsende de liefde / die hy tot zijnen Ondersaten behoort te hebben/van de selue zijne Ondersaten reciproquelick gheen goede affectie: maer vele eer periculen ende lesien is verwachtende. Twelck verre zy van zijne Maiesteyt/onsen genadichsten Heere: als wesende grootelick teghens zijne authoriteyt ende reputatie.

Den Dienst/die de Spangiaerden zijne Mt / ende zijne Maiesteyts Voorvaderen moghen hebben gedaen/tot bescherminge deser Landen: In dien die gestelt wort tegens t'achterdeel/dat sy luydens zijne Maiest. oock in zijne eere eñ reputatie/ende aen dese zijne Maiesteyts Nederlanden hebben ghedaen/ So wert die beuonden meer hinderlick ende schadelick / dan profijtelick gheweest te zijn: Ende gheenssins te compareren by de getrouwe Diensten tot vordeel/eere/ende reputatie van zijne Maiesteyt/bewesen by den Vasallen ende Inghesetenen van dese Nederlanden.

Hebben de Staten ende Landen de sware/menichfuldige eñ langduerige Orlogen niet moeten sustineren tegens Vranckrijck/omme de Span-

giarden

ghiaerden te mainteneren in Milanen / Napels / ende elders: Hebben de Heeren / Edelluyden / ende andere Ingesetene van dese Landen / elck in zijn regard / lijf ofte goet ghespaert / omme zijne Maiesteyt te veroueren die schoone victorie van S. Quintijn: voor Gheuelinghen / ende meer ander plaetsen: Hebben sy luydens ooc zijne Maiesteyts Heere ende Vader Keyser Caerl (Hoochloffelicker Memorie) niet met haren Dienstен geassisteert op allen Tochten ende Expeditien / ooch voor Argier in Africa / in Italien / ende elders / verre buyten hare Landen: Nochtans so en hebben de Spangiaerden daeromme int Jaer twintich niet willen lijden in Spaengien eenich Gouuernement vanden Heeren ende Ingebozenen van dese Landen / handelende nochtans met aller ciuiliteyt ende redelichheyt / al veel anders / als sy luyden allhier doende zijn.

Die van Hollandt / Zeelandt / ende andere haer geassocieerde / hebbende hen moeten behelpen tot hare defensie met Wtheemsche / als Fransoysen / Gascoengers / Engelschen / Schotten ende Duytschen / deselfde en hebben hen niet onderwonden eenighe Authoziteyt ofte Gouuernement: Maer hebben hen reghens de Spangiaerden (als vyanden vanden seluen Landen) laten ghebruycken / daer / ende alsoo zijne Bz. Excellentie / ende de Staten van de selue Landen goet ghedocht heeft. Ende en souden in allen gheualle int onderscheyt der Natien ter respectie van Hollant ende Zeelant / de Duytschen te min Vzeemden behoozen ghereputeert te wozden / als wesende die voorschzeuen Landen altijt ghehacht voor een Gzaefschaft vant Rijcke. Sijn niet te min zijne Bz. Excellentie ende de Staten bereydt / die voorschzeuen Natien te doen vertrecken / als men die niet meer en sal begheeren te ghebruycken.

Ende so zijne Mt van meyninge is (als geseyt wozt) die voorschzeuen Spangiaerden niet langer in dese Landen te houdē / dan die neceſſiteyt der saken is wteysschende: eñ dat zijne Maiesteyt niet voozder en behoozt gheeyscht ofte bedwonghen te wozden: Soo en behoozen sy luyden voozwaer niet langher te blijuen: Nu / als niet alleenlick die van Hollandt ende Zeelant / maer ooch die Staten vanden anderen Landen (omme te voozcomen die gheheele verderffenisse der seluer Landen / wteringhe ende verdzuckinghe van de goede Ingheseteне van dien) sulcks zijn supplicerende ende biddende: All eer een argher / ter pzeudicie ende verminderinghe van zijne Maiesteyts Hoocheyt ende Authoziteyt mochte gebeuren / als wel ghesien is van Pzincen / die clachten van hare Ondersaten niet hoozende ofte achtende: So pzincipalicken de Hoocheyt ende Authoziteyt van een waerachtich Pzince daer toe dient / ende daerinne / midtsgaders een goedertieren

Admi-

Administratie van Iustitie met liefde / ende tot conseruatie van zijne Ondersaten is consisterende: Eñ niet in eenighe fortse ofte macht / diemen lichtelicken siet verminderen ofte vermeerderen / ende vele veranderingeu subiect is / als verscheyden Exempelen hebben gheleert.

Niet te min en willen zijne Pr. Excell. ende de Staten van Hollandt eñ Zeelandt met hare Gheassocieerde / zijne Maiesteyt daer toe geenssins bedwinghen: Maer hebben zijne Maiesteyt by Remonstrantie daer toe wel willen beweghen ende bidden: Gelijck sy luyden oock gedaen hebben / aengaende de vergaderinge vande generale Staten / omme by libere communicatie ende aduijs van dien goede ordre ende gheregeltheyt gestelt te worden / &c. Dwelck so zijne Maiesteyt die by den voorschreuen gheschrifte niet alleenlick schijnt voor al noch te differeren / tot die saken gepacificeert soudē zijn / maer oock te beschrijuen ende te willen redigeren binnen sekere limiten: Soo en gheloouen oock zijne Princelicke Excellentie / ende die Staten van Hollandt eñ Zeelandt voorschreuen metten haren niet / dat die generale Staten / de Spangiaerden alhier noch inde Landē int Gouuernement eñ inde Wapenen zijnde / soudē begeeren te vergaderen / op die voet eñ in dier qualiteyt ofte forme / by tvorschreuē uwer mijn E. Herē geschrifte verhaelt.

Want het schijnt datmen daerby soude willen restringeren / ende onder sekere Reghel stellen / der Staten vergaderinge / vermoghen / ende Officie / dat welck hem so wijdt eñ breedt moet extenderen / als andere ghemeyne saken ende weluaert vanden Landen mogen verloopen / soo sy luyden alle ghebreken selfs gheuoelende / ende midts dien d'oorsake metten periculen van dien best wetende / ende in allen oorden met vele ooghen best voorsiende / zijne Maiesteyt deselfde hebben te remonstreren ende t'ontdecken / omme by de Authoriteyt / Preeminentie ende Hoocheyt van zijne Maiest. daer teghens remedie ofte voorraet geadhibeert te worden / gelijck dat van oudts / so wel int particulier als int generael / by hunluyden is ghedaen geweest met groote establissement vā zijne Maiesteyts Hoocheyt. Immers noch inden Jaren acht ende neghenenwijftich laestleden / verscheyden Remonstrantien ende Aduijsen opt ouderhoudt ende beleydinghe der Franscher Oorloghe ende voorder bescherminghe der Landen hebben gheexhibeert. Sulcks / dat niet sonder henluyden die saken gedresseert / ende in goede ordre ghestelt zijn gheweest. Gehaluen / dat sy luyden by haerluyder Remonstrantien ende Aduijs / dickmael ooc de Deliberatien / Ordonnantien / ende Placaten / eñ andere Dispositien van zijne Maiesteyt / ofte zijne Maiesteyts Raden / in verscheyden materien hebben doen veranderen / surceren ofte oock abrogeren.

Ende en mach zyne Maiesteyt op niemant anders/ oft beter vertrouwen/dan op syne Staten/ende opt aduys vanden genen/die hy houdt/(als hy tselue gheschyfte wort gheseyt)de beste/principaelste/ende verstandichste van allen synen Ondersaten/Wiens ghetrouwicheyt ende vromicheyt syne Maiesteyt/eñ syne Maiesteyts Voorouderen/ Voochloffelicker Memorien/soo dickmael hebben ondersocht ende bevonden/sonder dat oyt op heure Authoriteyt debat ofte dispute ghemaect is gheweest.

Sulcks dat zyne P. Excellentie/ ende de voornoemde van Hollandt ende Zeelandt metten heuren/wt den voorschreuen gheschyften / ende by den limitatien eñ restrictien aldaer niet en connen begrypen/ dan datmen bedectelick der voorschreuen Landen ende Staten Preuilegien/authoriteyt ende aensien metter tyt poocht te verminderen/eñ die niet te ghebruycken/ dan omme te hebben eenighe accoorden ende consenten van beden/eñ versochte schattingen/als daer toe verbonden ende gehouden zynde: Ende/in gevalle van eenige excuse ofte weygeringe/henluyden daer toe bedwingen met fortse/ende met eenighen weghe den seluen Staten te bringen tot simpele obedientie ende subiectie/onder de absolute commandement ende gebiede van syne Maiesteyt/naervolghende t'aduys ende schryuen van *Don Francisco Dallano* int beginsel der beroeringe in synē brieuen wt Francryck geconstitueert/inden ombringhen vanden Heeren de Principalen vanden Staten/ende in armoede ofte verarminghe van dese syne Ondersaten.

Ghelyck ooch de Hartoge van Alva alreede hadde begonnen / eñ alsnoch yegenwoordich schynt gepractiseert te worden: Alles (soo te vermoeden is)voor d'instructie eñ toedoen vanden genen/die int Gouuernemente eñ Administratie zynde/eñ geweest hebbende/altyt beducht zyn ghesindiceert te worden: eñ dat deur alsulcke vergaderinge der Staten/heur sobere Regiment/ambitie ende ghierichcyt ontdeckt ende gestraft soude worden/ pretererende omme tselue te ontgaen/nu de Hoochcyt/Authoriteyt/ Souuereiniteyt ende Reputatie vanden Coninck: Nochtans al dependerende vanden welvaert der Landen/ende syne Maiesteyts Ondersaten/ende van hare corresponderende affectie tot heuren Heeren ende Prince.

II.

Ende beroerende die Poincten van v mijn Heeren voorgestelt/omme te comen tot de voorschreuen Pacificatie/ Gevinden dat selue daer toe onder andere mede wel dienlicken eñ noodich soude wesen/als van de handthoudinghe der Priuilegien van die van Hollandt eñ Zeelandt/met Gommel ende Gueren/ende de reparatie van tghene/daerinne verandert mach zyn: Item/vant vergeten/doot ende te niete te wesen alle saken/ ter oorsake

vanden

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

vanden troublen geschiet: van de annullatie van allen diffaulten/ sententiē/ so van bannissementen/confiscatien van goederen als anderssins: De restitutie vanden afghenomen goederen / ende vanden gheuanghens alle ter wederzyden : Ende ten laesten/ van tghene namaels voorder dies aengaende sal moghen worden gheaccordeert/ als breeder int voorschreuen geschrifte:

Maer aenmerckende de restrictien eñ Condicien daer naer volgende/ als namelicken: van de ouerleueringe vanden Landen/ Steden eñ Stercten van Hollandt ende Zeelandt/midtsgaders vandē Schepen/ Artillerie/ ende alle andere dingen/ schynt datmen henluyden niet anders en denckt te bedrieghen/dan als die Fabele seyt vanden Oorloghe tusschen de Wolfuen ende Schapen/na dat de Schapen den Honden (die waren tot haren hulpe ende bewarenisse) den Wolfuen hadden ouergheleuert.

III.

Eñ datmen zyn Princelicke Excellentie ende Staten houdt voor Rebellen ende openbare vyanden vā zyne Maiesteyt/ hoewel sy luyden nochtans niet mogen verstaen worden/syne Maiesteyt geledieert ofte yet afgenomen te hebben: maer wel eer tot syne Maiesteyts behoef ende profyte de Landen eñ Steden/haer lyf eñ goeden/haer Woonsteden/Wyf ende Kinderen/vande Tyrannye vanden voornoemden Hertoge van Alba/ met zyn Aenhangeren/tenderende ter eewige bederffenisse van dien gedefendeert/ ende met groote moeyte/arbeydt ende lasten alle middelen aenghewendet hebbende/om die selue hare Wederpartye daer wt te verdryuen. Sulcks zyne P. Excellentie eñ de Staten altyt van heure meyninge ende intentie openbare verclaringe hebben gedaen gehadt/Te wetene: van geenssins tegens zyne Maiesteyt ghewapent te hebben: eñ sulcks van zyne Maiesteyt niet gewelen/gealieneert ofte ghescheyden te zyn: maer onder deselue zyne Maiesteyt met anderen Landen hem alsnoch vereenicht ende gheconsolideert te houden/sonder oock eenighe meyninge gehadt te hebben / van yemandt/Gheestelicke ofte Wereltlicke Personen/heur Wederpartye niet toestaende/eenige hare goederen te benemen/te onthouden/ofte te occuperen: als mede by de selue conditie wort geinnueert. Sulcks dat zyne Excellentie ende de Staten/niet goets hier wt en connen imagineren: Te min/so by andere navolghende conditien:) Van Catholycke Roomsche Religie te onderhouden: ende dien volgende/Catholyckelick te leuen/ ofte wten Lande te vertrecken/ &c. De teghenwoordige Religie aldaer voor Ketterye / eñ d'onderhouders van dien/als Ketters schynen gehoudē te worden: hoewel gheen ander Religie aldaer en wort geexerceert / dan de Catholycke ende Apostolycke Religie/metten heyligen Euangelio eñ Godes leeringhe corresponde-

responderende/daerinne een yeghelick is ghetroost ende gherust / hebbende niet verworpen dan de manifeste groote abusen ende misbruycken/voor all Godt Almachtich onbehaechlick: Omme also te geuen Godt/dat Godes is:ende den Coninck/dat des Coninghes is.

IIII.

Waeromme met reuerentie eñ vrijmoedicheyt te spreken / zijne Princelicke Excellentie/ende de Staten voorschreuen met heur gheassocieerden gheensins gheraden en vinden/dit voorgaende gheproponeerde / onder de selue conditien ende restrinctien aen te nemen : Ende besonder/als henluyden oock voor oogen comen de horrible Exemplen vandē Graue van Egmont ende Horene/den Heere van Montigni / met meer anderen/ soo van Edelen als van Staten ende qualiteyt wesende : Oock vele Argumenten van verscheyden ouertredinghen van asseurantien/gheloove ofte belofte.

Immers en is geenssins Practicabel/so grooten menichte van Menschen/Rijcken ende Armen/Jonck ende Oude/de gereformeerde Euangelische Religie niet sonder de verlichtinge ende vernieuwinghe vanden heylighen Gheest ende Gods gratie aengenomen hebbende/ wt de voorschreuen Landen te vertrecken/ende haer lieue Vaderlandt te verlaten. Eñ ware tselue inder waerheyt veel vreemder ende harder / datmen soo grooten menichte van goede getrouwe Ondersaten vā zijne Maiesteyt/met groot verlies ende schade in haren tijtlicken goederen/die sy luyden niet / dan tot vilen prijse souden connen vercoopen(soo daer alschoon Coopluyden ghenoech beuonden mochten worden/als geen apparentie en heeft) in vreemden Landen soude doen dolen / ende nieuwe Woonplaetsen soecken: Dan datmen drie oft vier duysent Spaniaerden/ haer profijt ghenoech ghedaen hebbende/wederomme wt dese Landen dede keeren/naer haer eyghen Vaderlandt/ofte naer haer gewoonlicke plaetse vā Garnisoen / alwaer sy luyden zijne Maiesteyt souden moghen dienst doen: Daer tvertreck van danderen wt den Landen van Hollandt eñ Zeelandt / groote depopulatie causeren soude/eñ verlies van neeringhe ende hanteringe/ manufacture/ Zeeuaert eñ nauigatie / daer aen het gheheele weluaert der Nederlanden is dependerende/Dwelcke met d'industrie in ander Landen also souden worden ghetranssereert tot onwtsprekelicke interest ende verachteringhe vanden Dienst ende Domeynen van zijne Maiesteyt. Ghelijck notoir is voor een deel voorleden Jaren gheschiet te zijn/deur de rigoreuse Placaten ende afgrijselicke Executien/ende het beghinsel van de Spaensche Inquisitie int feyt der Religie.

Twelck oock voor seker int werck soude ghestelt worden / die Pacificatie

catie op die voorschreuen conditien ghedaen zijnde. Als goet te verstaen is wt dien/dat by de conditie de toelatinge van tvertreck ende vercoopinghe der goederen/gerestringeert wort by desen woorden: (*ten hoochsten, ende voor dese reyse alleene.*) Waer deur daerinne de ouergebleuen (so een yegelick van den voorschreuen Placaten ende Inquisitien is abhorrerende) gheschapen soude zijn in nieuwe beroerten te comen/ende ten laesten zijne Maiest. een grooten tack van zijn Croone getrocken soude mogen worden. Twelck tot zijne M^ts eere ende reputatie behoort by alle middelen verhoet te worden.

Begeerende midts dien zijne P. Excellentie/Staten eñ Steden voornoemt/met heur Gheassocieerden/dese heure Verclaringe/Verhael/eñ Aduijs int goede genomen te worden/als hercomende wt oprechter deuotien tot zijne M^t/ende den gemeenen weluaert zijner Nederlanden. Biddende voorts den Almachtighen Godt/t'herte van zijne M^t ende van zijne Maiesteyts Officieren in desen Handel gheoccupeert zijnde/te willen inspireren anderen Raedt/Aduijs ende kentenisse.

Aldus ghedaen ende besloten by zijn Pr. Excell. Staten ende Steden van Hollandt ende Zeelandt/Stadtsgewijs vergadert zijnde met dien van Gommel ende Gueren/tot Dordrecht/den xx. dach Martij/ tv^c lxxv. Was ondergheset/ *Guillaume de Nassau.* Floris Graue van Culenborch/ Otto van Egmondt/Die van Wijngaerden: Dordrecht/ Pauli: Delft/ Abraham van Almonde: Leyden/ Paulus de Vos: Ter Goude/ Albrechtsen: Rotterdam/Dierick Janssen: Gorckum/Job Peterssen: Schiedam/ Arent Danckerssen: Alckmar/ Claes Hericksen: Horn/ Jan Gerickhout: Enckhusen/Fransoys van Maltzen: Medenblick/ Adriaen Cromhout: Edam/ Jan Peterssen Schilderer: Munnekedam/Barendt Hubertssen: Purmurende/Jan Albrechtsen Raedt: Schoonhouen/Frans von Blockhuysen: d'Oudewater/die van Praet: Gheertruden-berghen/ Bastiaen Joosten: Woerden/Cornelis Frantssen: Briele/van wegen die vanden Briele/E. de Richtere: Middelburch/ Andries Jacobssen de Jonghe: Zirickzee/Michiel Romboutssen: Vlissinghen/Peter de Rijcke: Der Vere/Jan Louesen: Gommel/Willem van Hert.

Replicque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Replicque ofte Verandt-woordinge/sulcx die groot Commandeur met zijne partie/wt de name van Con. Maiesteyt van Spaengien heeft ghedaen ende ouergegeuen den eersten Aprilis 1575. op de antwoorde ende verclaringhe/die de Prince van Oraengien met de Staten van Hollandt ende Zeelandt/ende hare gheassocieerde/hier vorens op de voorgaende Propositie vanden Commandeur voorseyt/ghemaeckt ende inghebracht hebben.

EDele/Eersame/Wijse/Hoochgheleerde Heeren/Ghesien hebbende het Gheschrifte by V E. den xxij. Martij lestleden ons van weghen den Heere Prince van Oraengien/Staten eñ Steden van Hollandt eñ Zeelandt/Sommel eñ Gueren met heure geassocieerde ouergeueñ/En connen vã wegen Con. Mt niet verswijgẽ/dat wy wt meerdere redenẽ dan indẽ voorschreuen Geschrifte verhaelt wert/verwacht hadden naerder ende danckelicker antwoorde ende acceptatie van de goedertieren eñ milde offeren eñ presentatien van weghen zijne Mt in onse voorgaende Gheschrifte ter goeder trouwen gedaen/Om bystant eñ geduerige Pacificatie die Landen in eenicheyt/ruste/eñ haren eerstẽ staet te bringẽ/van als sulcx die waren voor tbegin van die yegenwoordige beroerte/Eñ dat in alle sinceriteyt/niet anders voor ooghen hebbende noch considererende/dan die eere Godes/weluaren eñ prosperiteyt vanden Landen/eñ redelicke satisfactie eñ verseckertheyt van eenen yeghelicken/ghelijck die gepresenteerde middelen ter goeder meyninghe verstaen zijnde/wtwijsen/sonder aenmerckende die gepresenteerde verseckertheyt voor het onderhouden van alles/eñ dat zijne Mt bewillichde/dat die Heere Prince van Oraengien/Staten eñ Steden voorschreuen/tgene sy meer souden begeeren eñ bevinden te behoozen/souden mogen ontdecken eñ remonstreren. So dat wel behoort hadde/die voorschreuẽ offren grooter te achten. Immers en haddẽ wy niet verwacht/dat die voorschreuen Presentatie eñ vorder Inhouden vanden voorschreuẽ Geschrifte soude geblameert werden van fraude ofte bedroch/Daer wy met zijne Maiesteyt ende andere de sake handelen/teenemale onschuldich af zijn/procederende in alle rondicheden (soo van tbeginsel voor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

ſprooken was) die wy wt uwer E. leſte Geſchriften niet en hebben connen genoech bemercken: Boven dien dat Vaſallen ende Onderſaten in reſpecte hun natuerlicken Heere eñ Prince betaemt cluſe woorden te gebruycken.

Niet te min/ deſen niet aenſiende/ eñ begheerende te obuieren alle oorſaken van donckerheyt eñ ſubtijle Interpretatien / daer mede den rechten ſin van onſe voorgaende geſchriften ſoude mogen tot onverſtant getrocken worden/ eñ omme alles te doen dat ons mogelicken is/ tot vorderinge van de Pacificatie ende ruſte vande Landen/ hebben wy / brandtwoordende uwer E. Gheſchriften/ ſonder eenich reſpect van eenighe particuliere ſaken (daer deur dickwils het ghemeyn weluaren verhinderd wort) by deſen wel willen naerder verclaren ſekere Puncten/ int voorſchreuen onſe Geſchrifte verhaelt/ met openinghe van tgene wy (naer rapport by ons gedaen daert behoorden) naerder ende eyntelicken tot vorderinghe vande voorſchreuen Pacificatie hebben connen verweruen.

Ten Erſten: Alſo int voorſchreuē Geſchrifte/ midtſgaders het voorgaende vanden xij. Martij beuondē wort in d'Intitulatie na de woorden/ *Met heure Gheaſſocieerden*: Soo verſoecken wy/ dat v luyden believe te verclaren/ wie dat daer onder verſtaen werden / Ten eynde datmen mach weten/ met wien zijne Maieſteyt te doen heeft/ eñ wie begrepen ſullen weſen onder tghene by zijne Maieſteyt torghelaten ende ghegunt ſal worden.

Eñ deſen onverminderd voorts procederen tot het Erſte Poinct van de voorſchreuen Geſchrifte/ rakende het verſoeck vande Walcheniſche Natien eñ Spangiaerden: Staet te verwonderen het lange verhael indē voorſchreuen geſchrifte gedaē/ als noodeloos eñ impertinent weſende in deſen/ eñ niet opererende dan meerder opwockinge vande gemeynten/ eñ een wortel van rancheur by den ghenen daermen mede begeert (ghelijck behoort) in rendzacht te leuen. Te meer/ ſo deſe vergaderinge niet en is geſchiet omme yemant leedt te seggen. Eñ al iſt ſo/ dat eenige Inconuenienten op deſer zijde mogē gebeurt zijn/ deſelue nochtans wel eñ wt treffelicke redenen ſoudē mogen verſwegen worden (gaende een yegelick in zijn Conſcientie) alſmen een inſien wil nemen op d'Inconuenienten ouer dander zijde mede geualle: Daer af geen verhael alhier in deſe vergaderinge vande Pacificatie gedaē en wort/ Na dien de Co. Mt verclaert te vreden te zijn/ alle voorgaende ſaken te vergeten/ ende die te houden als niet gheſchiet zijnde: Eñ noch daer en boven te vreden is/ volghende die Remonſtrantie eñ ibidden

van

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

van de Edelen/Staten eñ Steden van Hollandt eñ Zeelandt/&c. het Wtheemsche Kryghsvolck midtsgaders oock die Spangiaerden te doen vertrecken wt dese Nederlanden/elders tot dienste vā zyne Maiest. dacrt van doene wesen sal/so geringe wy de saken alhier eens sullen wesen/eñ de Landen in ruste gestelt/gelyc onse voorgaende geschrifte genoech mede bringt/ Eñ wy midts desen wederomme opentlick tselue alhier van weghen zyne Maiest. verclaren. Want het niet redelick en soude wesen/noch maniere van doen/dat zyne Maiesteyt zyne Heyrcracht brake/voor ende al eer die saken sulcks als voorsen vereenicht waren.

Wel verstaende/dat Reciproce/wederomme/eñ van gelycken/die van Hollandt/Zeelandt/eñ andere gheconfedereerde Steden/sullen doen vertrecken alle soorte van Wtheemsche ende Kryghs luyden/daer sy haer nu mede zyn behelpende/ghelyck de redene wteyscht. Soo dat zyne Maiest. hier mede teenemale ende cathegorice voldoet het eerste/principaelste ende hoochste Poinct vande Requeste der Remonstranten.

Wesende niet te min teghens de Hoocheyt van zyne Maiesteyt/daer in voorschreuen Gheschrifte geseyt wort/Dat die Landen van Hollandt eñ Zeelandt souden geacht wesen van allen ouden tyden voor een Graefflickheyt ofte Graeffschap van t'Ryck: Aengesien zyne Mt/eñ zyne Mts Voorsaten/als souuerainne Heeren ter contrarien daeraf altoos ouer menschen gedencken zyn eñ geweest hebben in paisibel possessie eñ ghebruyck/ Als den Prince van Oraengien/ende andere in Hollandt ende Zeelandt wesende/selue niet en connen ignoreren. Houen dien datmen niet en ghelooft/dat de Heer groot Commandeur sulcks gheschreuen soude hebben/ als inde voorschreuen uwer E. Gheschrifte verhaelt wordt.

Maer aengaende de vorderinge van dese vergaderinghe/ende omme noch naerder te bewysen die goedertierenheyt eñ liefde die zyne Mat tot zyne Ondersaten draecht/verclaren by desen/Dat zyne Mt/rorende het Tweede principale Poinct vande voorschreuen Requeste/Gelangende die vergaderinge vande generale Staten/Te vreden is (die vereenicht gedaen zynde/)metten eersten te doen roepen eñ vergaderen die generale Staten van herwaertsouere/oock in forme eñ maniere so tselfde geschiet is ten tyde als de Hey. Mt d'ouergifte dede vanden Landen van herwaertsouere/ in handen vā de Con. Mt. Suler uwer E. by haer voorgaende geschriften selue verclaert eñ begeert te hebben/Omme met deselue generale Staten

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

so int particulier als int generael te communiceren eñ aduijs van hen te nemen/in wat voeghen zijne Maiesteyt best sal moghen goede ordre stellen in des Lants saken/tot Weluaren/Prosperiteyt/Politie/Eenicheyt/Ruste ende tranquilliteyt der seluer Landen / ende voorder int ghene dat daer af mach dependeren ende aencleuen.

Sulcx / Dat soo verre die voorschreuen Staten als dan noch yet meer hebben te versoecken ende remonstreren aen zijne Maiesteyt / tenderende tot prosijt ende weluaert deser Landen: Dieselue Maiesteyt dies aengaende henluyden seer goedertieren ghehoor ghenen sal / ende daer inne voorsien/ ghelijck in goede ende rechtuaerdighe Redenen ende Justitie bevonden sal werden te behooren. Wesende midts dien verre van zijne Maiesteyt/den seluen Staten te willen belet doen in eenighe saken/die in redelickheyt gefundeert sullen wesen. Waer wt claerlick mede blijckt / dat volcomelick toegelaten wert t'andere principaelste Poinct der voorschreuen Requeste/ roerende de communicatie der generale Staten.

Bouen alle twelcke wy noch in onse naestleste voorgaende gheschrifte (omme meer dan te voldoen ende breeder hierinne te voorsien/ dan in de voorschreuen Requeste verhaelt staet) inden name ende van weghen zijne Maiesteyt ghepresenteert hebben eenighe andere groote particuliere middelen/tot voldoeninge ende satisfactie van eenen yegelicken. Soo dat te verwonderen is/dat daerop naer vermogen de gepresenteerde by V. E. goetwillicheyt ende ghehoorsaemheyt inde voorschreuen Requeste ende andere gheschriften gheroert/niet meer acht ghes laghen en is gheweest.

Niet te min/willende de Maiesteyt zijne Vassalen eñ Ondersaten openen die volle handt van zijne goedertierenheyt/ Is te vreden alle tselue henluyden als noch toe te laten/om volle satisfactie te geuen/eñ voor Godt ende alle de Werelt geexcuseert te zijn/ende te bewijsen gheen dinghen meer aen te sien ofte te achten/dan het weluaren der seluer zijner Ondersaten.

Ende aengaende de ouerleueringe van de Steden/Plaetsen/Fortressen/Schepen/Artillerien/eñ andere dingen in onse voorgaende Geschrifte vermaent/die sy inne houden/ende onwillich zijn als noch te restitueren/onder tdeexel datmen henluyden soude willen ontstercken / ende daer naer te bedriegen: En connen wy niet imagineren/waer toe uwer E. sulcke woorden ghevseert hebben / met verhalinghe van de Fabule vanden Woluen

ende

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

ende Schapen/Aenghesien een yeghelick verstandt hebbende/ daerwt wel can ghevoelen/datmen de voorschreuen overleveringhe niet en herft versocht simpelick ofte absolutelick/maer eerst/naer dien de Remonstranten van te voozen sullen hebben goede vaste verseckertheyt ende assurance/ die hun by het voorgaende Gheschrifte ghenoech gepresenteert is/ Daer af in uwer E. leste Rappozt gheen vermaen gedaen en wert/dwelck te verwonderen staet/ouermidts by middelen vā dien/alle periculen verhoedt mocht ten werden/met goede verseckertheyt van eenen yeghelicken/ daer deur eñ die dissimulatie vā de selue goede offren uwer E. genoech te kennē geven/ dat sy selfs niet en procederen so rondelick als in desen ondersproken was.

Om niet te min oorsake van voorder dispute te schouwen/ende op dat niemandt achterdencken en derff hebben van eenige diffidentie/ So ist dat wy inden name van zyne Mt by desen wederom verclaren ende openlick te kennen gheven/Dat soo verre die Prince van Oraengien / ende andere Remonstranten met het woort van de Con. Mat (dwelcke behoorde ghenoech te wesen)niet te vreden en zyn/henlieden toegelatē wert selfs te proponeren sulcke assurance als sy begeeren/ om henluyden dies aengaende te geven behoorlicke eñ volle satisfactie/Presenterende in allen gheualle te doen blycken behoorlicke Macht ende Autoriteyt van zyne Maiest. onder zyn Signature ende groote Seghel/ende ook in sonderheyt (so verre des noodt zy/zyne Mts Ratificatie/van desen onsen regenwoordigen handel.

Ende dat daerenbouen noch sal doen aggreeren zyne voorschreuē Ratificatie ende belofte by de Staten van Herwaertsouere elck int particulier/ den welcken zyne Mt daer toe behoorlick sal autoriseren/als wesende lidtmaten/Medebroeders ende mede Landtsgenooten van die van Hollandt ende Zeelandt/voor de welcke zyne Maiesteyt toelaten sal/dat sy intercederen ende belouen sullen/Dat alle tghene henluyden van Hollandt ende Zeelandt &c. beloeft sal worden. Ende dat de Brieuen van die voorschreuen belofte/ sullen worden ghepubliceert / gheinterineert ende gheverifiteert inde Souueraine ende Prouinciale Raden van Herwaertsouere/ tot meerder solemniteyt ende confirmatie van dien.

Ende soo verre des noodt zy/sal zyne Maiesteyt al tghene voorschreuen is noch doen bevestighen by twoort ende belofteniſſe van de Keyserlicke Maiesteyt/ende andere Heeren ende Princen vanden Bloede van zyne Maiesteyt/onder het Keyserlycke gheseten zynde.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Ende aengaende de Catholijcke Roomsche Religie/wil zijne Maiest. alhier weder wel absolutelick verhaelt hebben/van geen meyninge te zijn yet int minste toe te gheuen/dat contrarie van dien soude wesen: Ock in geen Iota van de selue te willen wijcken: Maer sodanich dat te onderhouden/als zijne Maiesteyt ende zijne Maiesteyts Voorsaten zijn ontfanghen ende ghehult gheweest voor Princen ende Heeren vanden Landen/ende onder de welcke die van Hollandt ende Zeelandt ock zijne Maiest. hebben gheloeft ende ghesworen de ghehoorsaemheyt ende ghetrouwicheyt. Vande veranderinghe van de welcke noyt questie en is gheweest.

Met alle twelcke de Remonstranten hen wel behoorden te vreden te houden/als heurlieder genoech ghedaen zijnde: Dat den ghenen die sulcks als voren/niet blijuen ende leuen en wil/ Toeghelaten wordt te verrecken met heure goederen/soo roerende als onroerende/ende te gaen woonen daer het hen ghelieft. Wesende teghens alle goede Ordre/Redenen ende Iustitien/dat een Prince ghedwonghen soude werden te lijden veranderinge van Religie/ten appetijte van zijne Onderseten/die den anderen daer toe niet moghen bedwinghen/ende veel min heur eyghen Prince/die sy schuldich zijn alle onderdanicheyt ende obeissance.

Ende omme noch voorder mate te geuen den ghenen die sullen willen wt den Landen vertrecken/is de Maiest. te vreden/dat sy sullē hebben den tijt van ses Maenden/na de publicatie van de Pacificatie/om alhier te blijuen: midts middeler tijt abstinerende van tgebruyck van hun Religie ende exercitie van dien/eñ hen houdende sonder eenige desordre ofte schandale.

Ende in regard van heure goederen/omme die gerieffelick tot heure meeste proffijte te vercoopē/Is zijne Maiest. ock te vreden/henluyden te gunnen den tijt van acht ofte thien Iaren/om soo te beter totten hoochsten prijse van heure goederen te geraken. Ja dat meer is/henluyden ooc te consenteren dieselue te mogen behouden/eñ die vruchten eñ incomen daer van te ontfanghen/die doende administreren by handen van Catholijcke Personen. Welcke goederen nochtans/so wanneer sy weder sullen willen keerrn tot die Catholijcke Roomsche Religie/eñ hun dragen als andere goede Onderseten/sy wederomme sullen mogen selue aenveerden ende administreren naer heuren beliefte.

Willende in desen wel aenmercken/dat so verre sy selfs wilden/henluyden

den niet van nooden en soude zijn hen te stellen in sulcken wtersten noodt/ omme haer eyghen Vaderlandt eñ huysen (so seer by henluyden begheert) te verlaten/ eñ zijne Mat wt Vaderlicke affectie die hy tot henluyden zijne natuerlicke Ondersaten draecht/ lieuer saghe henluyden int Landt te houden: Nochtans in dien sy tselue niet en willen doen/ ende hen confirmeren metten anderen/ moghen tselue henseluen wijten/ So zijne Maiesteyt niet nieus en introduceert ofte inne en brengt.

Ende dat oock dese faculteyt omme hem met heure goederen te mogen vertrecken/ *voor dese reyse alleene* hen toegelaten wert/ sonder eenich belet/ als gheen reden zijnde telcken reyse de Religie te veranderen/ confusie eñ scandale onder heure mede-Burgheren te maken/ eñ de gemeene ruste ende tranquilliteyt sulcks te perturberen: Twelck tot illusie van de Justitie soude moeten gheschieden.

Daer by voeghende/ dat zijne Ma. niet en twijffelt/ So verre die Wtheemsche Ministers eñ Consistorialen/ met eenige andere particuliere/ die deur middelen van beruerten eñ onder tdeexel van Clachten/ die ter cause van de Priuilegien eñ Vrijdommen vande Landen geschiet zijn/ dese nieuwicheyt opghebracht hebben/ hun bekeeren/ ofte wten Lande vertrecken/ Dat de ghemeynte wel van als onderricht zijnde/ te vreden sal wesen (volghende de wille van zijne Maiesteyt) te blijuen in alle gehoorsaemheyt eñ obseruatie van de oude Catholijcke Religie/ Commercie ende Weluaren: Daer inne de Mat te vreden is hun te houden eñ te mainteneren/ met verhoedinge van alle ongheluck eñ beswaernisse/ Bysondere van de ghementioneerde Spaensche Inquisitie/ De welcke zijne Maiesteyt noyt van sinne en is gheweest te introduceren: Ende midts desen noch expresselick verclaert/ gheen meeninge te hebben deselue in dese Nederlanden inne te brenghen/ ende voorts met onderhoudinghe van de Priuilegien eenen yeghelicken competerende/ te ghebruycken ouer all alsulcke goedertierenheyt/ als een natuerlick Prince ende Heere toestaet.

VErsoeckende inden Name van zijne Maiesteyt/ ende van onsent weghen biddende/ Nademael wy vergadert zijn op de Pacificatie (oueral soo seer ghewenscht) tot vertroostinghe van soo vele arme onnoosele Menschen/ die in armoede ende in miserie zijn leuende deur dese troublen/ Dat uwer Excellentie belieue aenschouw te nemen op de ghemeyne

meyne kuste ende Weluaren/ende bewijsen int vorderen van desen alsulcke sinceriteyt/affectie ende begheerte/als wy naer onse macht gedaen hebben van deser onser zijde/ Ende sonder vorder euagatie absolutelick ende van Poincte te Poincte ons te willen verclaren de intencie ende meninge vanden Prince van Oraengien/Staten ende Steden van Hollandt / Zeelandt/ende heure gheassocieerde / Oft sy de voorschreuen gratieuse presentatien ende offren van wegen zijne Maiesteyt gedaen/ aenuaerden willen/ ofte niet/sonder metten lichtsten ende dissimulatie deselue met de peghenwoordige occasie te laten passeren/aenghesien op de selue wel behoort mede ghelet te worden.

Ghedaen tot Greda den eersten Aprilis xv^{c} vierentseuentich voor Paesschen/ *Stylo Curiæ.*

Aldus ouergheleuert by de Commissarisen der Con. Maiest. weesende tot Greda/ Den gedeputeerden vanden Heere Prince van Orangien/ Staten ende Steden van Hollandt ende Zeelandt/ Gommel ende Gueren/ &c. ten Daghe/Maent/ ende Jare als boven.

By ons ondergheteeckent

J. de la Torre. P. Buys.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

✠ Duplicque / twelck de Doorluchtighe Hoochgheboren Vorst de Prince van Oraengien / met die Staten van Hollandt / Zeelandt / Bommel ende Gueren / met heure Gheassocieerden op de vorige Replicque des Commandeurs hebben inghebracht / &c.

WY Wilhelm by der Gratien Gods Prince van Oraengien / &c. Edelen / Ridderschappen vandē Lande van Hollandt / Burghemeesteren / Schepenen / Raden / Oudtraden / Vroetschappen / Dekens / Schutteryen / Ghildens / ende ghemeene Neeringhen respectiue vanden Steden van Dordrecht / Delfft / Leyden / Goude / Rotterdam / Gorckum / Schiedam / Briele / Schoonhouen / Woerden / Oudewater / Gheertruydenberge / met die van Bommel ende Gueren.

Ghehoort int langhe ende rijpelick ghevisiteert hebbende alle tghene op de Vergaderinghe ende Tsamensprekinge der Commissarisen des Coninckl. Ma. ende den Gedeputeerden van wegen den Prince van Oraengien / Staten ende Steden van Hollandt ende Zeelandt / Bommel ende Gueren voorschreuen met heuren Geassocieerden / tot noch toe binnen Breda op de bevredinge ende tbes lechten van de yegenwoordige Krijchsberoerte ghehandelt / ende ten wederzijden by Gheschrifte by den voorschreuen Heeren Commissarisen des Conincks ouergheleuert den eersten ende oock den vijfsten Aprilis lestleden / Tenderende in effecte tbes luyt van dien / omme te hebben verclaringhe van de meyninghe vanden Prince van Oraengien / Staten ende Steden van Hollandt ende Zeelandt met heuren Gheassocieerden. Off sy de Presentatien ende Offren van weghen zijne Maiesteyt ghedaen / aenvaerden willen ofte niet / sonder metten lichtsten ende dissimulatie deselue met de yeghenwoordighe occasie te laten passeren / Aenghesien op de selue wel behoort naerder gelet te worden / Soo oock by tselfde Gheschrifte als by den selfden Commissarisen den

voorschreuen vijfsten Aprilis is verclaert volcommen openinge genoech ghedaen te zijn / soo op de Poincten der Staten Requeste / als andere / roerende de Offren ende Presentatien van zijne Maiesteyts wegen voorghewendt. Ende omme op tselfde laeste Gheschrifte (hoewel sonderlinge niet anders medebringhende / daerop by andere voorgaende Gheschrifte eghenne antwoorde ofte ghenoechsame verclaringhe is gedaen / punctuelicken ende absolutelicken te antwoorden / Soo refereren wy ons alvooren soo wel totten Inhoudt als tVerzoeck van de voorschreuen der Staten Requeste / ende alle andere heure voorgaende geschriften / van heuren wegen inde voorschreuē Tsamensprekinge eñ andere daer vooren geerhibeert / Daer by eyntelicken persisterende / als ghenoechsaem ende claerlicken vermeldende niet alleenlicken heure meyninghe / intentie ofte verzoeck / met die redenen ende iustificatien van dien / als inden Gheschrifte vanden xxij. Martij: Maer daer beneuen den grooten yuer ende deuotie die sy luyden hebben tot de vorderinghe van zijne Maiesteyts dienst / ende van de ghemeene ruste ende welvaert der Landen / sonder dat by yemandt onpartijdich ende die ghene partije formeel vander saecke en zy / bevonden mach worden inden selven Gheschrifte eenighe onbehoorlicke ofte ondanckelicke antwoorde ende refuys vande ghedaen Presentatien ende Offren van weghen zijne Maiesteyt / ofte dat deselve aldaer met cleynachtinghen geblameert / ende veel min eenige inciuile woorden tenrespecte van zijne Maiesteyt daerinne ghebruyckt zijn: Maer veel eer tverhael van dien te dienen / soo tot wederlegginghe van de redenen ende limitatien der voorschreuen Presentatien / sonder refuys nochtans van dien / als tot breeder verclaringhe ende bedupt van de middelen der voorschreuen Requeste / met openinghe van zijne Princelicke Excellentie ende der Staten meeninge dies aengaende / ende dat in alder rondicheyt / daerop de voorschreuen Tsamensprekinghe aenghevangen is: In welcke rondicheyt continuerende / ende int corte dies onvermindert vorder antwoordende op de principale Poincten des voorschreuen Gheschrifts vanden eersten Aprilis / Is alsnoch onse Intentie ende Verzoeck daer toe dienende ende strecken de / so vanden aenbeghin deses Handels is ghebleest ende verthoont.

Dat inden Eersten / Omme tot die ghewenschte Ruste / Vrede / ende Vrientschap te commen / zijne Maiesteyt / omme Redenen breeder in alle zijnder Excellentie ende der Staten ende Steden van Hollandt / Zeelandt / &c. voorgaende Gheschriften int langhe ghenoech verhaelt / d'Wtheemsche / soo wel Spangiaerden als andere wil doen effectuelick vertrecken / ghelijck

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

ghelijck wy oock van onser zijde te vreden zijn te doen ende te vorderen. Verclarende/dat wy egheenderhande twist ofte ghescheil yeghens eenighe andere omligghende Steden ofte Prouincien en hebben / daeromme wy eenighe Wapenen aenghenomen hebben ofte langer draghen ofte aennemen souden willen/als alle de Werelt wt andere onse voorgaende verclaringhe meer dan kennelick ende notoir mach zijn/ De oorsake onser Wapenen gheweest te zijn/de Heerschappije/ hooghaerdige ende onverdrachelicke Regeringhe der Wtheemschen/ende heuren Aenhangheren. Suiet/ dat dieselfde vertrocken zijnde/ende wten Lande blijuende / ter ordonnantie van zijne Maiesteyt/ sal lichtelicken die ghewenschte Vrede / Gherustichevt ende Commercie der gantscher Nederlanden / met allen anderen aenpalende Landen gerestitueert worden/sonder eenige verminderinghe van zijne Maiesteyts Authoriteyt ende Hoocheyt.

Ende daeromme en mach niet verstaen worden / tprincipale Poinct vande voorschreuen Requeste voldaen te zijn/so langhe de selue Wtheemsche ende Spangiaerden niet wten Lande zijn: Want deur heur verblijuen alhier/ en moghen die Landen in gheenen ruste ghestelt worden/noch oock tot gheen beghinsel van Ruste ofte vrede commen.

Belanghende het Tweede Poinct/ende soo vele de vergaderinghe der generale Staten aengaet/Omme die te doen inder forme ende maniere by onsen Ghedeputeerden verclaert ende begeert/die vereenichevt eerst ghedaen zijnde/Is van onsen tweghen oock vant te voorzen tot meer reysen verclaert/ Dat wy ons niet en houden van de selue ghesepareert, ofte vervreemt/ghelijck wy oock inder waerheyt niet en zijn/dan deur toedoen der Spangiaerden/duijste ende oneenichevt makende per force: Immers die generale Staten conform onse verclaringhe/ versoeck ende begheerte int afwesen der Spangiaerden wettelicken ende vrijelicken vergadert zijnde/ sullen moghen vrij noedich aduiseren ende besluyten/tghene tot conseruatie van een vaste Vrede Ruste ende vereenichevt der Prouincien met goede ordre ende Policie sal dienlick zijn / ende tot reintegratie vanden vertreden Priuilegien/ Gherechticheden/ende loffelicke Costumen der seluer Landen behoorlick ende noodelik. Presenterende voor soo vele ons aengaet/onse voordere Clachten ende Remonstrantien voor den seluen Staten te doen/ende als dan de saecke/met tghene daer af dependeert/op alle goede asseurance / die ons zijne Maiesteyt toe laet te proponeren / met den seluen Staten/als onpartijdighe / ende der gheleghenthevt van allen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

saecken best condich zijnde/coniunctelick te aduiseren/ ende daer op goede ordre ende remedie ghestelt te moghen worden / achtervolghende het Inhoudt van onse Requeste. Ons vastelicken vertrouwende/syluyden sullen oock wel verstaen ende bevinden / dat wy met goede redenen zijn opposerende/niet alleenlick yeghens die Spaensche Inquisitie/maer oock yeghens die rigoreuse/onredelicke ende ongoddelicke Placaten/op tstuck van de Religie/ alhier ouer dese Landen eenighe voorleden Jaren gheemaneert/ende daer naer noch ghedaen vernieuwen / sonder nochtans dat wy in eenigher wijs zijne Maiesteyt/ofte yemandt anders der Roomscher Religie toeghedaen zijnde/van meyninghe ofte begheerte zijn / ofte oyt van meeninghe nochte begheerte geweest zijn/ te constringeren heurlieder Religie te verlaten ende af te gaen/ Als wesende tghelooue een Gaue Gods/ deur de Cracht des heylighen Gheests / ende tghehoor des Godtlicken Woordts inden Herten der Menschen ghewrocht.

Des willen wy wel opentlicken verclaren / dat wy oock niet en verstaen/datmen ons (als proffiterende ende aenghenomen hebbende die gereformeerde Euangelische ende die warachtighe Catholijcke ende Apostolijcke Religie) wt onse oude Woonplaetse ende Vaderlandt sal doen vertrecken/ alsoo tselfde niet en soude moghen gheschien sonder d'wterste ruine vanden Landen/ende groote verminderinghe van zijne Maiesteyts Hoocheyt/Domeynen ende Heerlickheden / midtsgaders vanden Dienst die zijne Mt by alle goede Ondersaten behoort gheprestеert te worden.

Ende aengaende die versekertheyt/ soo by tvoorgaende / als nu in dit laeste voorschreuen Gheschrifte van weghen den Coninck voorgedraghen/Te weten van twoort Aggreatie ende Ratificatie vande voorschreuen generale Staten/ende bysonder van de Keyserlicke Maiesteyt/midtsgaders vanden anderen Princen vanden Gloede. Twelck schijnt gheinnueert te worden ghenoechsaem te wesen: Immers met andere alsulcke asseurance alsmen soude willen proponeren ofte begheeren/omme daeraff gegheuen te worden behoorlicke ende volle satisfactie/ En is in onse voorgaende/tselfde niet ghepreterieert/als gheheel gherefuseert ende afgheslagen / Maer als noodeloos gedocht/ daerop voorder te disputeren/ dewijle men ons wten Lande wil doen vertrecken / ende op goede hope ende vertrouwen/dat zijne Maiesteyt wt goede affectie tot de gherustichеyt ende weluaert zijnder Landen ende Ondersaten/ons daer aff genoech doen sal: Ghelijck niet te veel ghedaen mach worden/ in dien men alle toesegginge ende beloften/van meeninge is te houden: Oock in dien men de Keys. Mt

ende

ende andere Heeren ende den Staten respectiue in sulcken aensien heeft alst behoort/Hoewel wy luyden groote redenen hebben van anders/ende tquaetste te vermoeden/ende wel eenich achterdencken te hebben/als wy aenmercken dat by twoorgaende geerhibeerde/vanden voornoemden Heeren Commissarisen des Conincx vanden xiiij. Martij/der Staten authoriteyt binnen sckere limiten geconfineert/Ja onder tgesach vā des Conincx staden gestelt schijnt te worden. Insgelijcks dat oock het voorspreken eñ de voorgeschrifte van de Keyf. Mat/met meer andere Princen/Heeren/Potentaten/den Grauen van Egmont eñ van Hoorne/den Heere van Montigny ende andere/niet tegenstaende die groote dienstē by den seluē ende heure Ouders/den Coninck ende zijne Maiesteyts Voorvaders/Hoochlofflicker memorien/soo binnen als buyten sLandts/tot heuren grooten costen/arbeyt ende periculo gedaen/van alsulcke schandelicken eñ onschuldigen doot niet en heeft connen preserueren: Desgelijcx gemerct die cleynachtinghe diemen schijnt van zijne Keyf. Mat te hebben/deur trefuys der seluer ghedaen/van gheen Paspoort te willen vergunnen deur sConincks Landen te mogen reysen/den ghenen die zijne Keyf. Mat versoect ende begheert by hem gesonden te worden/omme die redenen int voorschreue geschrifte vanden iiij. Aprilis verclaert. Te meer/aenghemerckt de Coninck onsen genadichsten Heere alhier niet en is present/ende die clachten van zijnen Ondersaten aenhoorende. Eñ daer op disponerende deur oorzen ende monden vanden ghenen die de eere ende reputatie van zijne Maiesteyt/noch tweluaren van dese zijne Maiesteyts Landen niet en schijnen te herten te hebben/als genoechsaem blijct in dese Vzedehandel/daermen met ons handelt als met openbare vyanden van zijne Maiesteyt/ende schijnt sulcks te willen capituleren/Ja naer Cooplupden wijse te marchanderen/daer zijne Maiesteyt heeft opentlick ende liberalicken te accorderen tghene zijnder Ondersaten weluaert dienlick ende billick zy oste te weygheren ende t ontseggen tghene by de selue hinderlick ende onbillick bevonden wordt.

By alle twelcke ende tghene by den voorgaende Gheschrifte van onsen tweghen is ghededuceert/want de Heeren Commissarisen des Conincks ghenoechsaem van onse meyninghe ende intentie moghen onderrecht zijn/Weten wy voor so vele ons aengaet/gheen voorder verclaringe dies aengaende nochte de presentatien van weghen zijne Maiesteyt ghedaen/volcomelick te beantwoorden/Dan so vele beroert de versochte verclarin-

claringhe van de *Gheassocieerde*/ in onse voorgaende Gheschrifte ghementioneert/ hebben wy voor onsen Gheassocieerden altijts gehouden ende noch houden/ alle Vasallen ende Ondersaten van zijne Maiesteyt/ ende heure Erfghenamen/ die ter oorsaecke van de beroerte gheexecuteert ofte wten Lande gheweken ofte ghedreuen zijn/ zedert den Iare xv^c lxvi. lestleden incluys. Dewelcke als dese sake neffens ons in heure eere ende goet betreffende/ met alle anderen die ons in onse rechtuaerdighe saecke gheassisteert ende gheholpen hebben/ wy wt den yeghenwoordighen Vredehandel niet en connen buyten sluyten/ ofte van zijne Maiesteyts vrientschap separeren.

Begheerende dese onse antwoorde ende verclaringhe ten besten ghenomen te worden/ sonder ons anders te achten ofte te oordeelen/ dan als goede/ oprechtige ende ghetrouwe Ondersaten van zijne Maiesteyt/ ende lief hebbers van tghemeene beste ende Vaderlandt. Ende soo verre men op onse beclachte gheen ander insichte en neemt/ maer d'Oorloge yegens ons willen blijuen continueren/ sulcks dat wt oorsaecke van dien/ eenighe alteratie ofte veranderinghe mochte comen te vallen/ ter mishaghen ende achterdeele van zijne Maiesteyt/ Soo protesteren wy tselue niet te gheschieden deur onse schulde ofte faulte/ maer der ghener die oorsaecke ende Autheurs gheweest zijn/ datmen alsoo afslaet onse Versoeck/ twelck ymmers in alle redelickheyt ende billickheyt ghefundeert is.

Aldus gedaen ende besloten by zijne Excellentie ende bouengenoemde Steden/ Ende t'oorconde desen met heure secrete Seghelen beuesticht den xxij. xxiij. xxiiij. xxv. Aprilis/ den tweeden Maij 1575.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

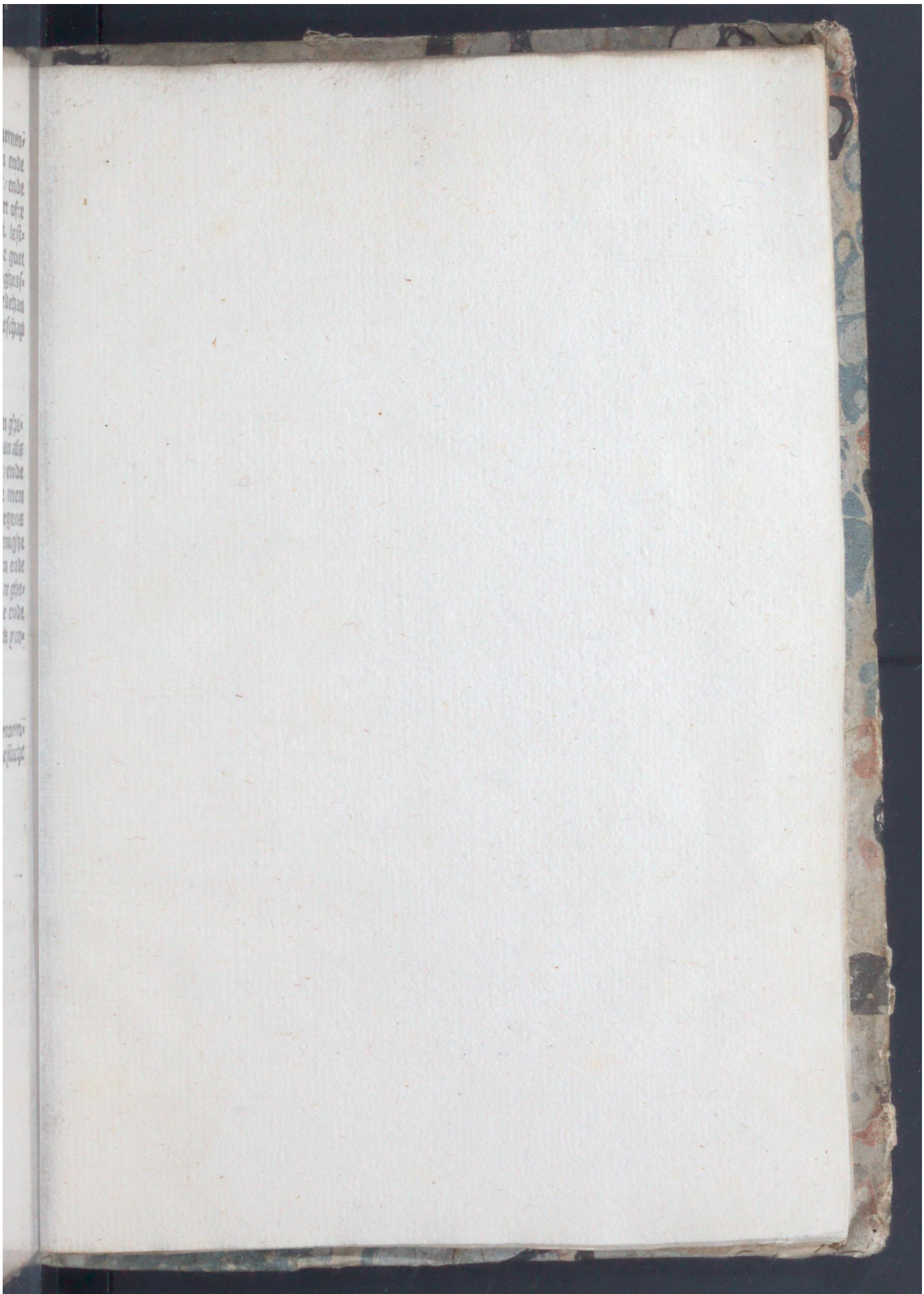

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

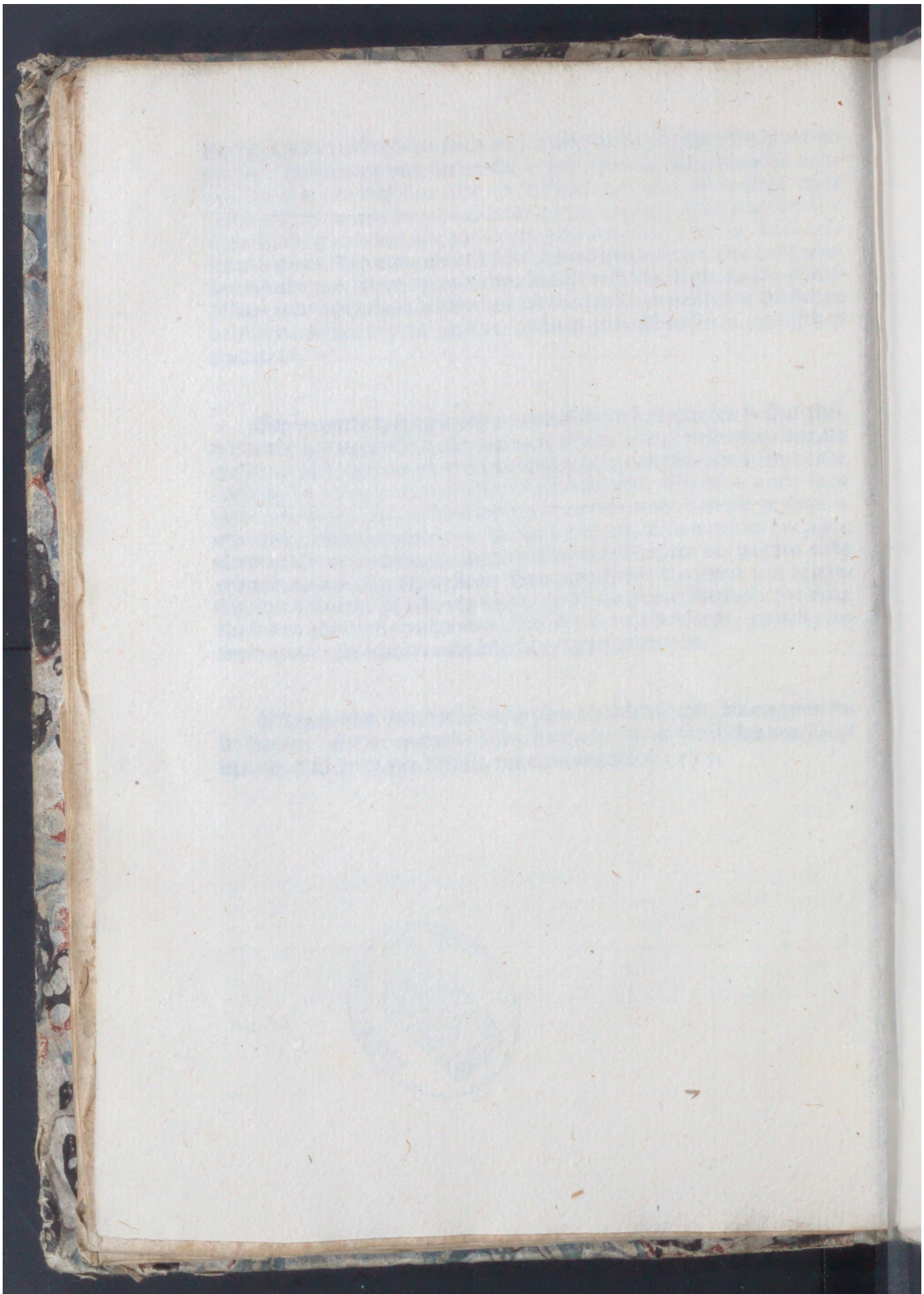

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

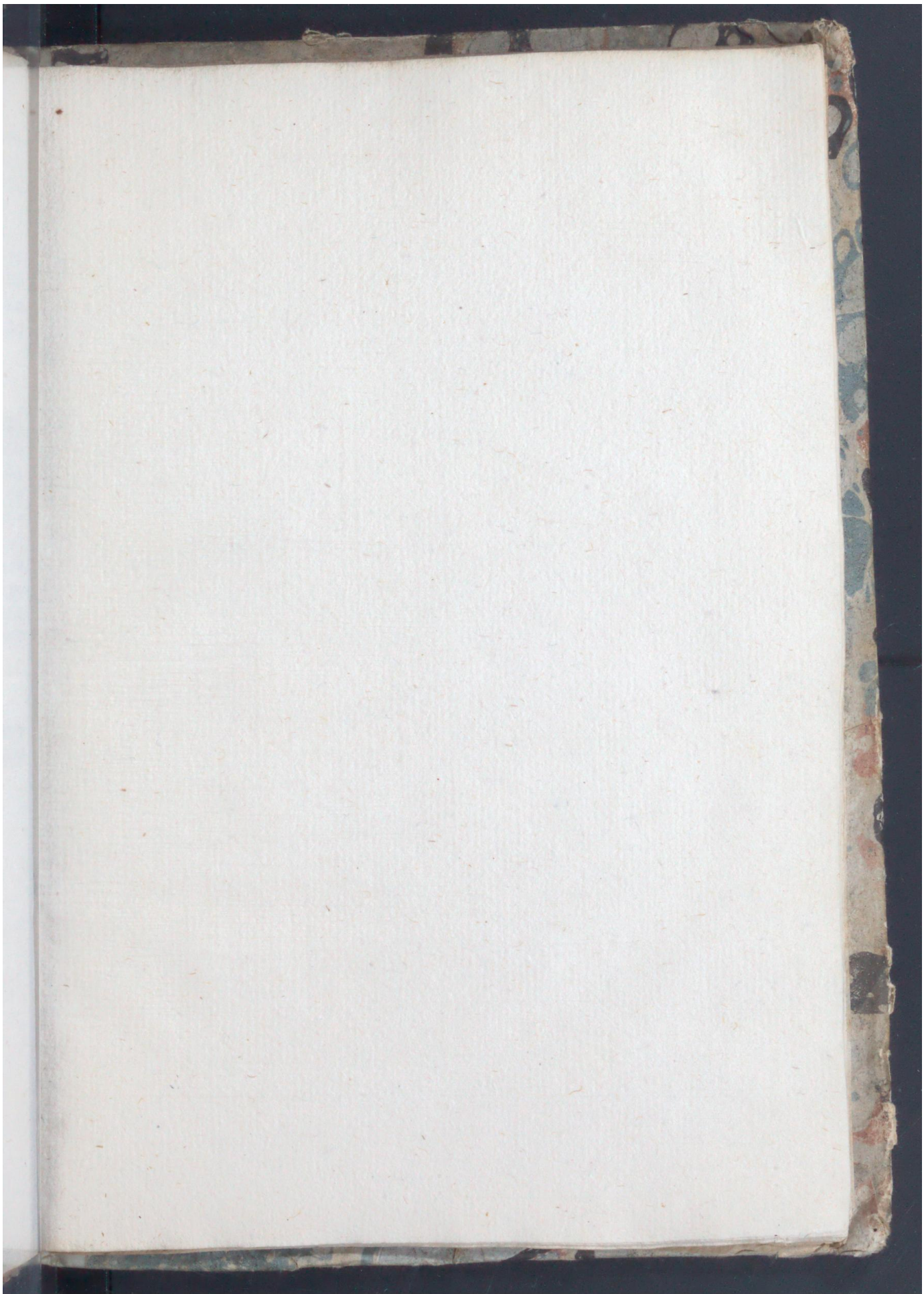

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

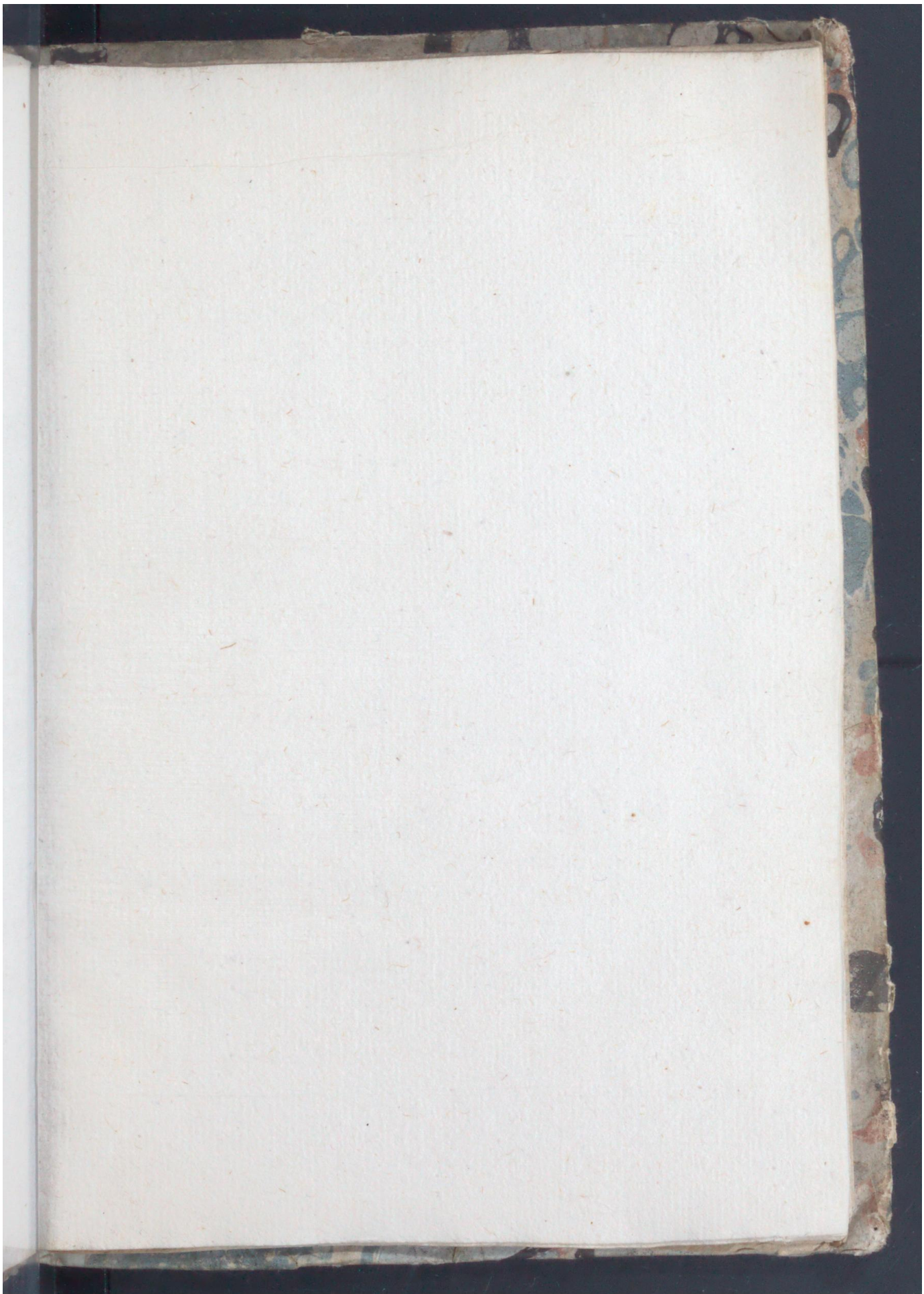

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

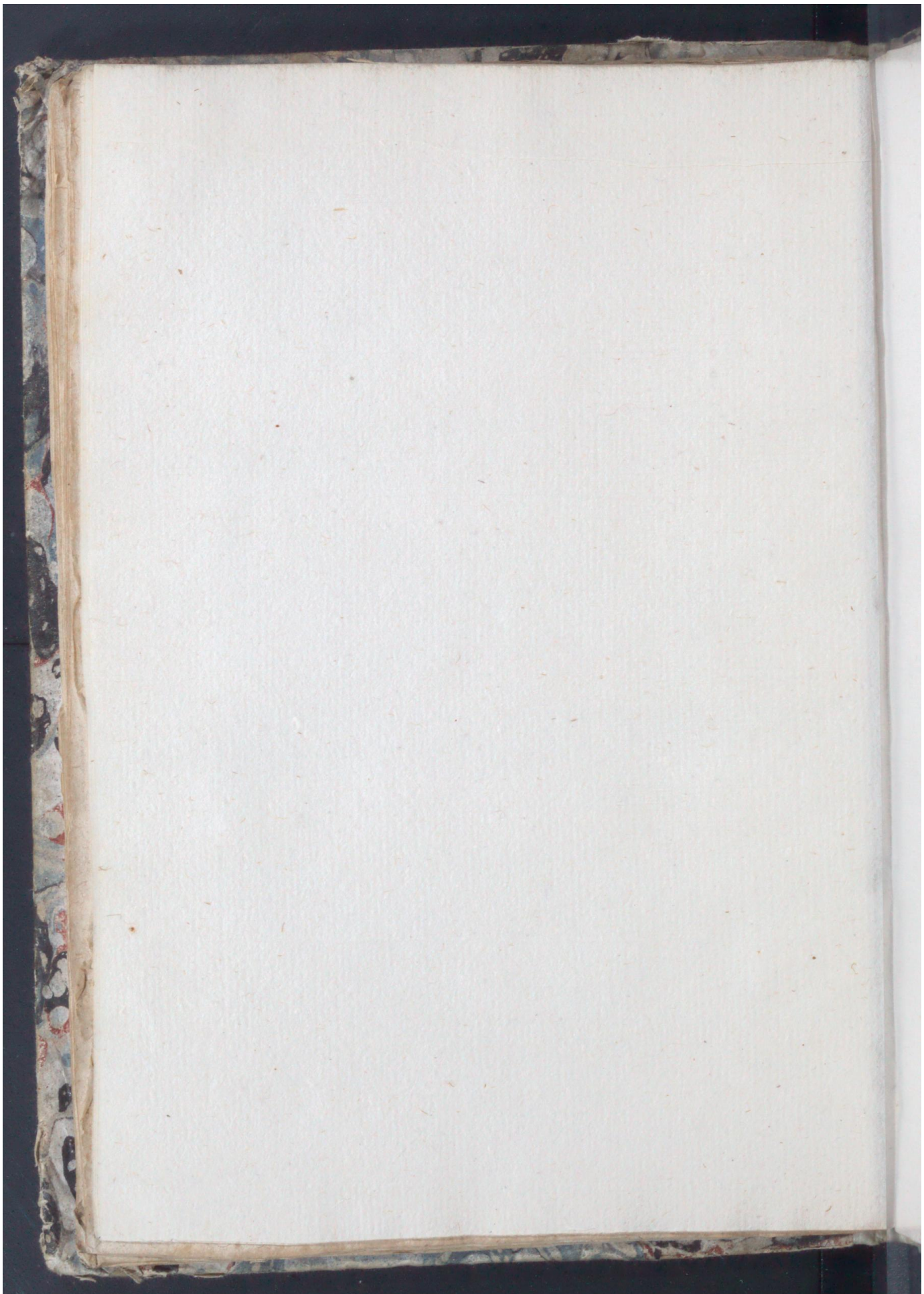

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

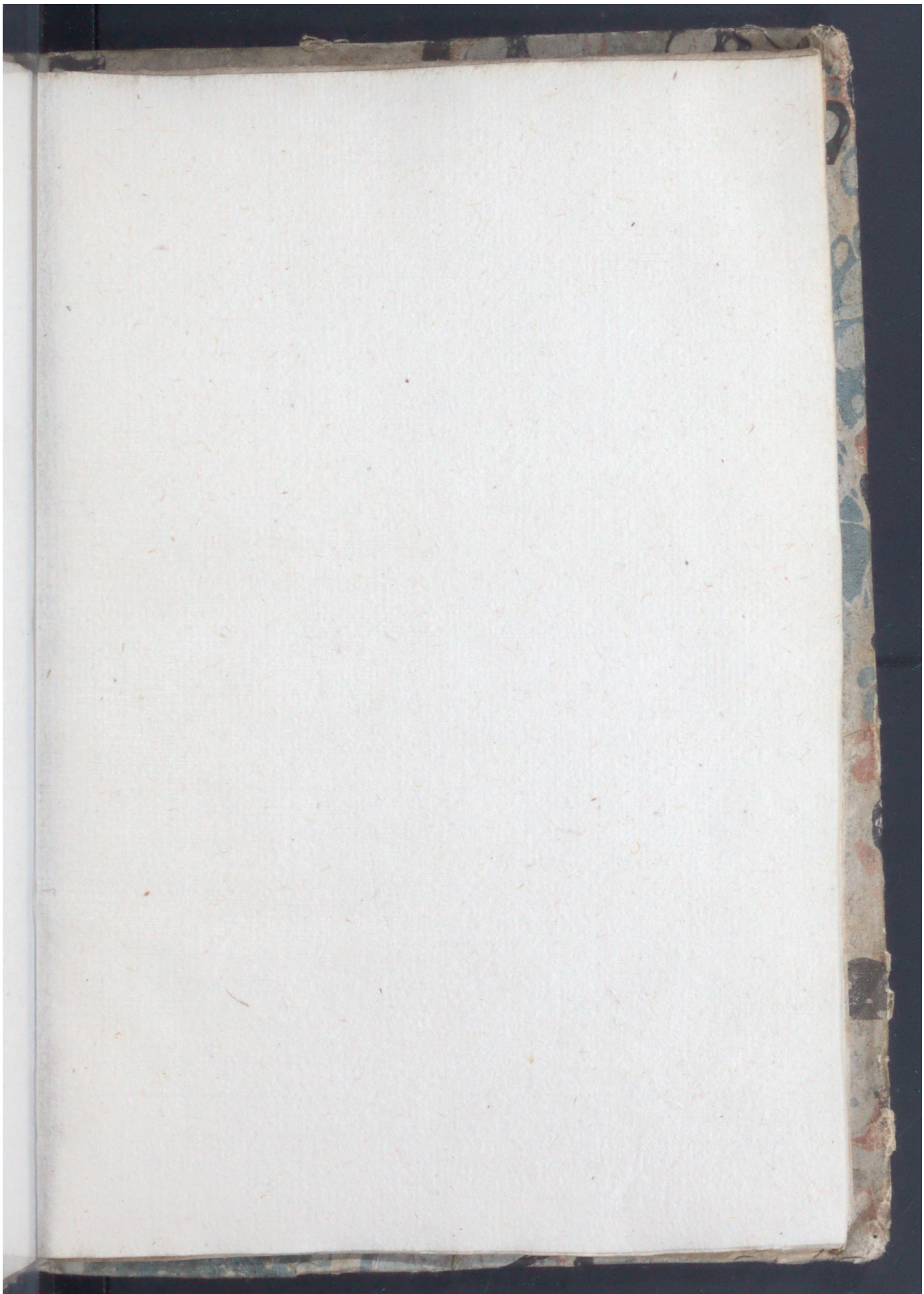

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

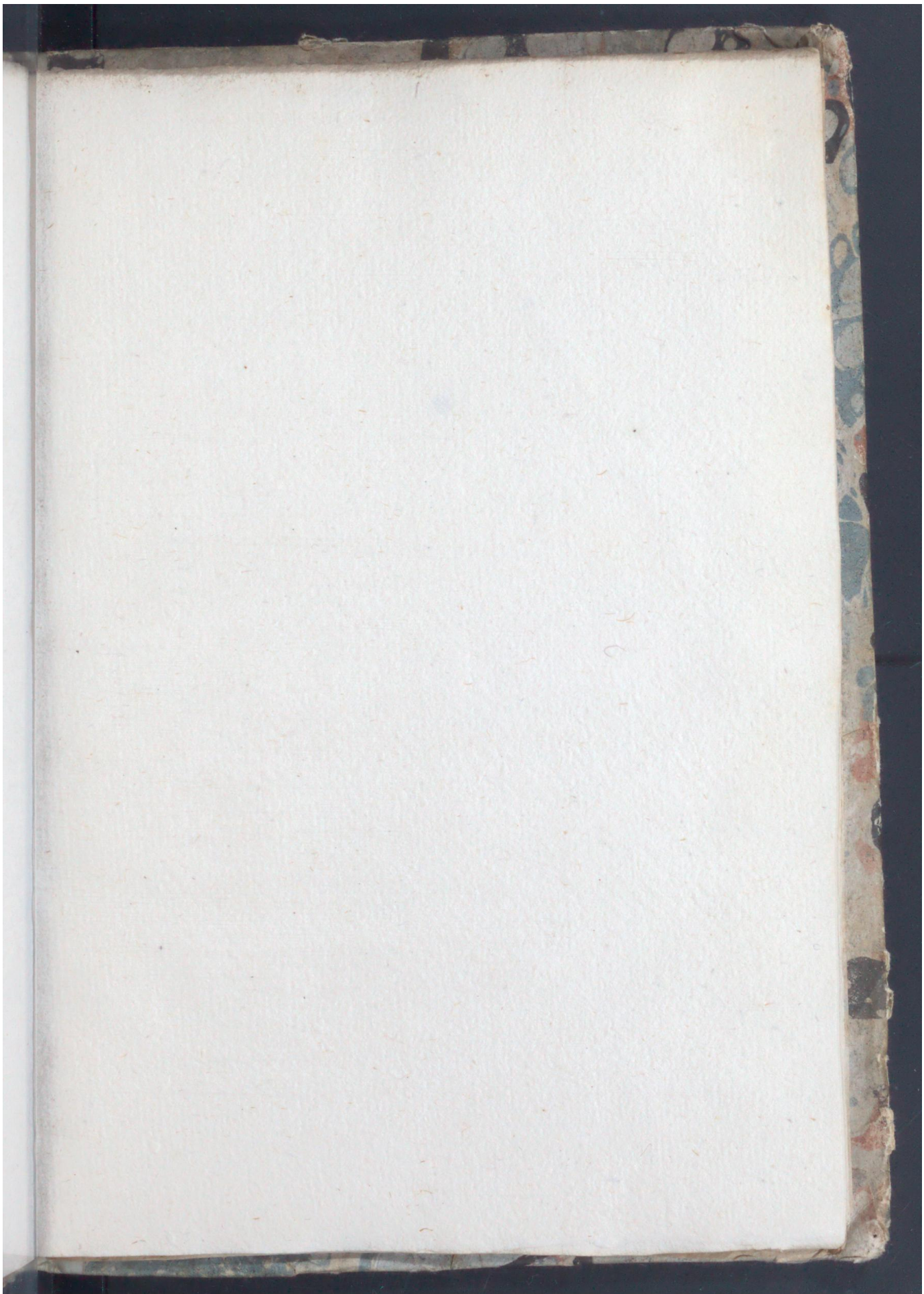

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

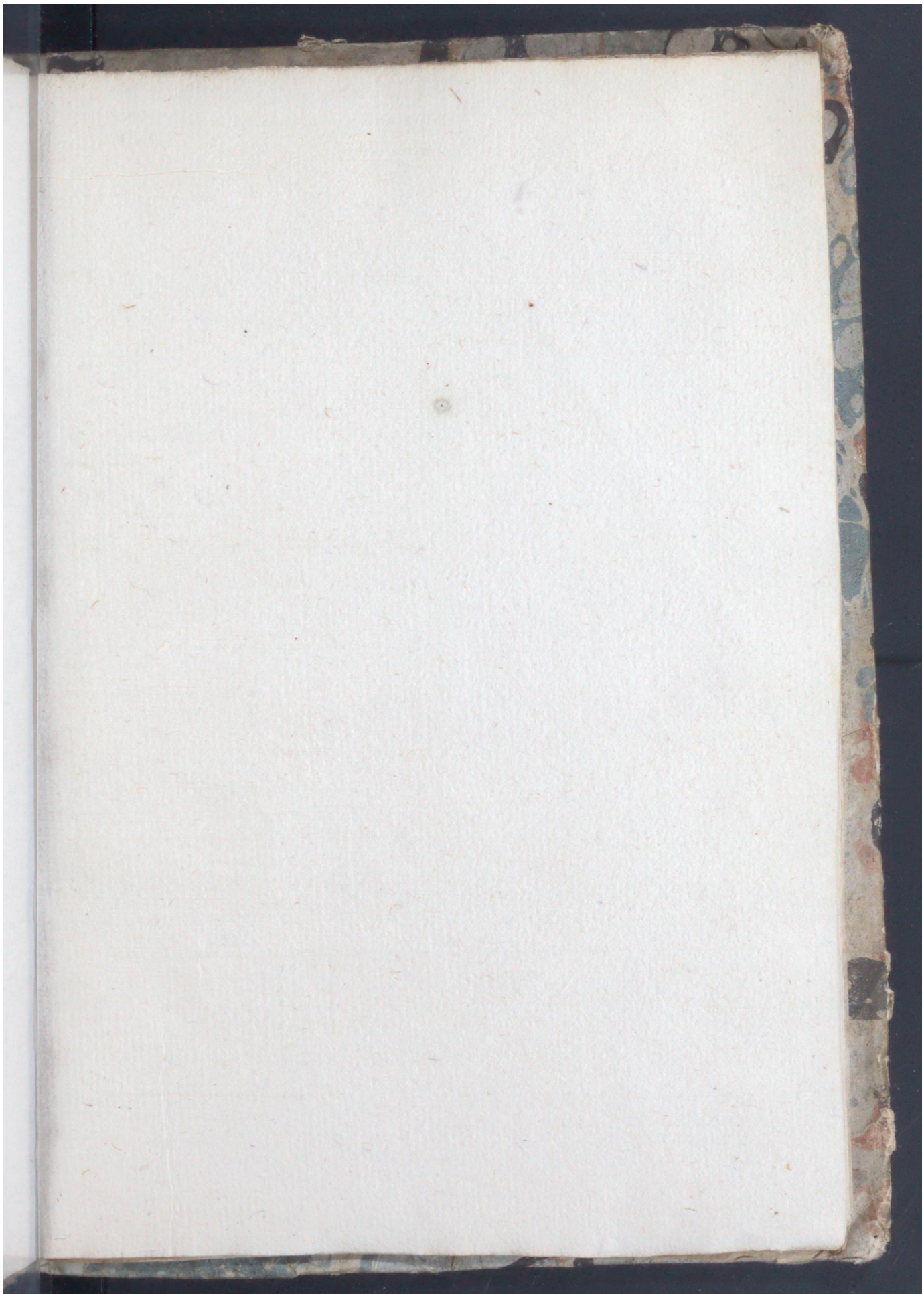

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

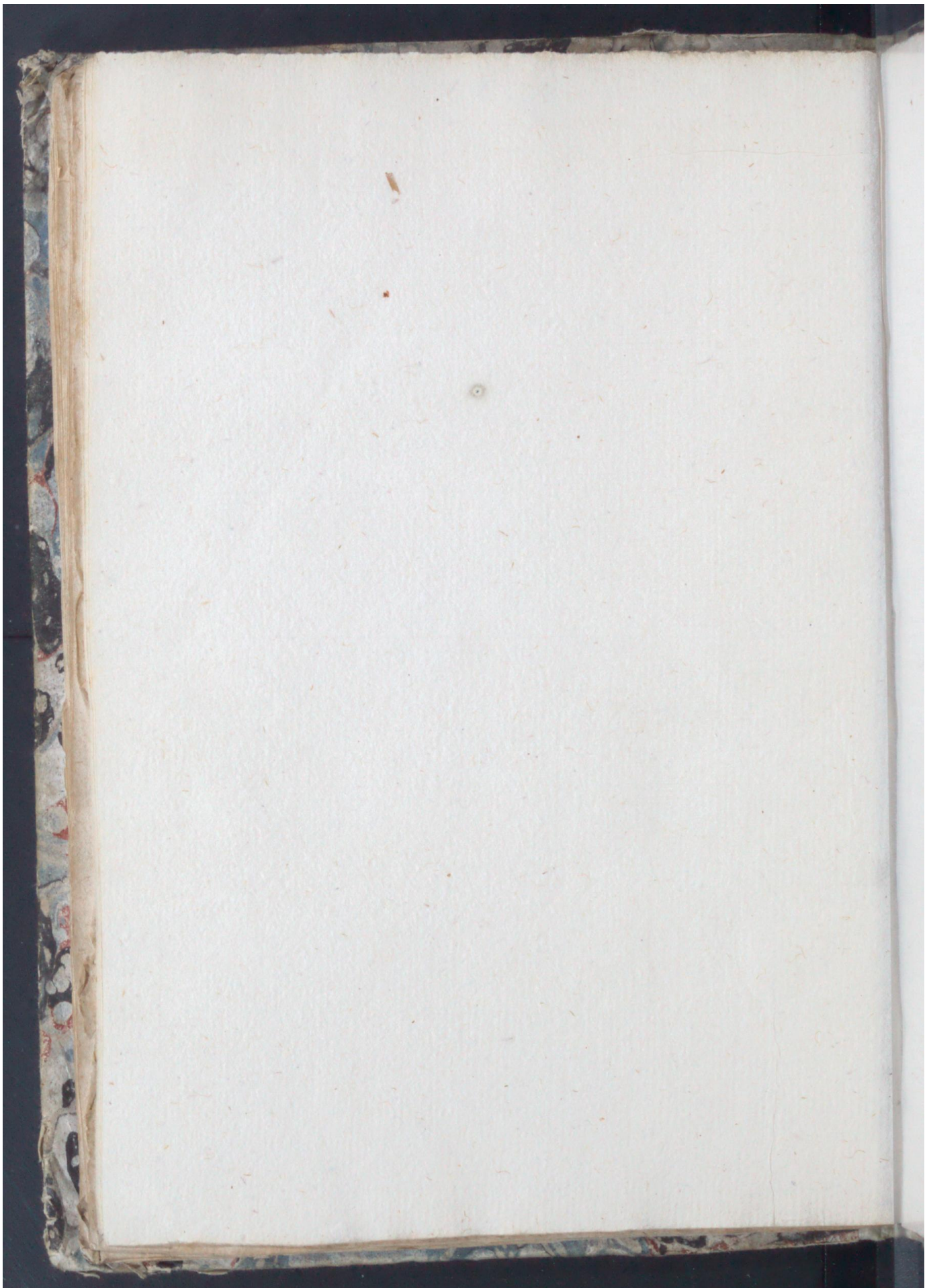

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

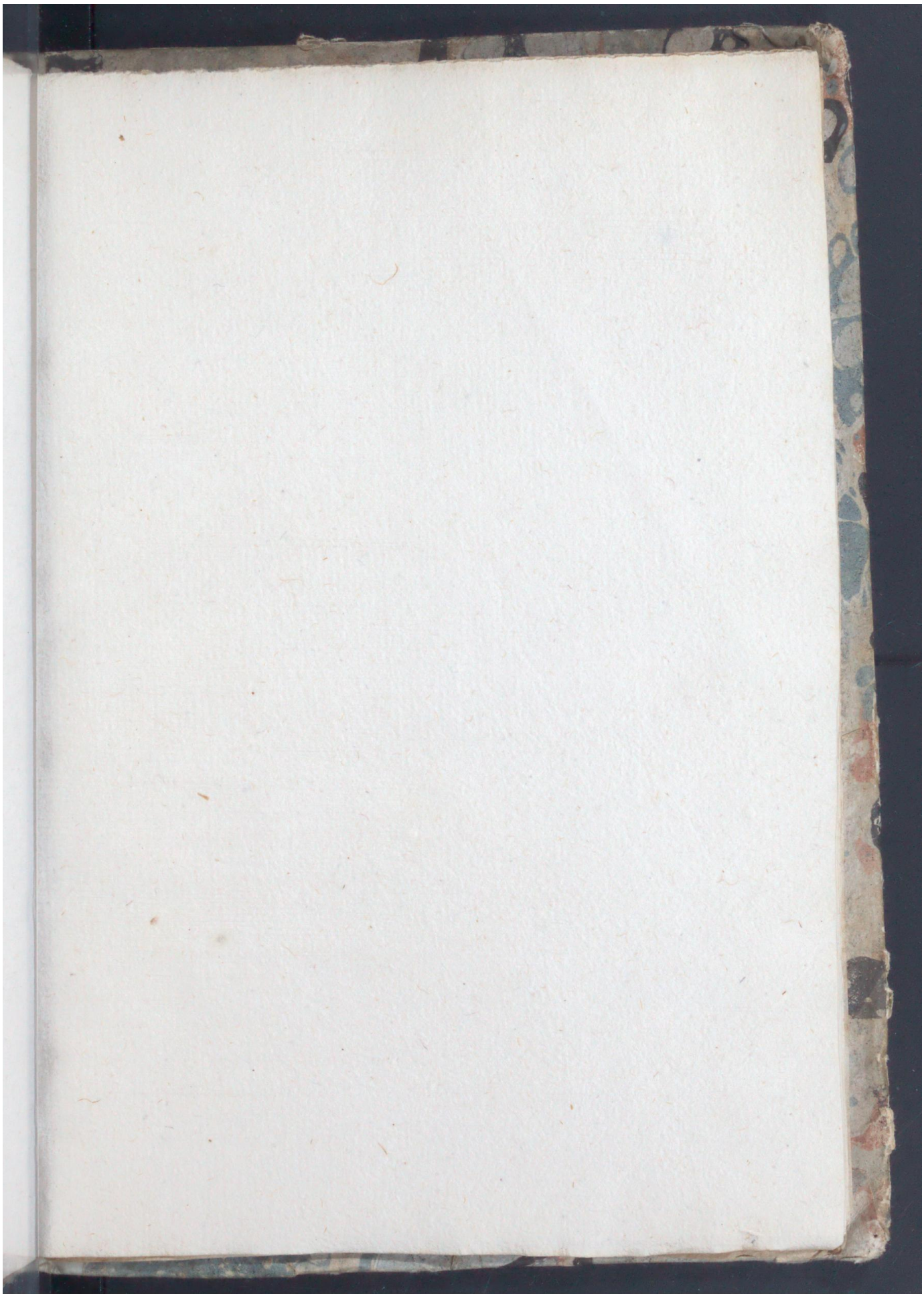

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

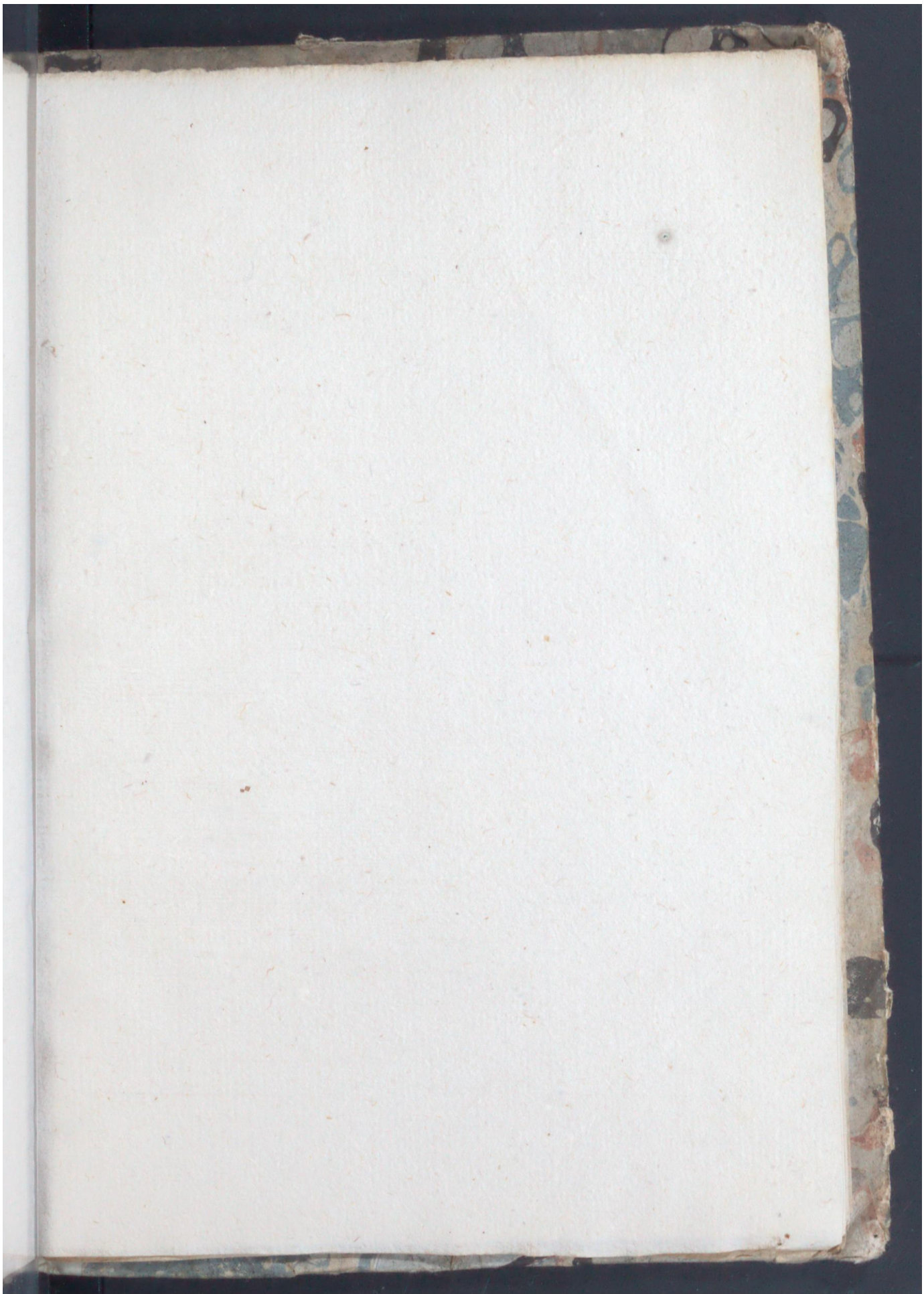

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

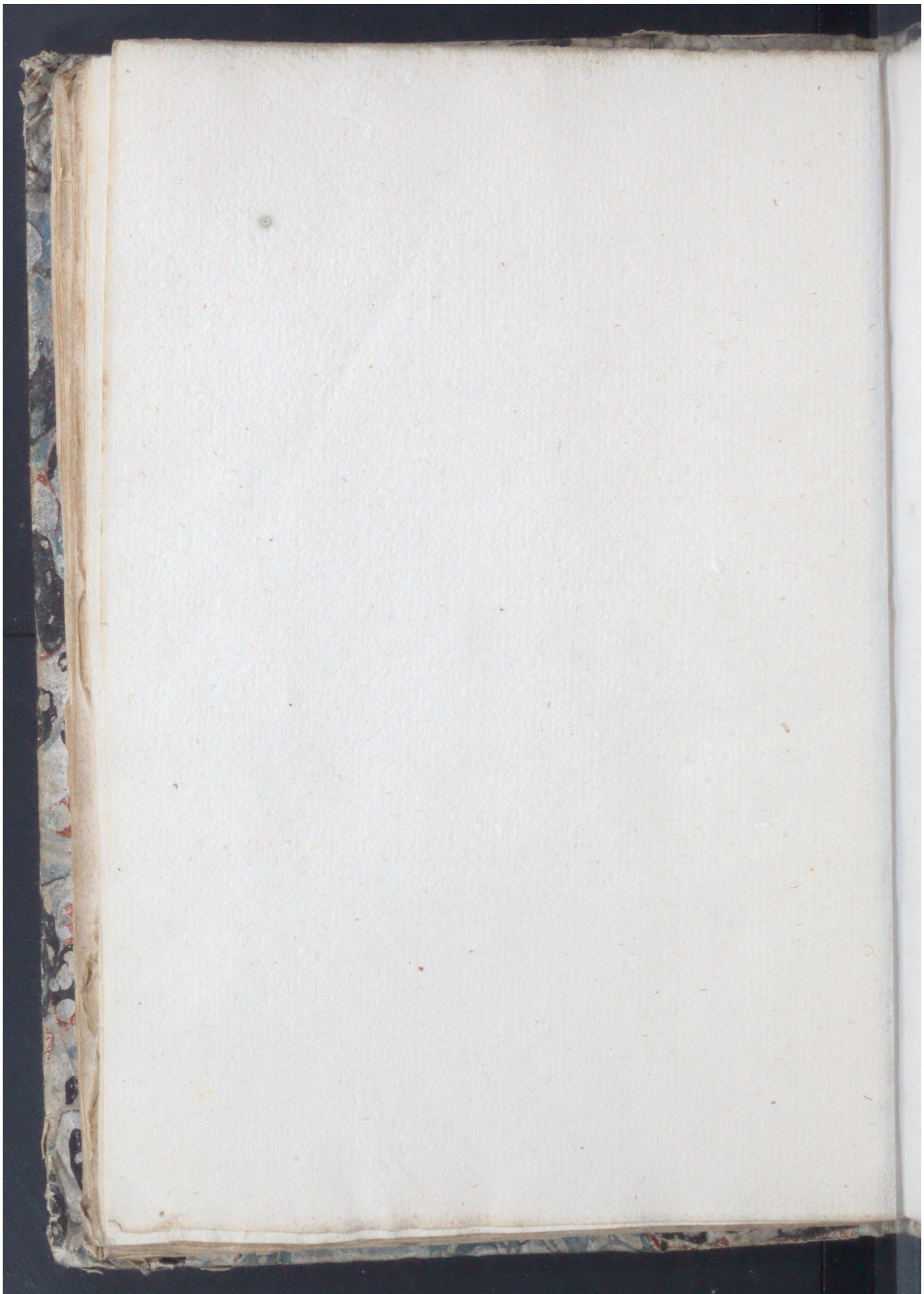

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

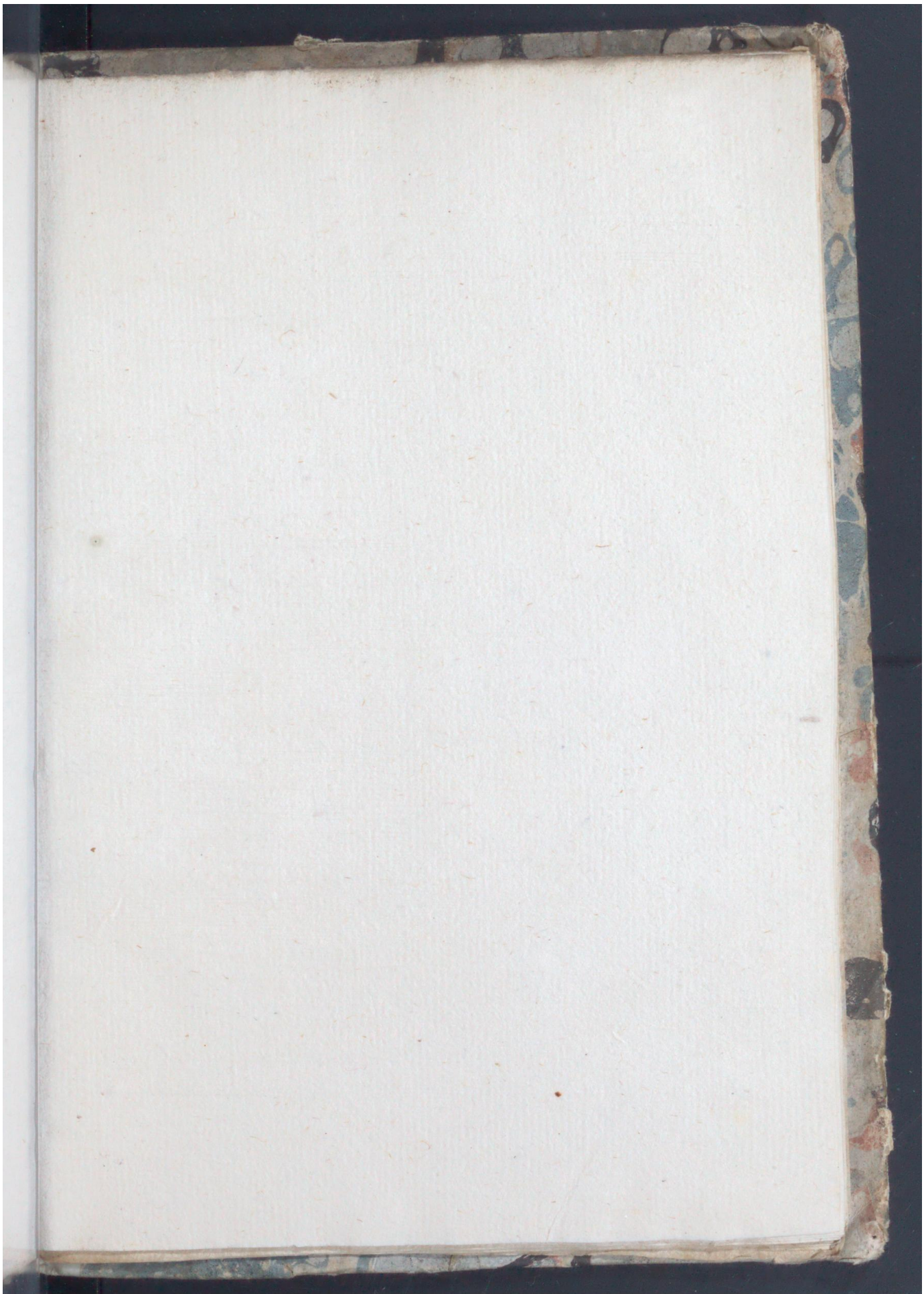

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

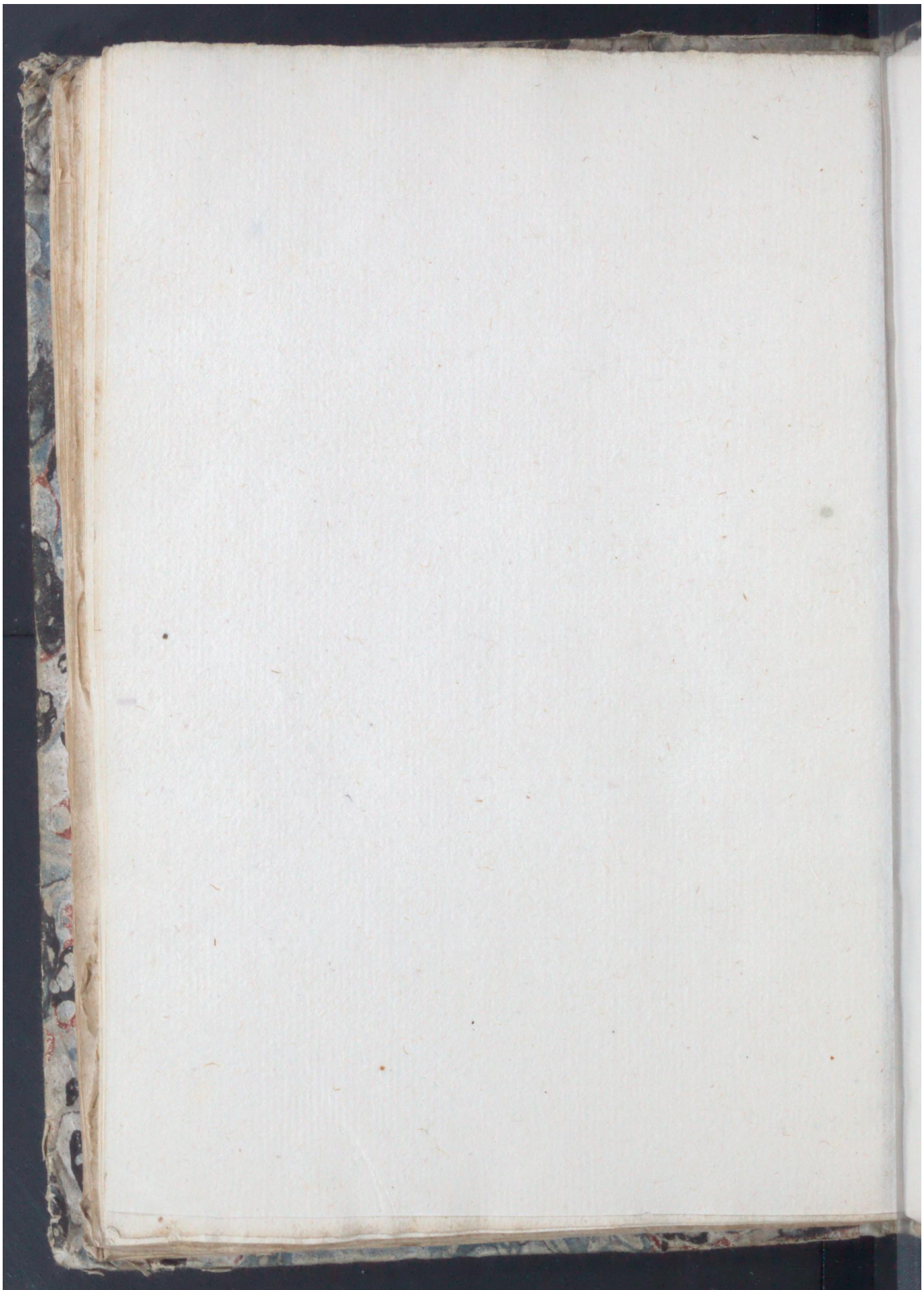

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

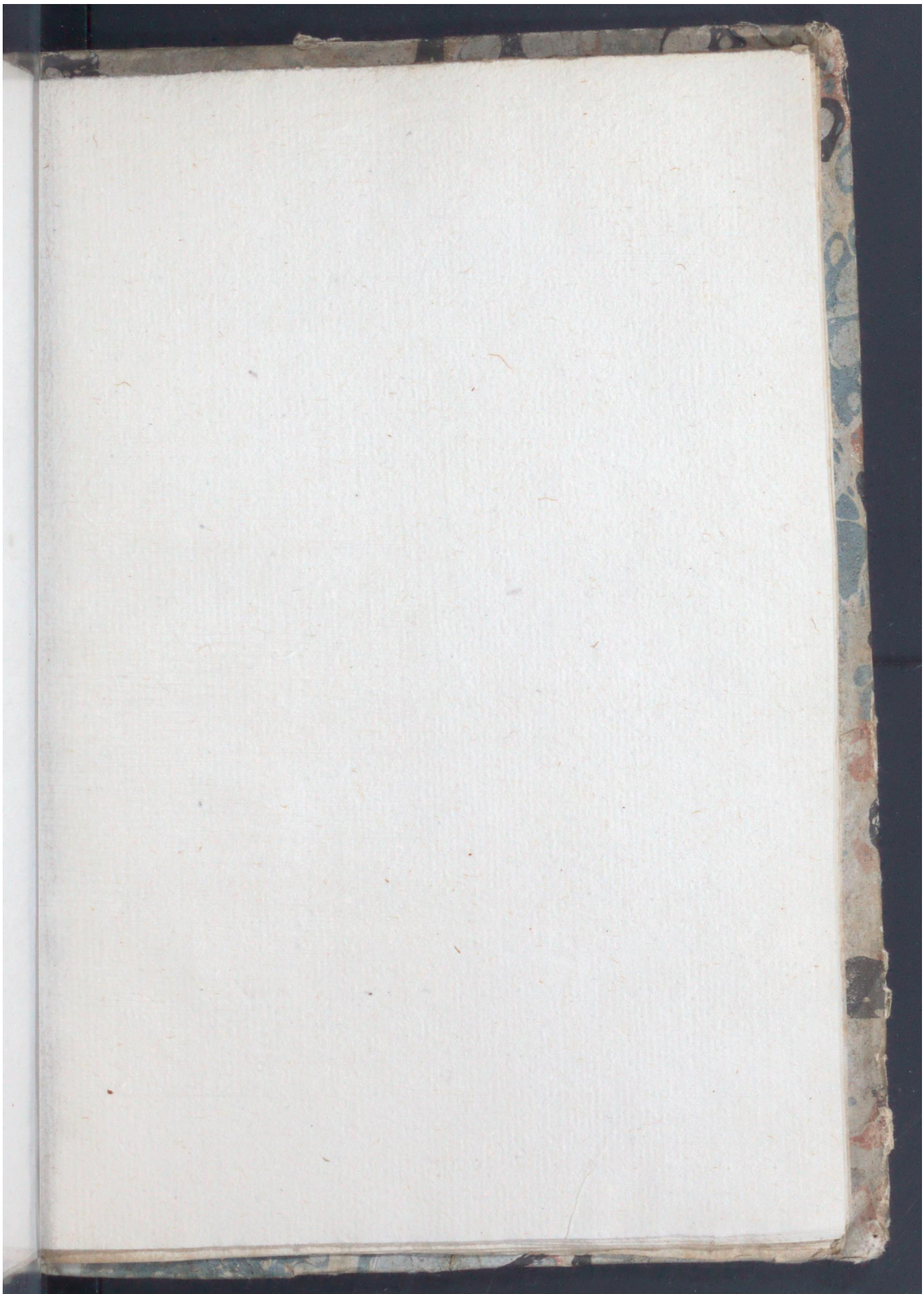

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

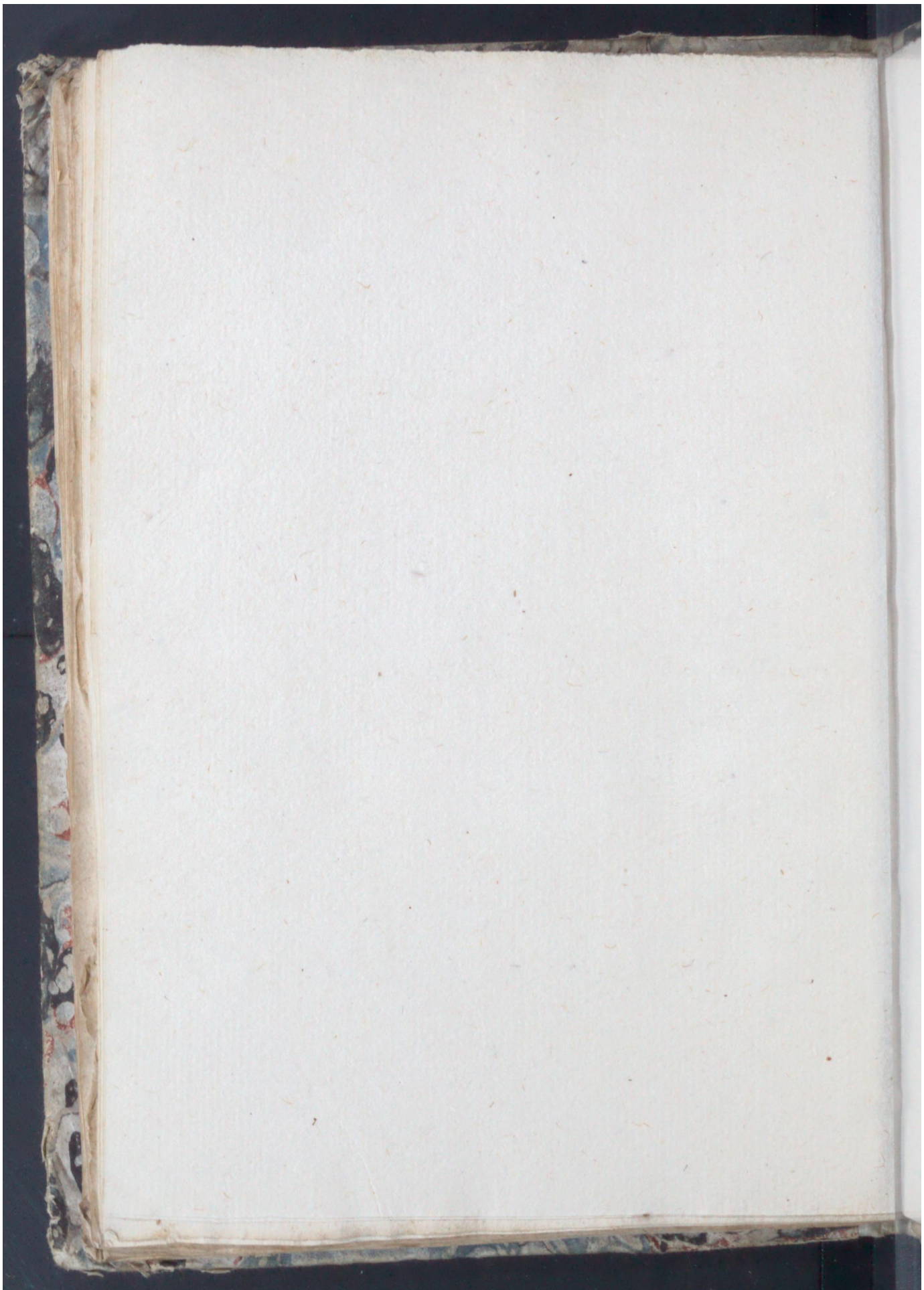

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

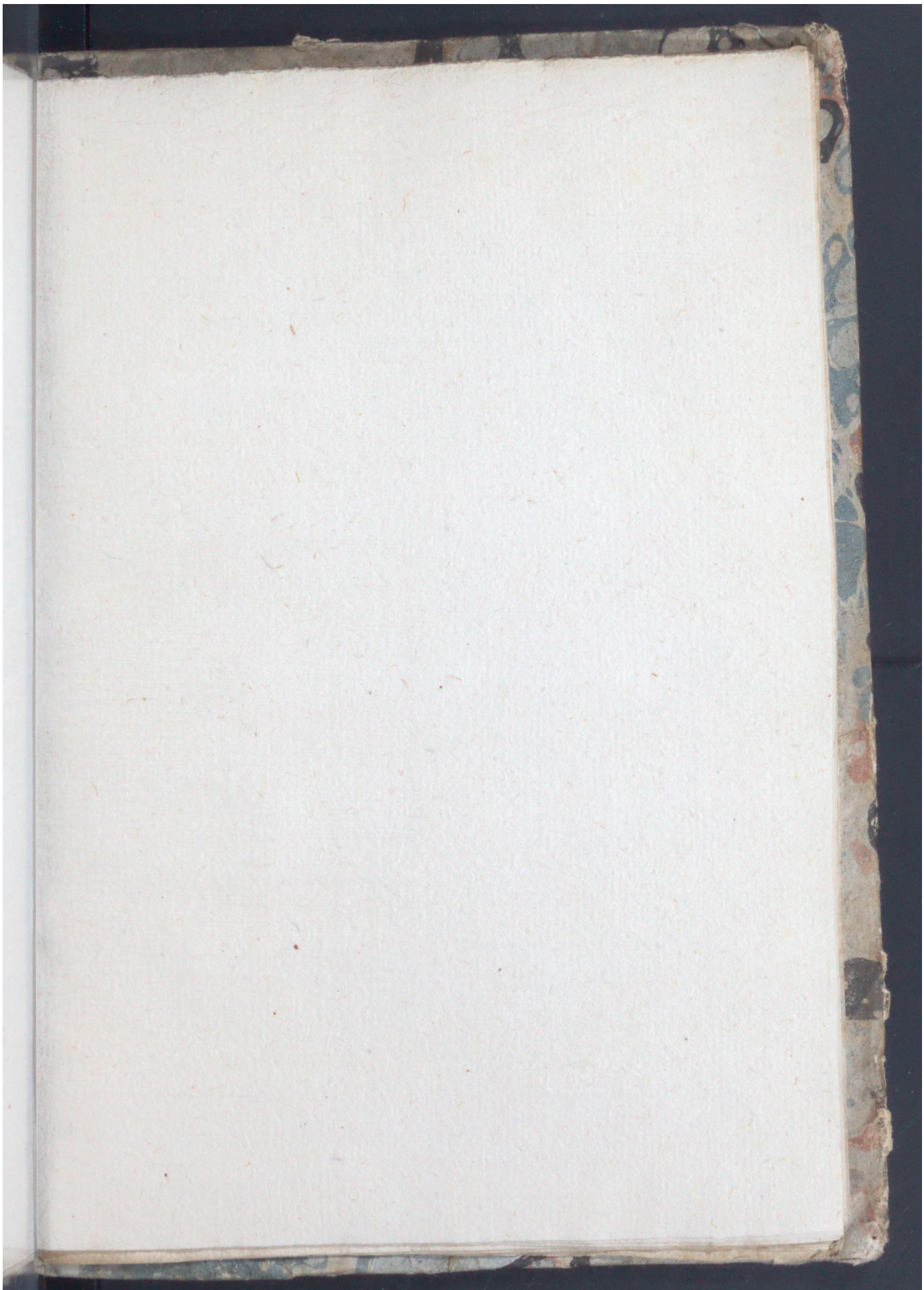

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

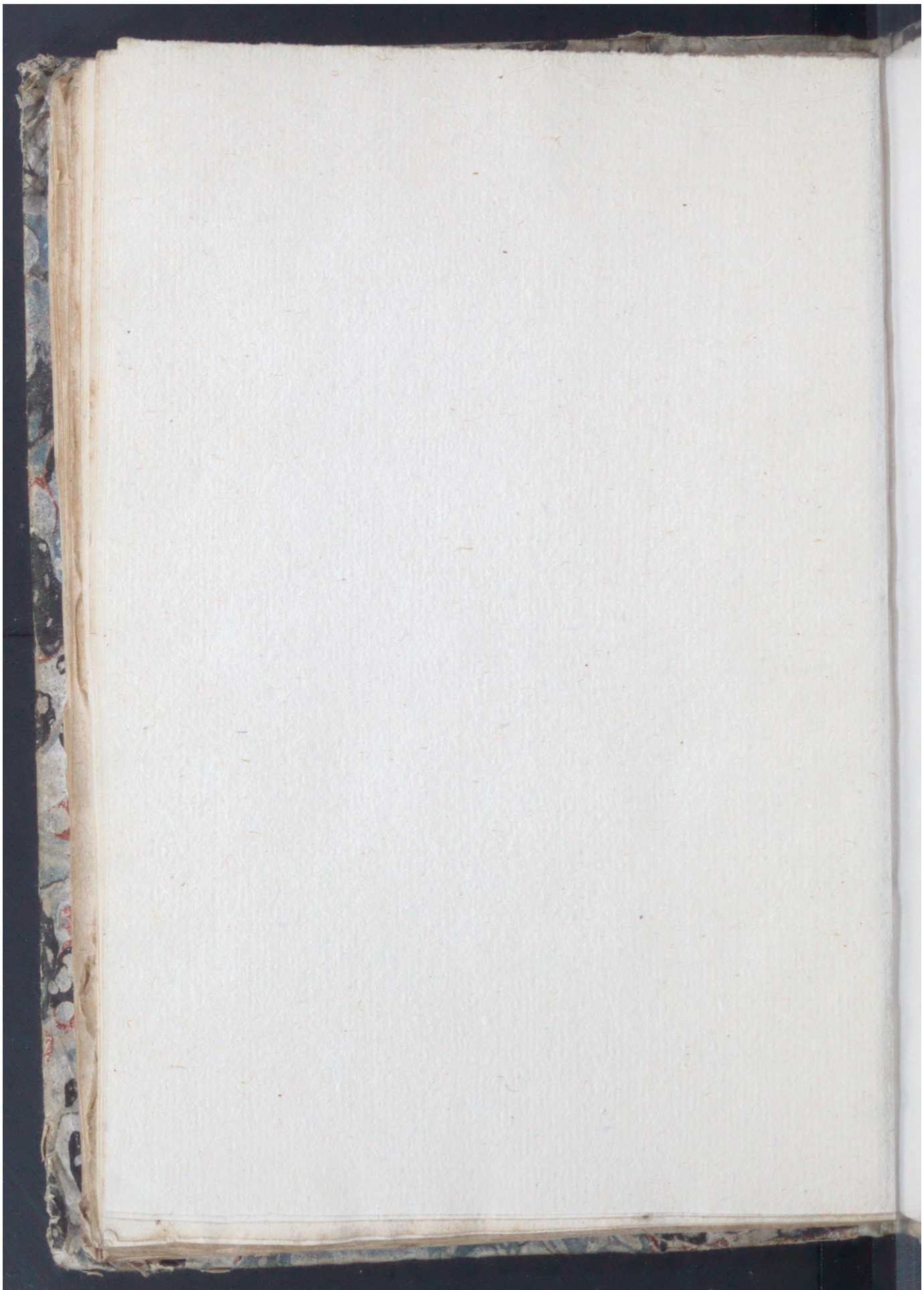

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

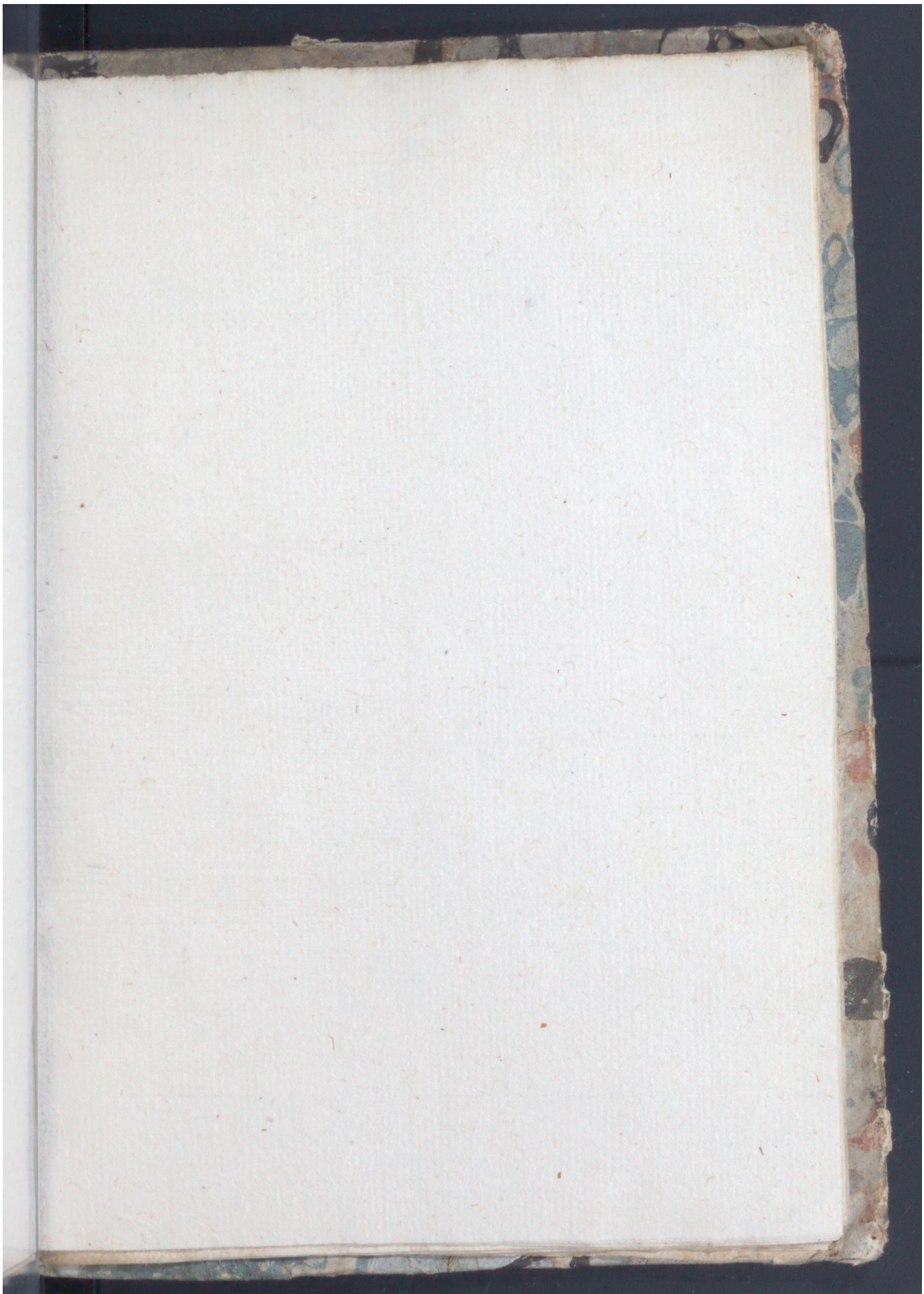

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

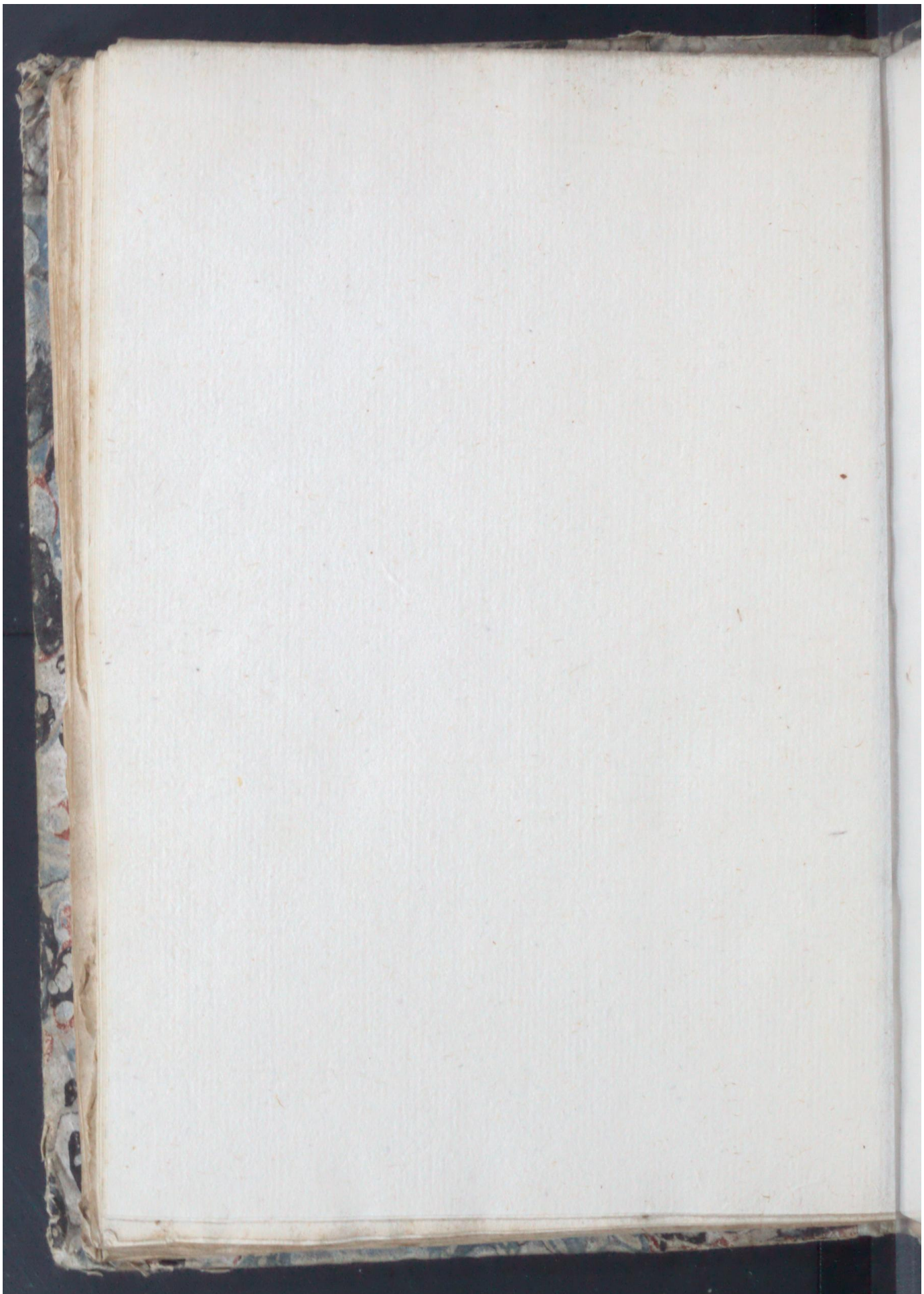

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

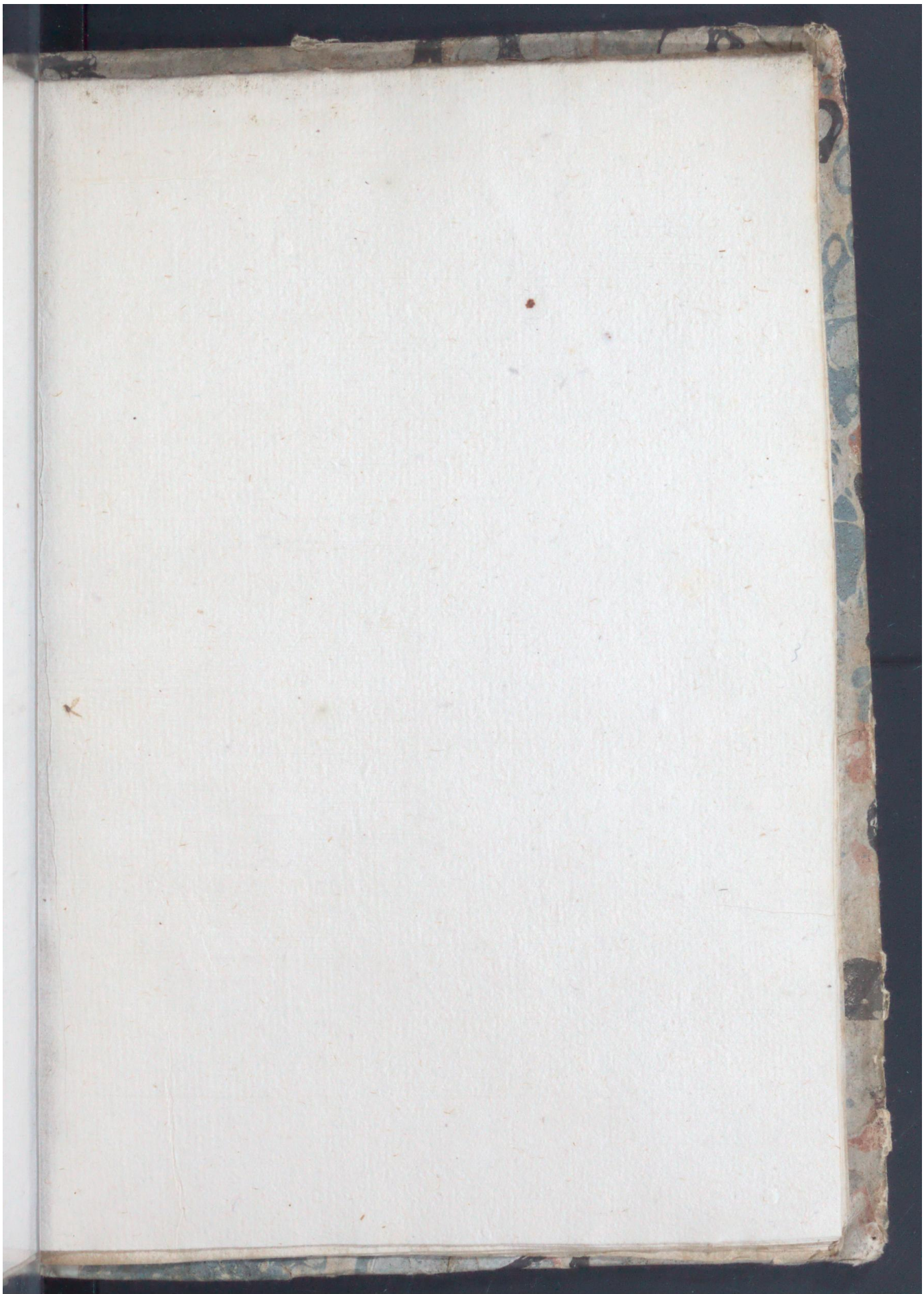

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

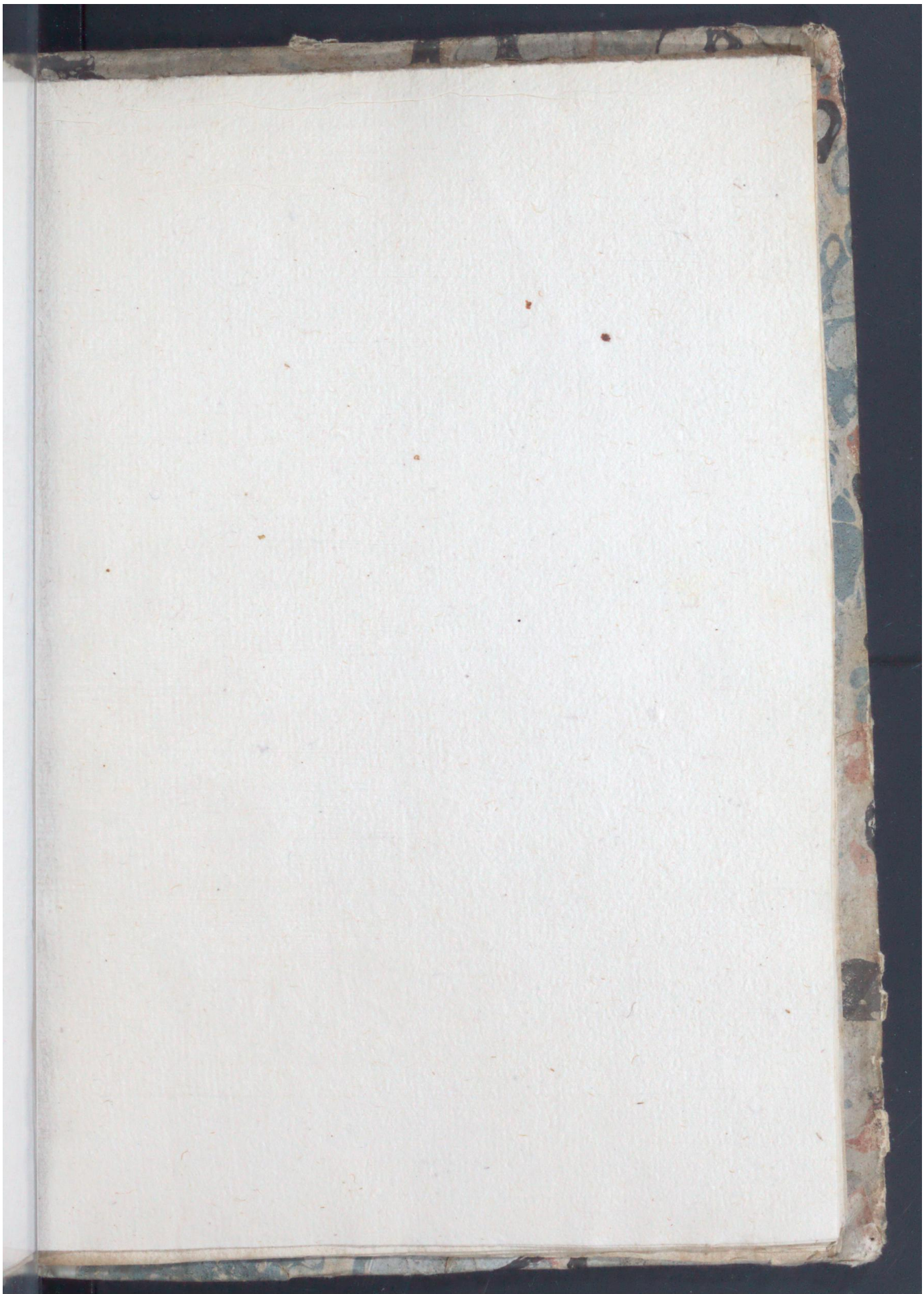

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

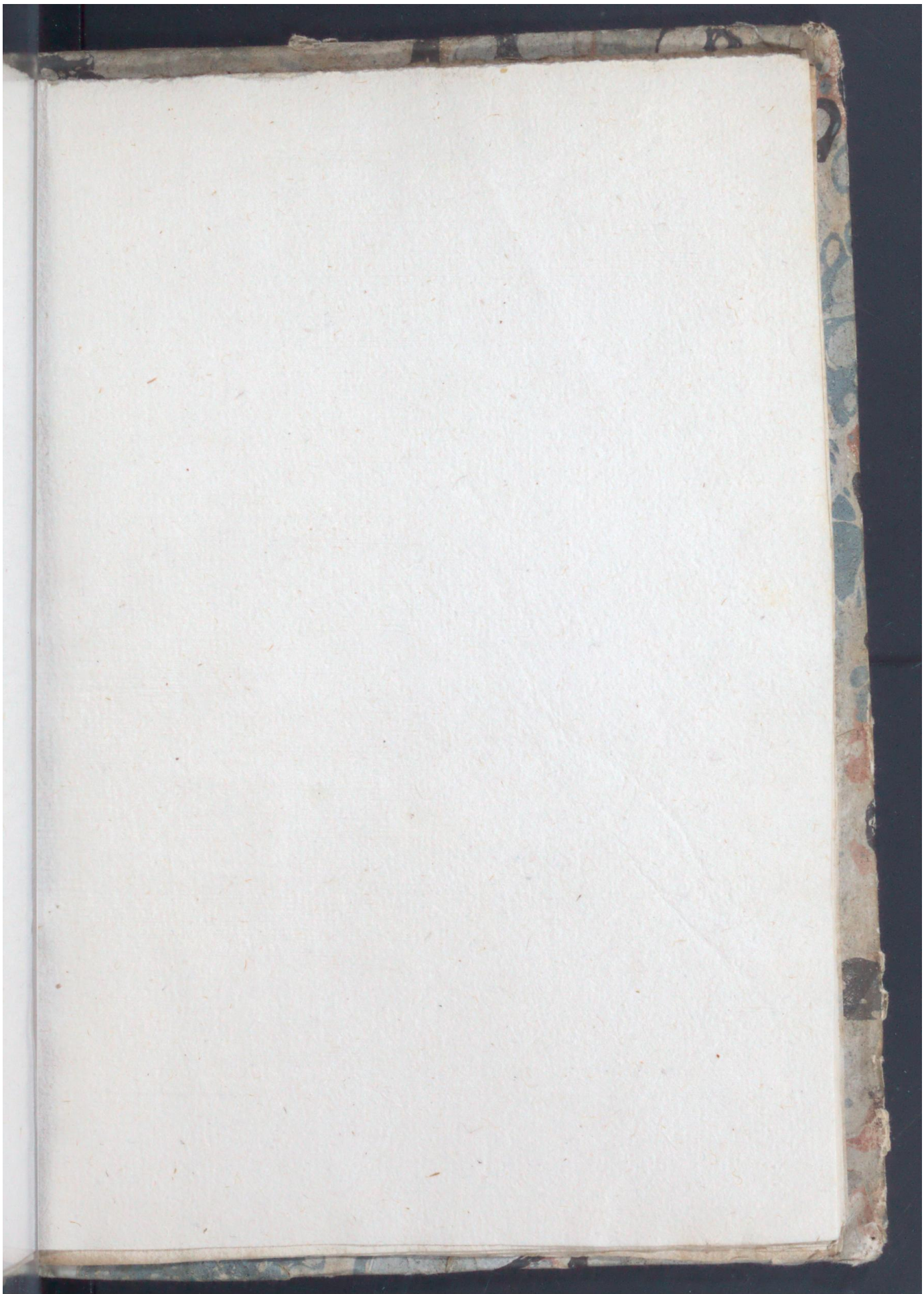

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

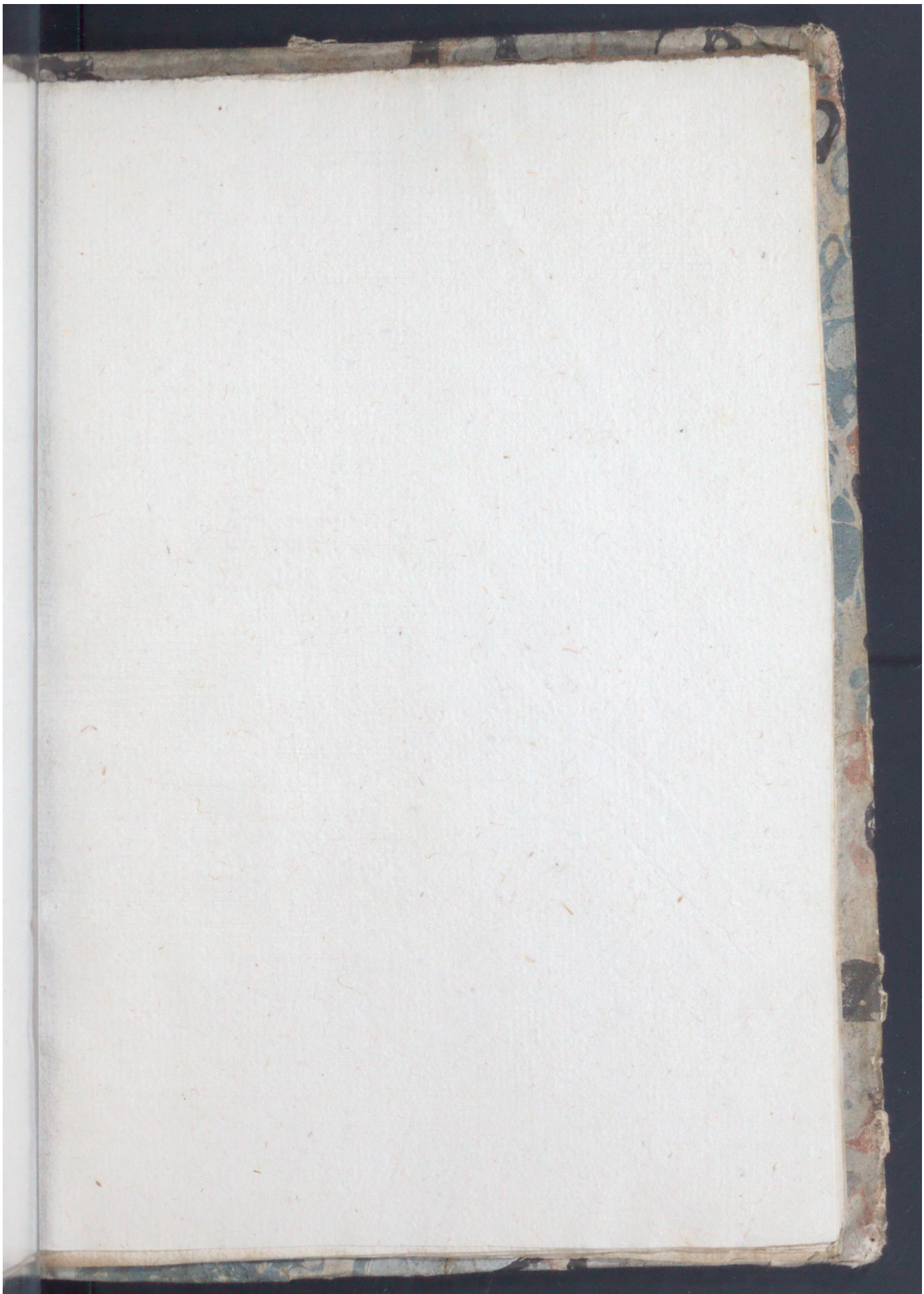

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

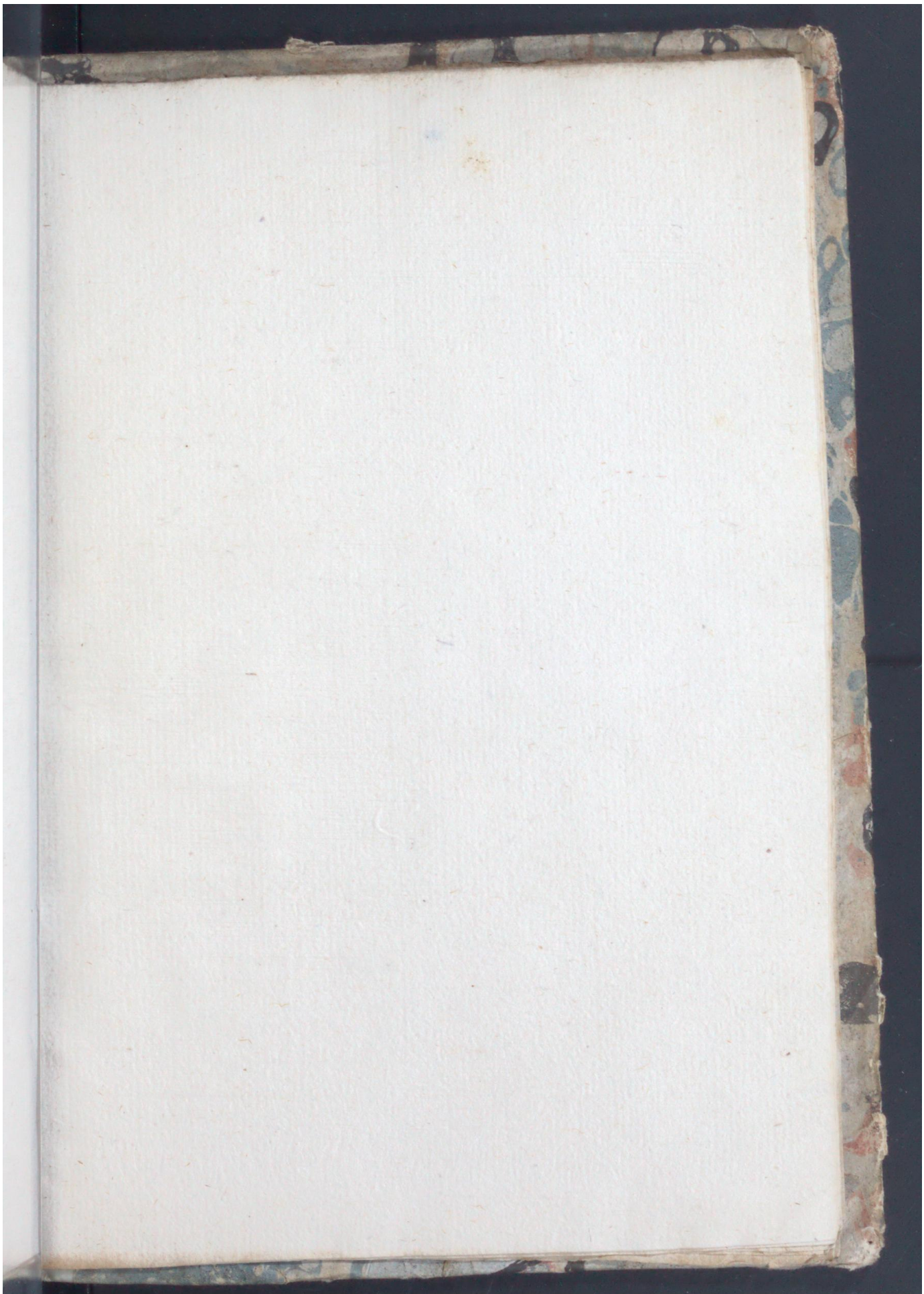

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

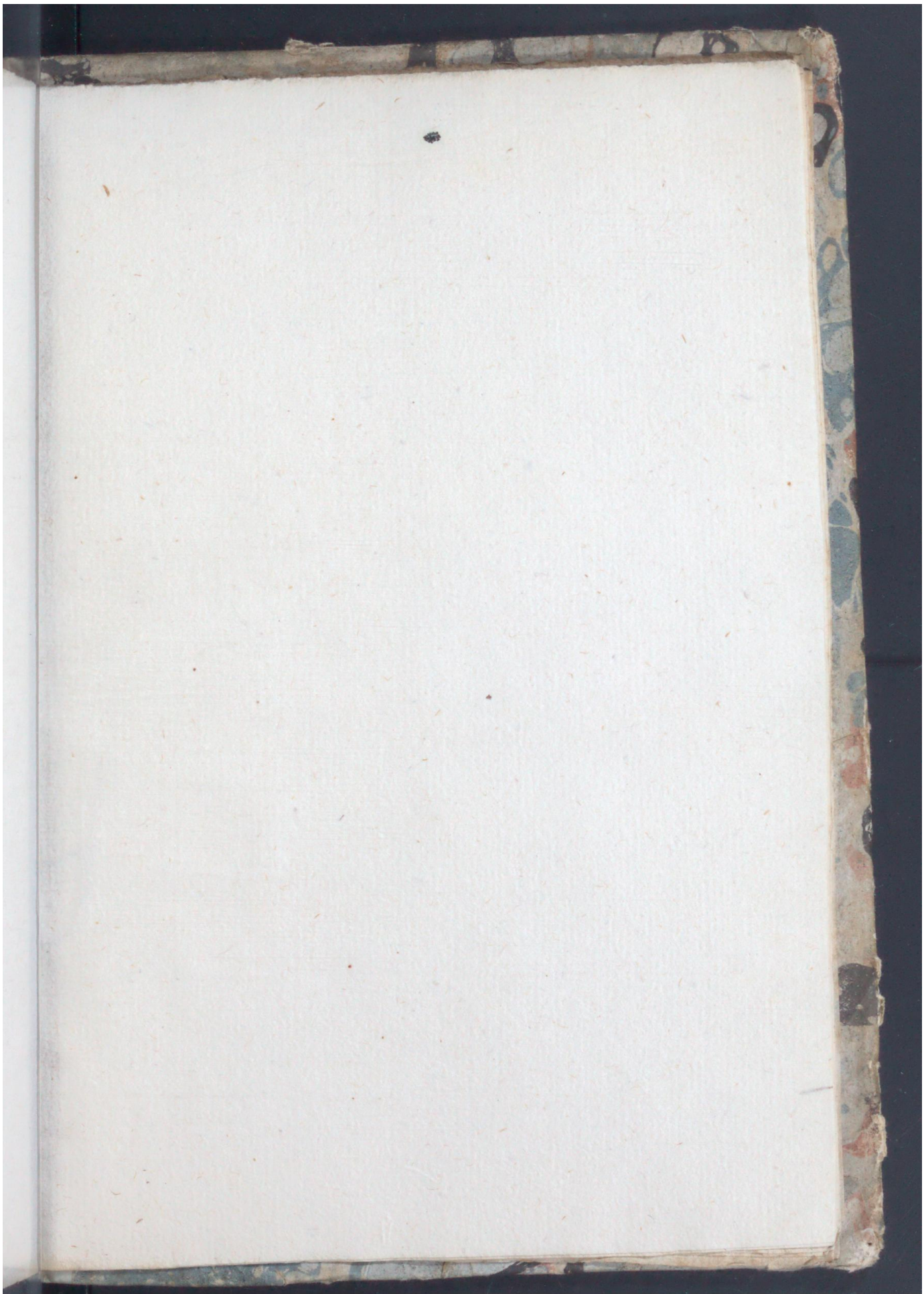

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

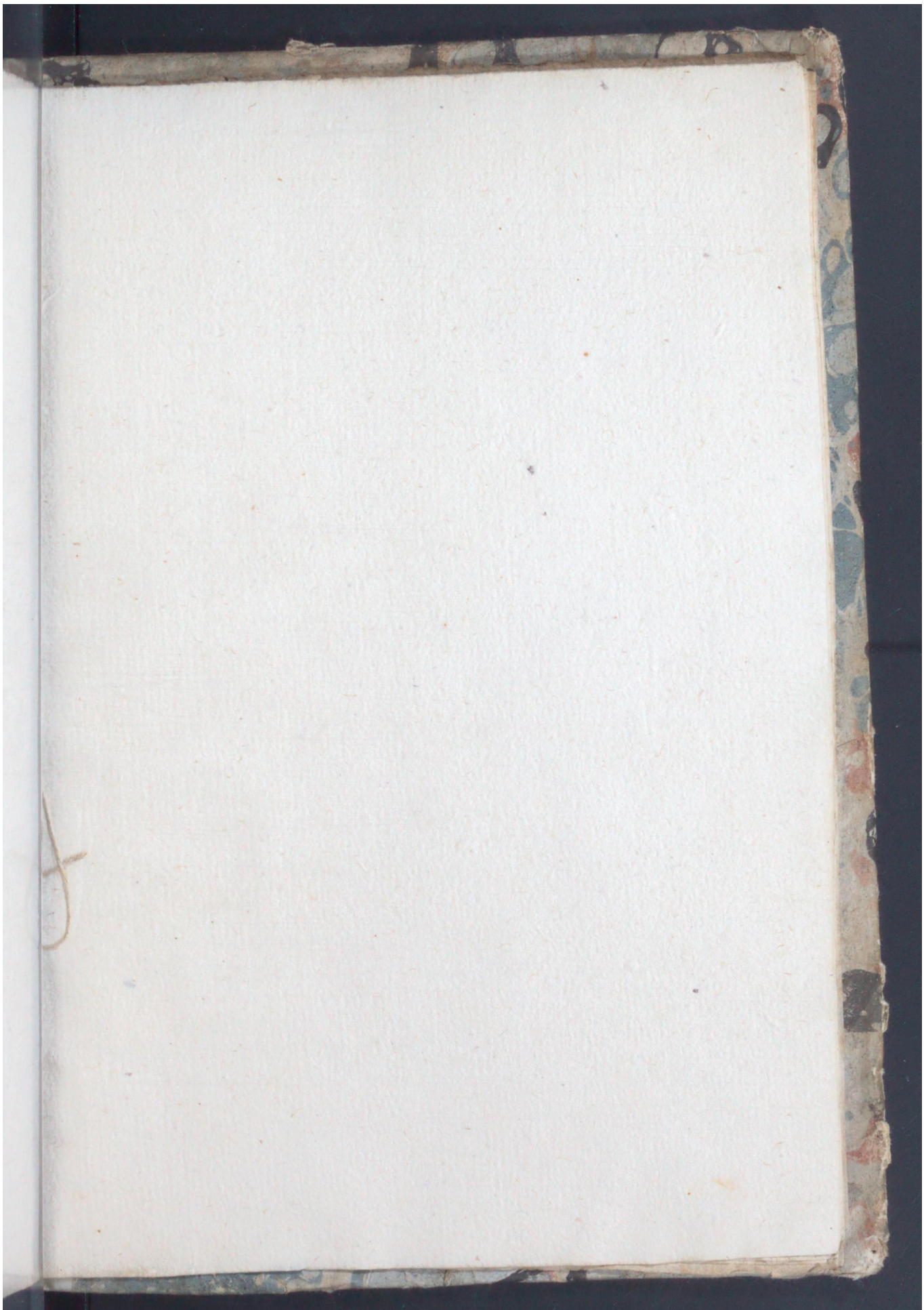

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

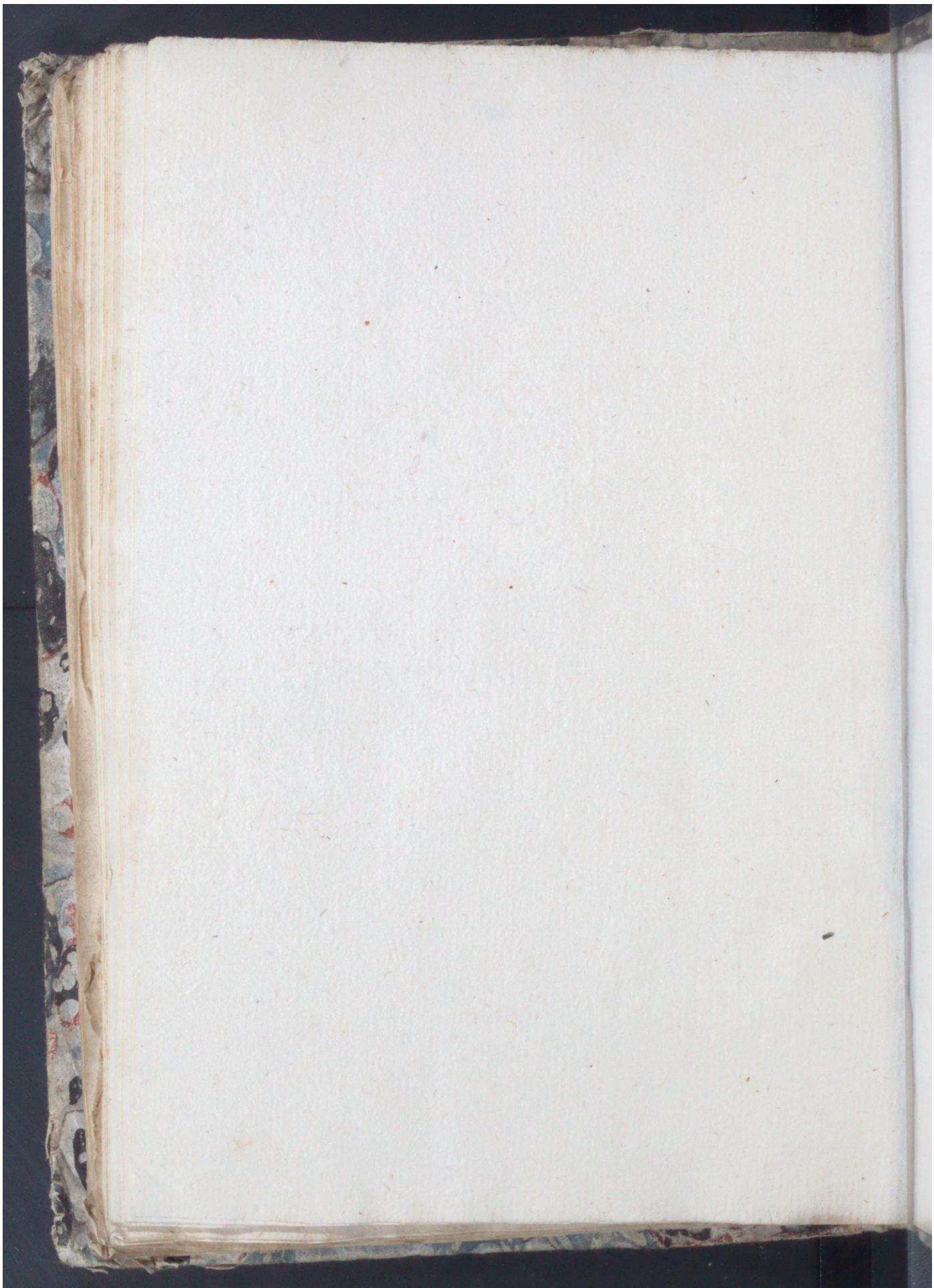

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

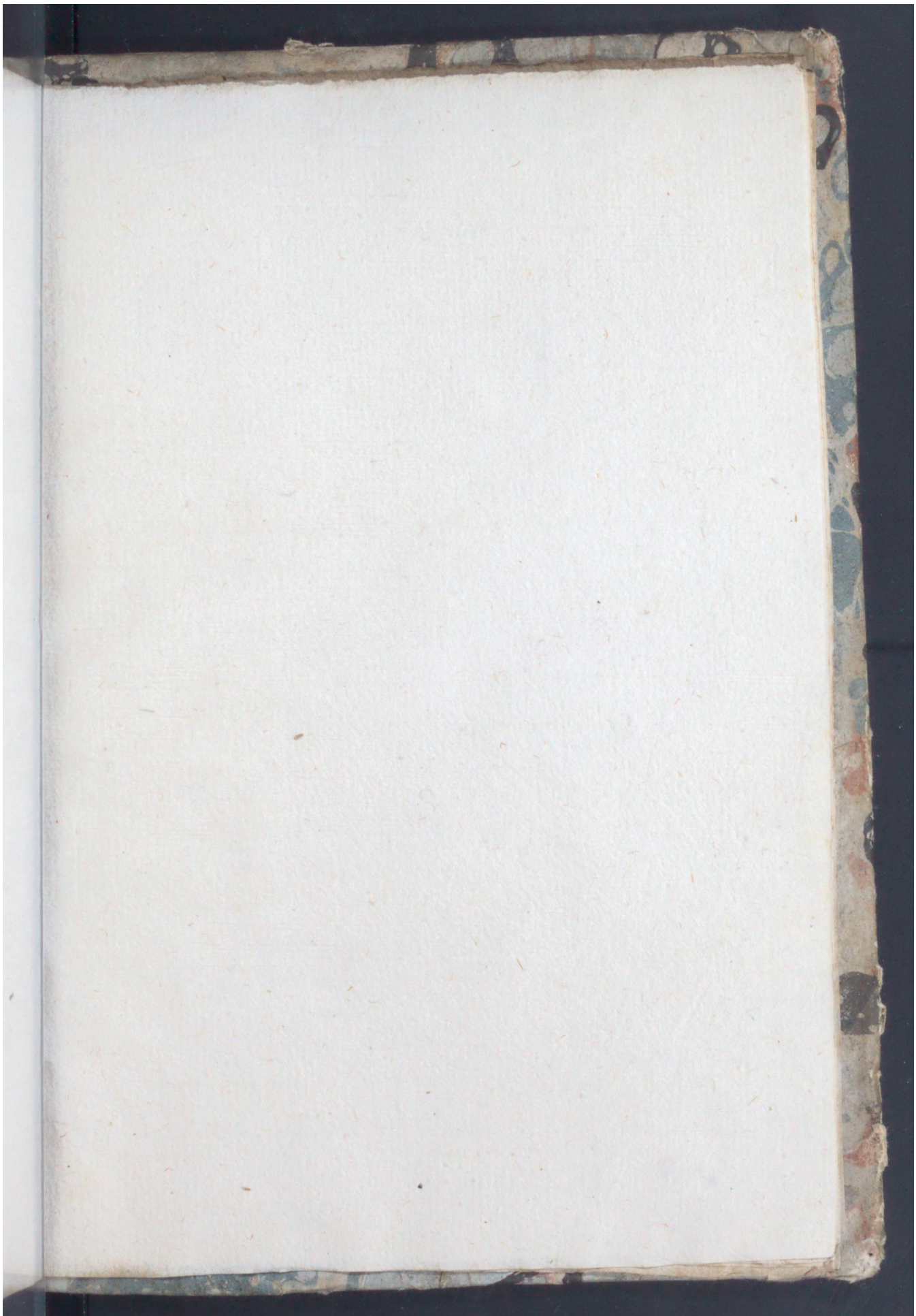

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

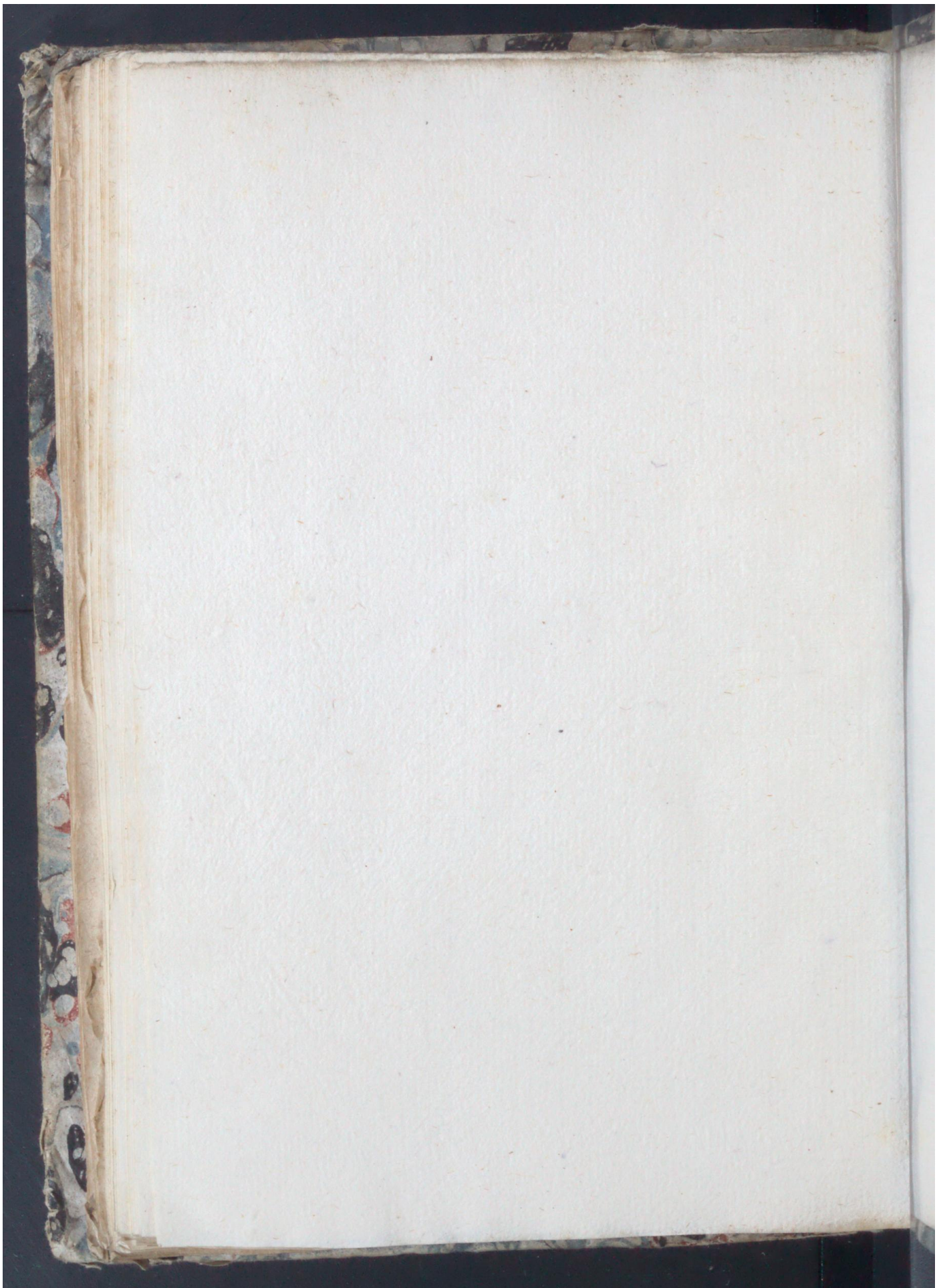

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

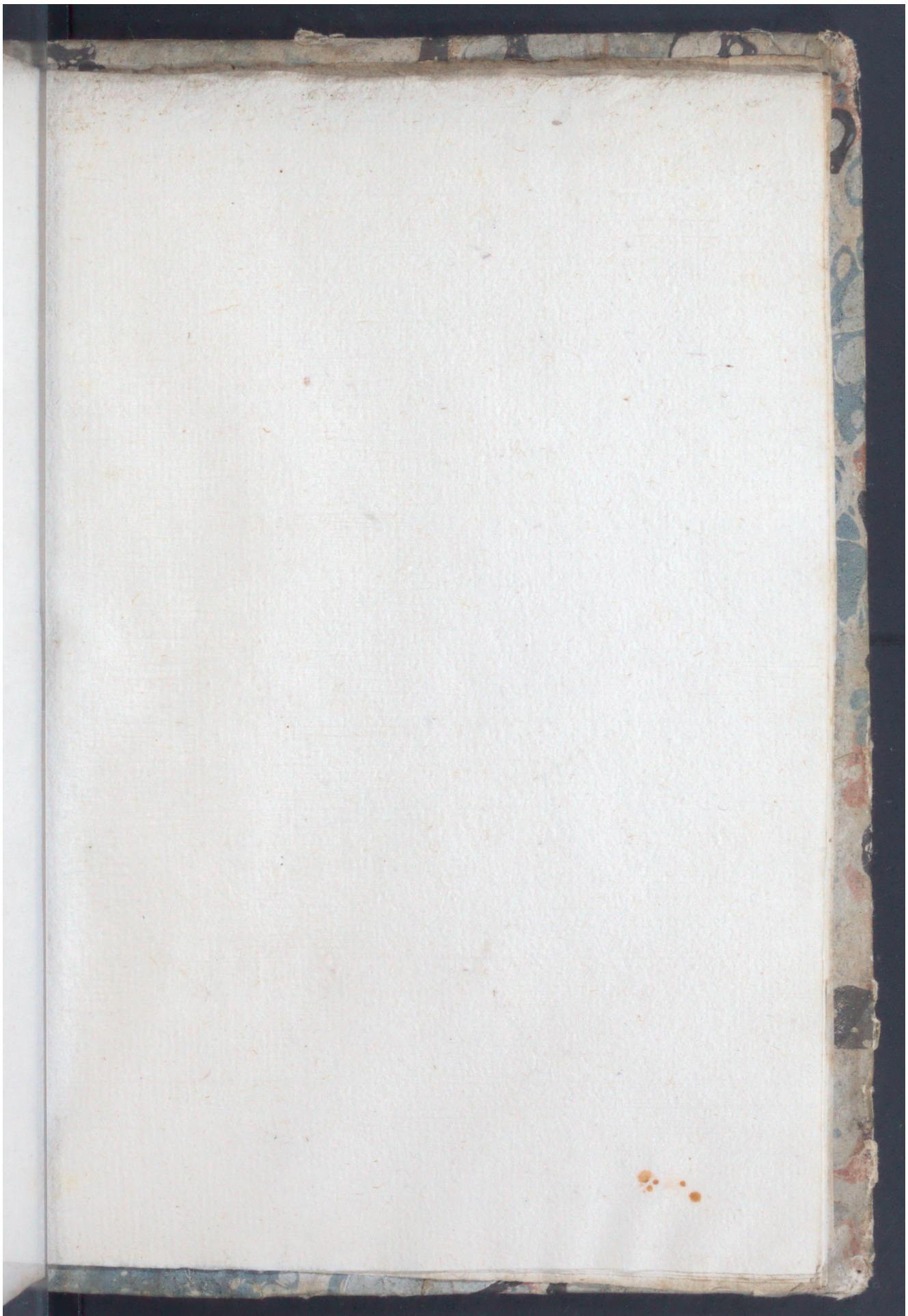

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

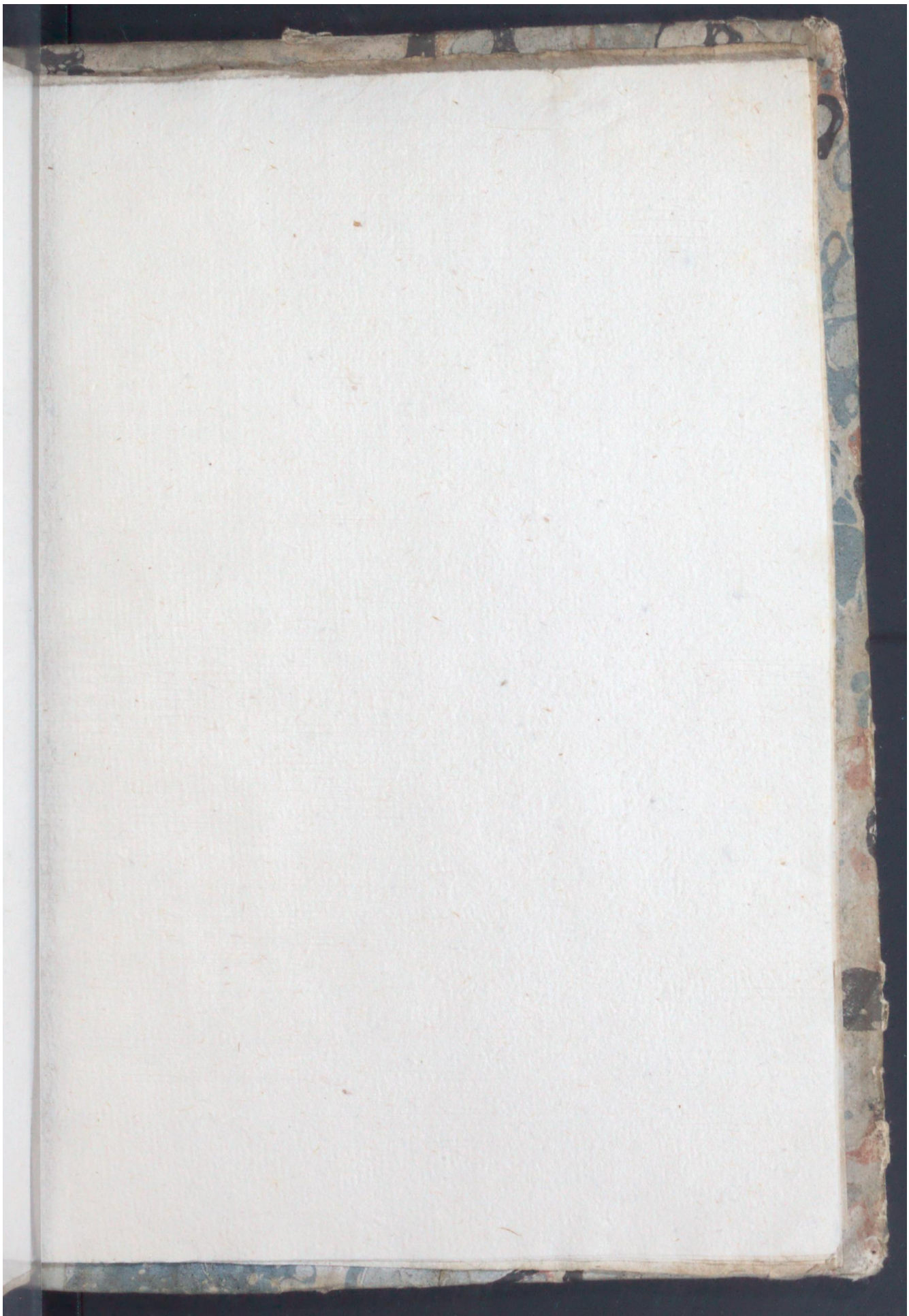

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

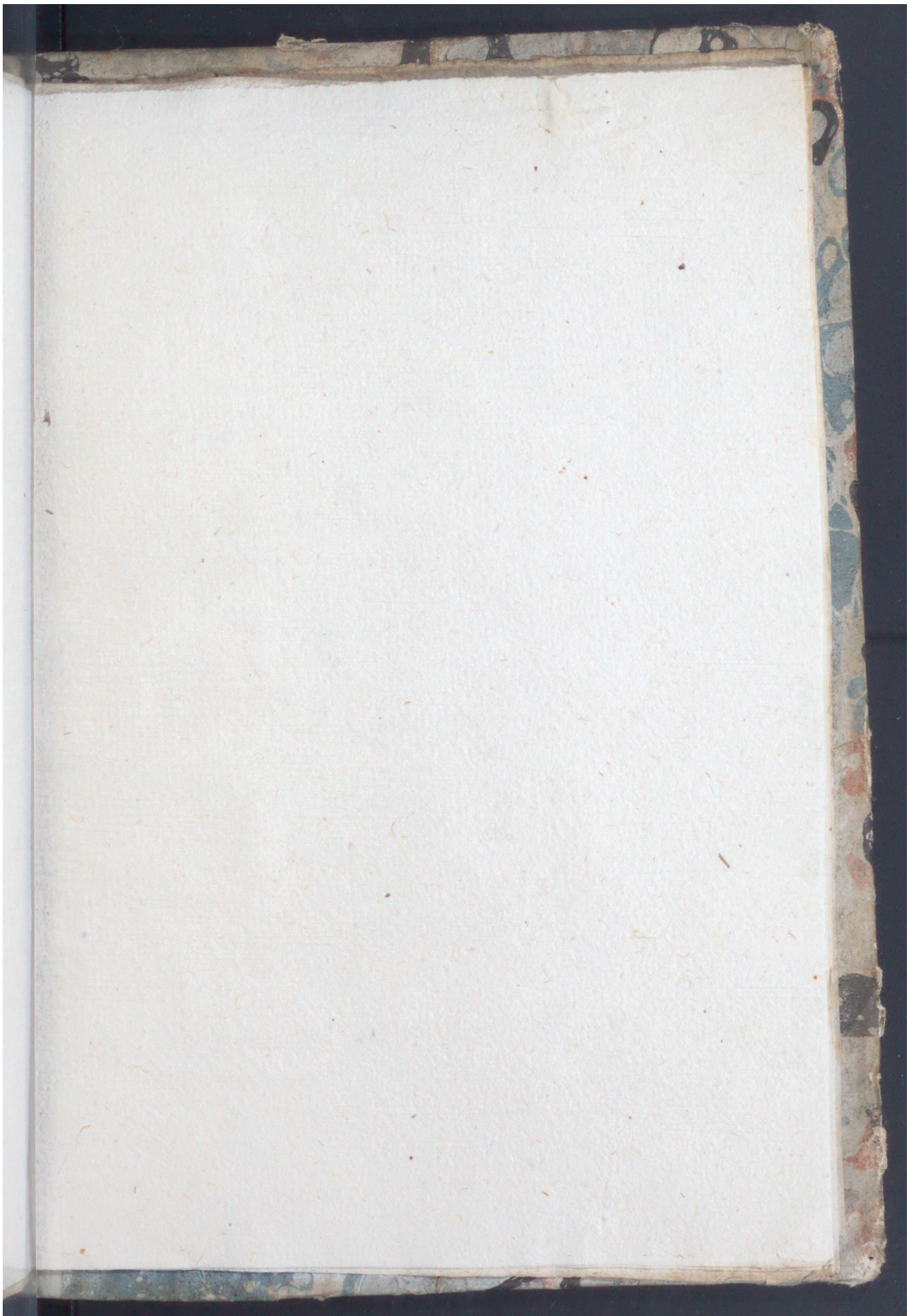

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

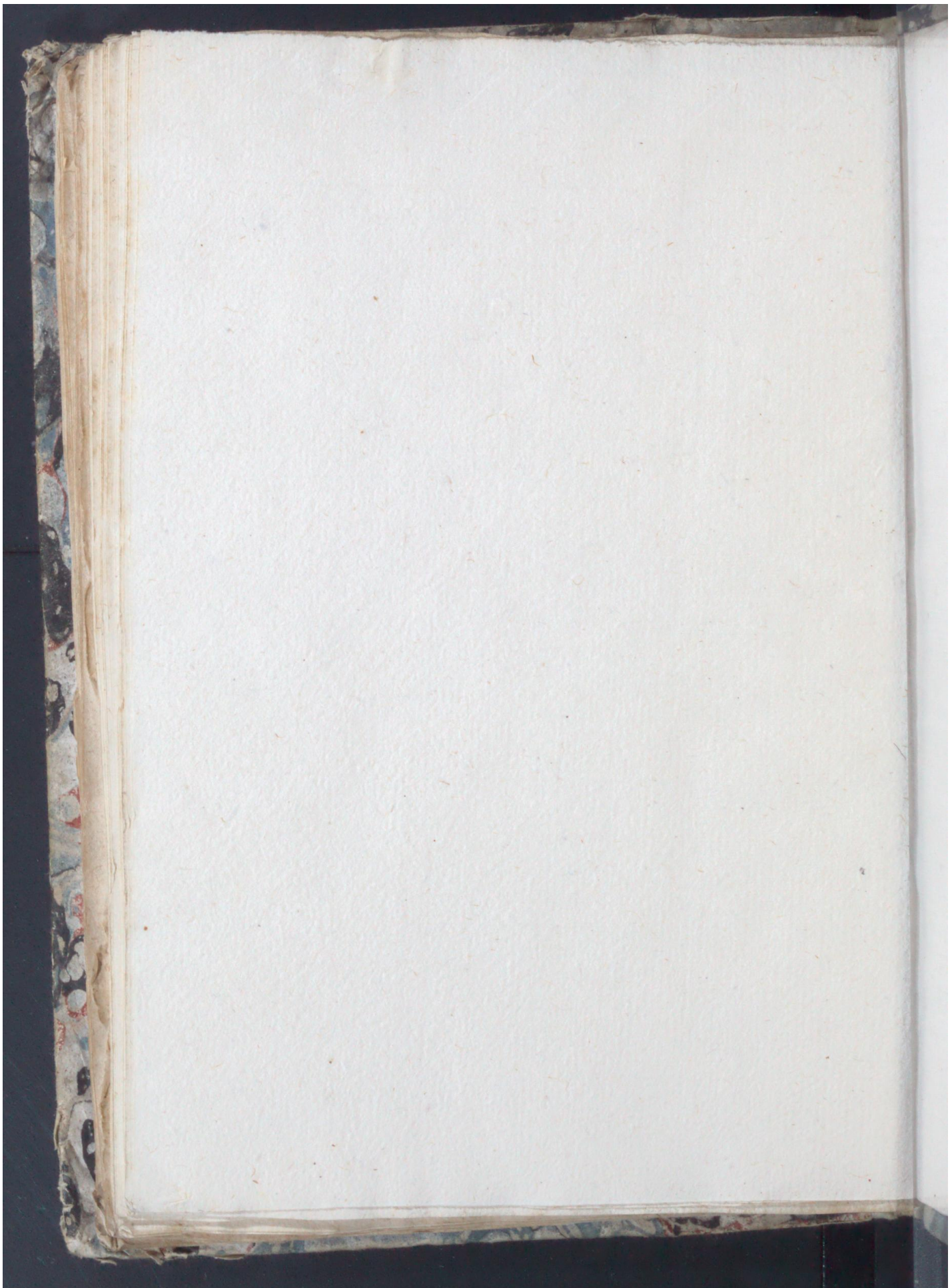

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

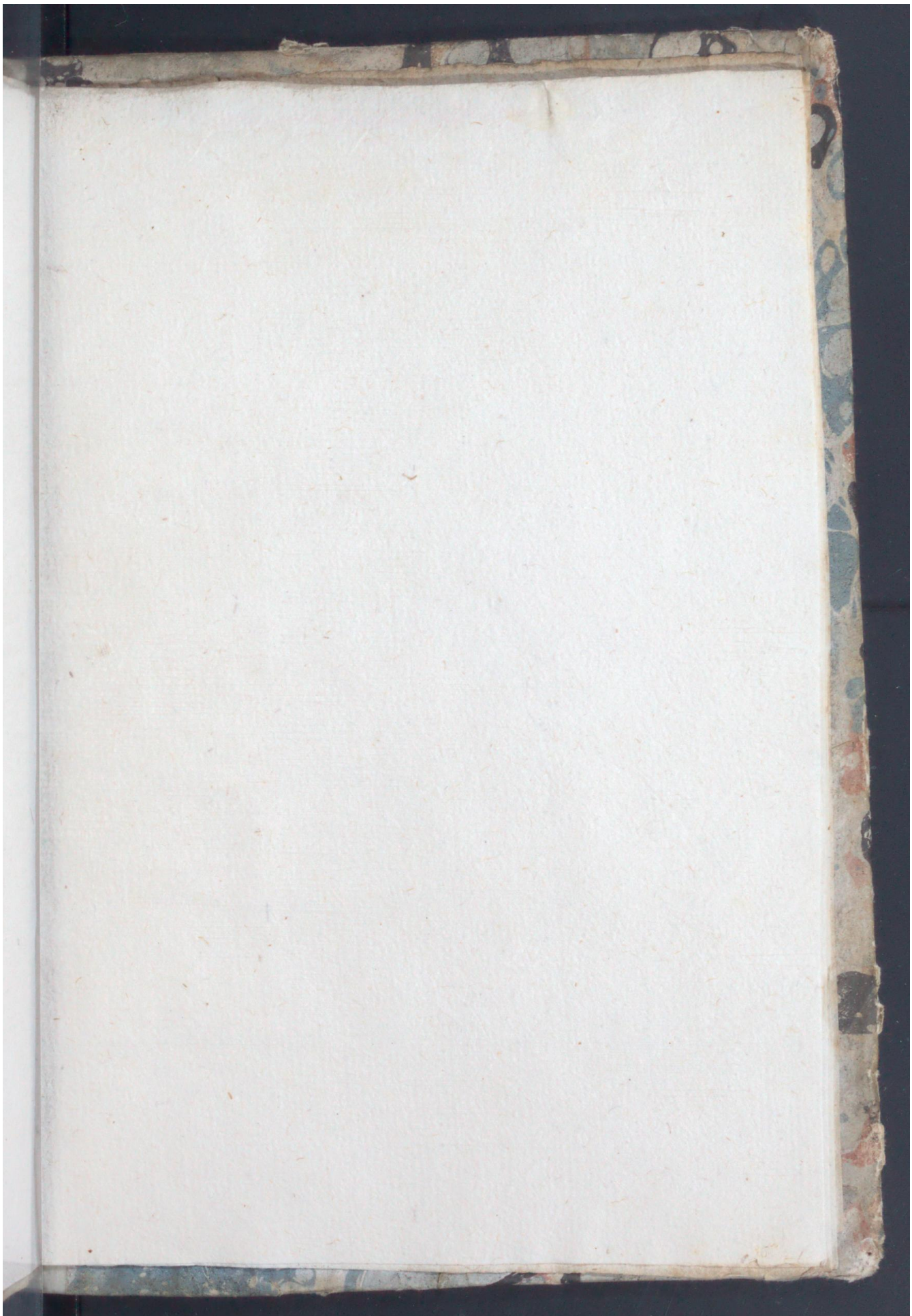

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

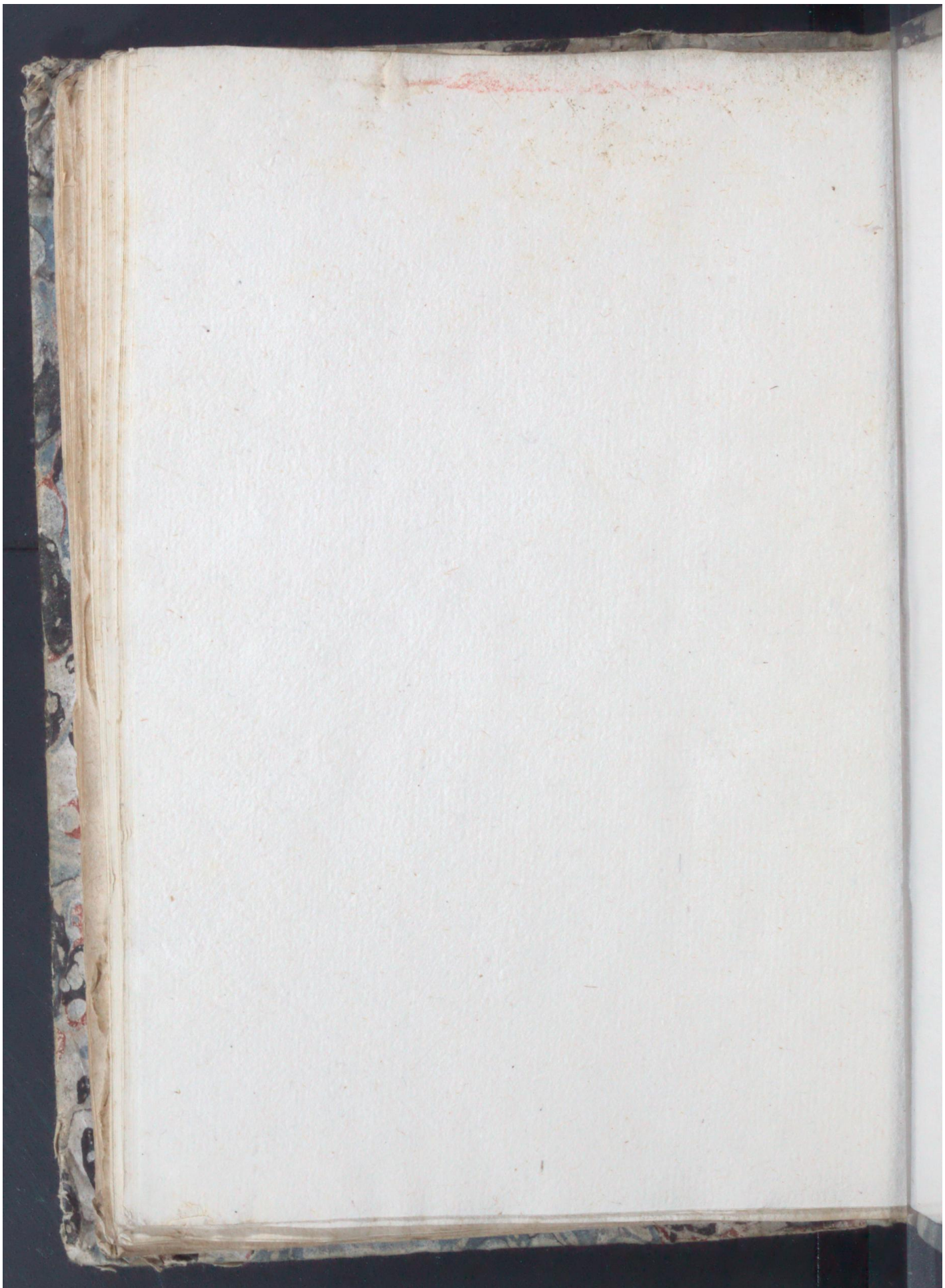

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

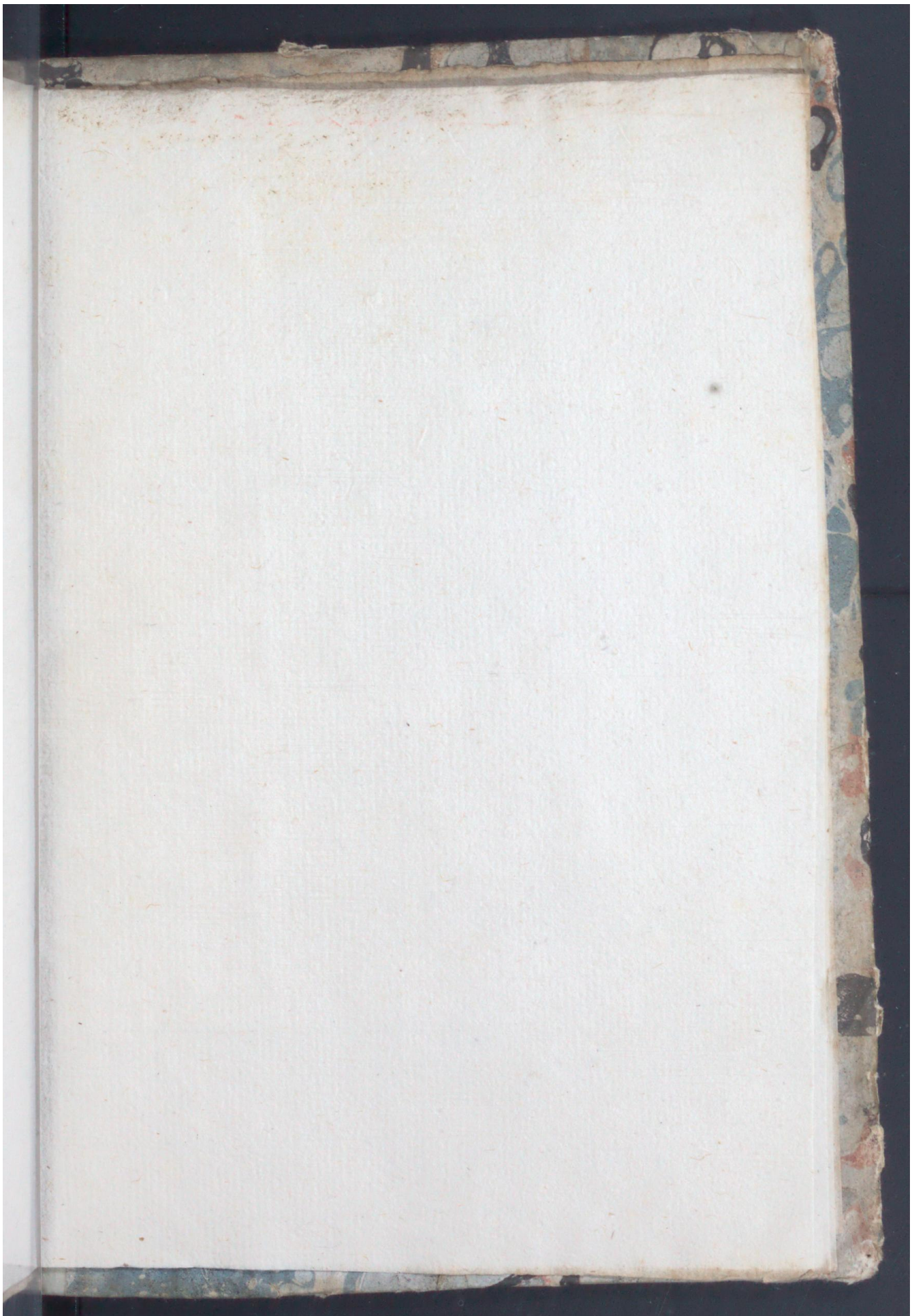

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

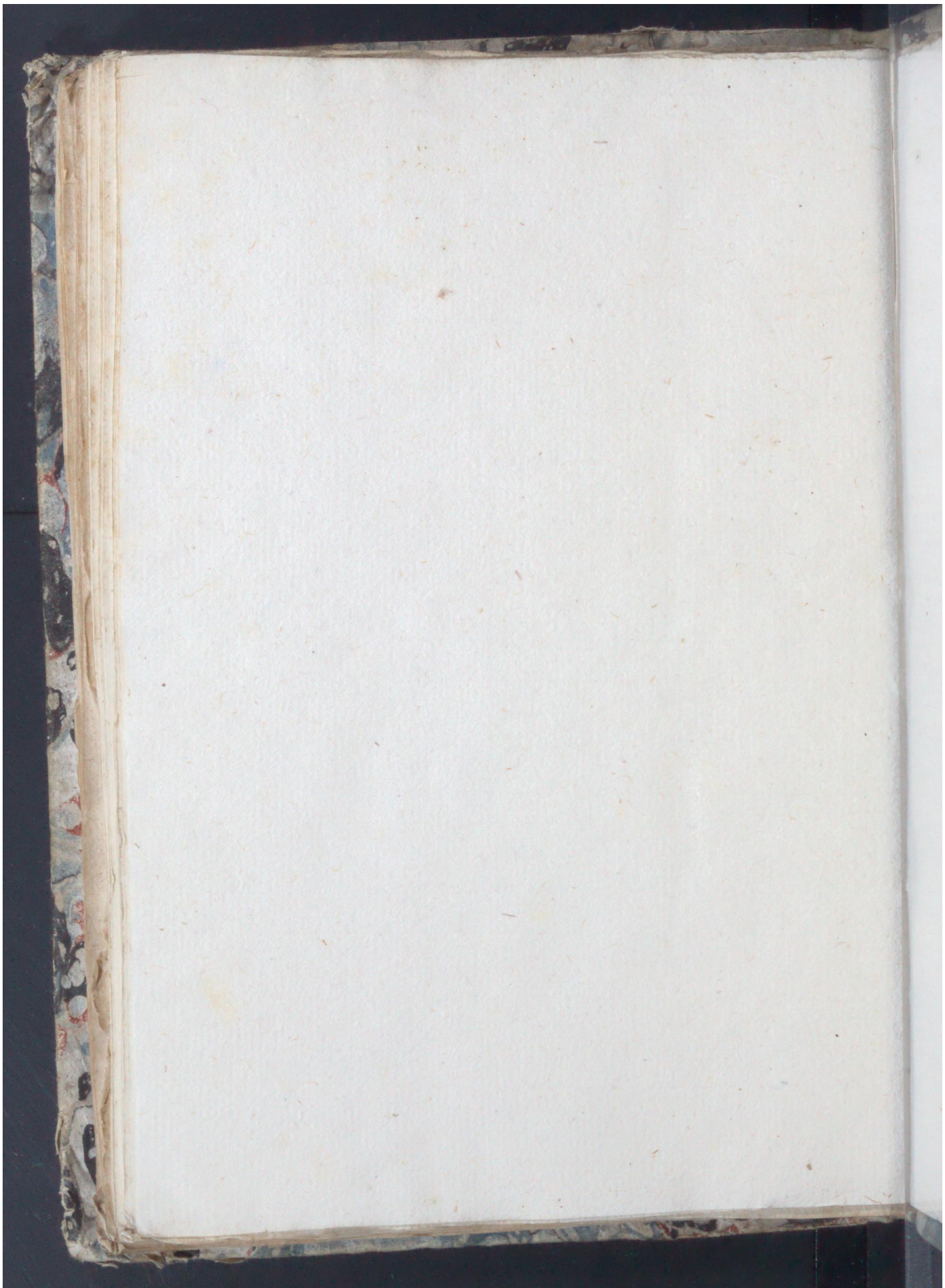

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

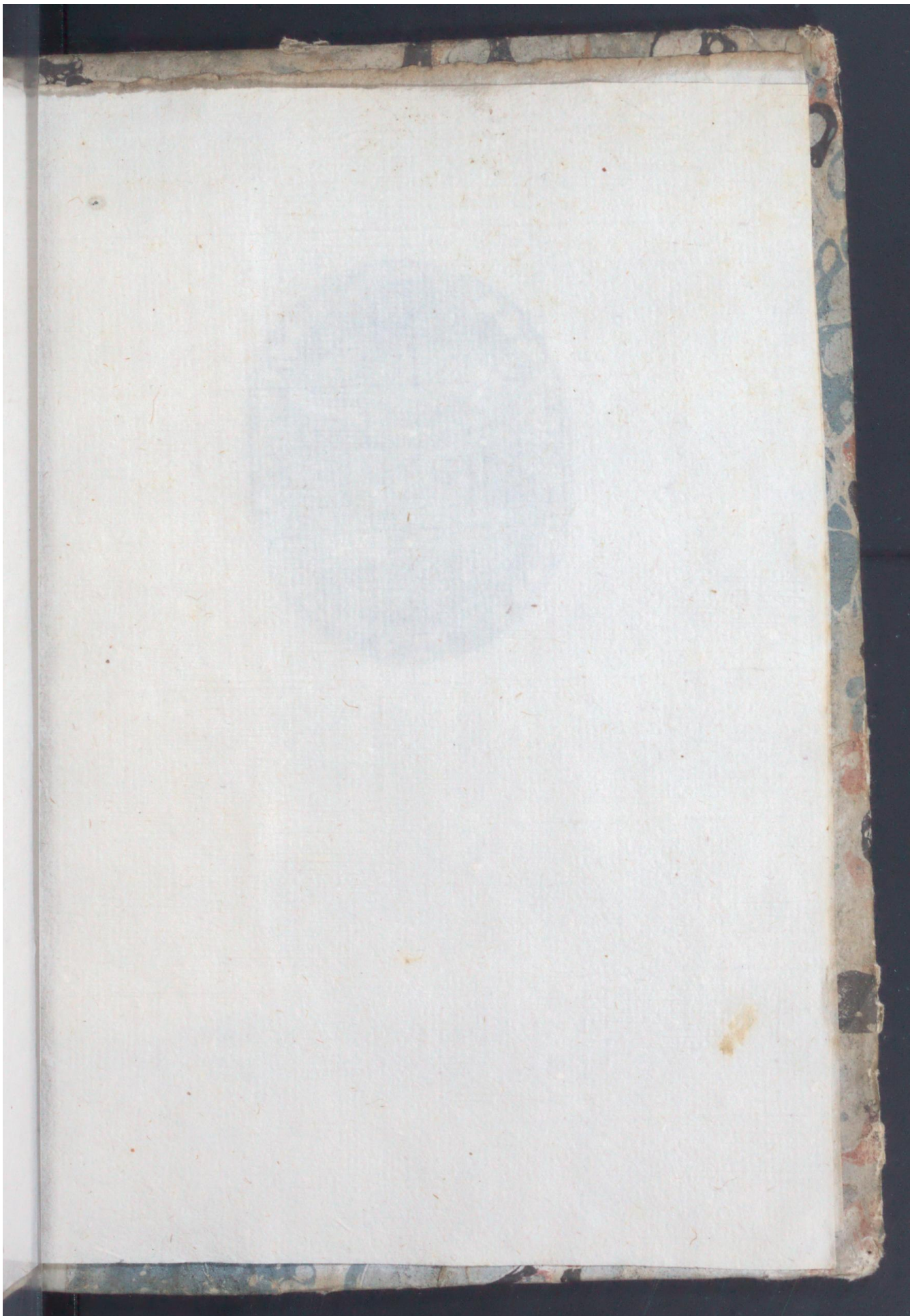

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

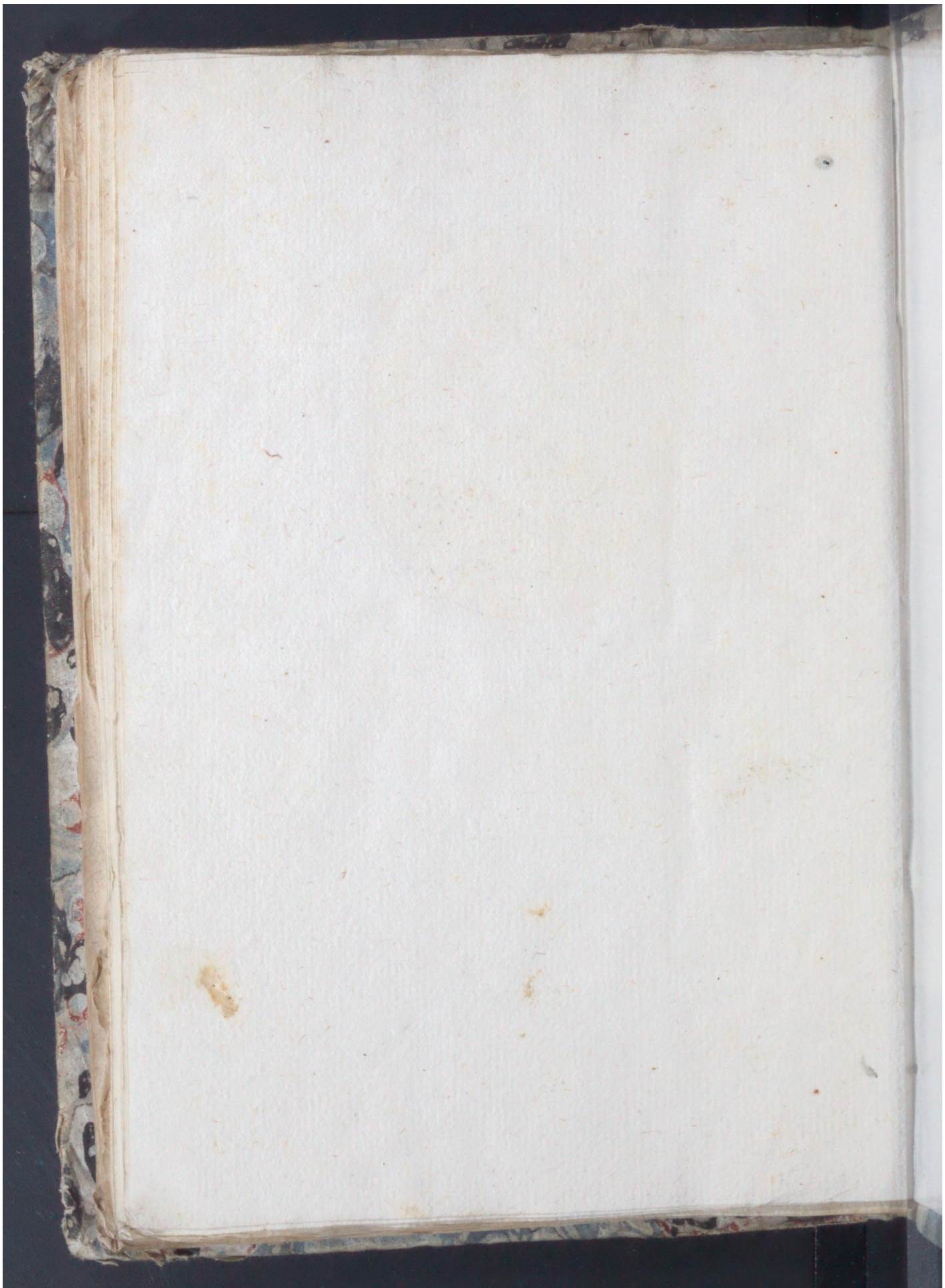

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
Pflt 239